

8/1985 Sb.
VYHLÁŠKA
ministra zahraničních věcí
ze dne 2. srpna 1984

**o Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě (COTIF), ve znění sdělení č. 61/1991 Sb.,
ve znění sdělení č. 251/1991 Sb. a ve znění sdělení č. 274/1996 Sb.**

Dne 9. května 1980 byla v Bernu sjednána Úmluva o mezinárodní železniční přepravě (COTIF).

Jménem Československé socialistické republiky byla Úmluva podepsána v Bernu dne 29. prosince 1980.

S Úmluvou vyslovilo souhlas Federální shromáždění Československé socialistické republiky a prezident Československé socialistické republiky ji ratifikoval s výhradou, že podle článku 12 § 3 Úmluvy COTIF a podle článku 3 § 1 Přípojku A – Jednotné právní předpisy pro smlouvu o mezinárodní přepravě cestujících a zavazadel (CIV) nebude Československá socialistická republika používat článek 12 § 1 Úmluvy COTIF a veškerá ustanovení o odpovědnosti železnic za usmrcení a zranění cestujících, pokud se bude jednat o občany ČSSR a cestující mající v ČSSR trvalý pobyt, jestliže k úrazu došlo na jejím území. Ratifikační listina byla uložena u švýcarské vlády, depozitáře Úmluvy, dne 28. ledna 1983.

Úmluva vstoupí v platnost na základě svého článku 24 § 1 dnem 1. května 1985 a tímto dnem vstoupí v platnost i pro Československou socialistickou republiku. Tímto dnem pozbudou platnosti Mezinárodní úmluva o přepravě zboží po železnicích (CIM) a Mezinárodní úmluva o přepravě cestujících a zavazadel po železnicích (CIV) ze 7. února 1970, vyhlášené č. 106/1975 Sb., jakož i Dodatková úmluva k Úmluvě CIV o odpovědnosti železnice za usmrcení a zranění cestujících z 26. února 1966, vyhlášená č. 94/1973 Sb. a 107/1975 Sb.

Český překlad Úmluvy se vyhláší současně.

První náměstek:
Řehořek v.r.

ÚMLUVA
o mezinárodní železniční přepravě (COTIF)

Smluvní strany

vycházejíce z článku 69 § 1 Mezinárodní úmluvy o přepravě zboží po železnicích (CIM) a z článku 64 § 1 Mezinárodní úmluvy o přepravě cestujících a cestovních zavazadel po železnicích (CIV) ze 7. února 1970, jakož i z článku 27 Dodatkové úmluvy k Úmluvě CIV týkající se odpovědnosti železnice za usmrcení a zranění cestujících z 26. února 1966, se sešly

a

- přesvědčeny o prospěšnosti mezinárodní organizace

a

- uznávající nezbytnost přizpůsobit přepravněprávní ustanovení ekonomickým a technickým potřebám se dohodly takto:

Oddíl I Všeobecná ustanovení

Čl.1

Mezivládní organizace

§ 1 Smluvní strany této Úmluvy tvoří jako členské státy Mezivládní organizaci pro mezinárodní železniční přepravu (OTIF), dále zvanou jen "Organizace". Sídlem Organizace je Bern.

§ 2 Organizace má právní subjektivitu. Je zejména oprávněna uzavírat smlouvy, nabývat a zcizovat nemovitý a movitý majetek, jakož i žalovat a být žalována. Organizace, členové jejího personálu, jí povolání znalci a zástupci členských států požívají pro výkon svých funkcí nezbytné výsady a imunity za podmínek uvedených v Protokolu, který je připojen k Úmluvě a tvoří její nedílnou součást.

Vztahy mezi Organizací a státem jejího sídla jsou upraveny zvláštní dohodou o sídle.

§ 3 Pracovními jazyky Organizace jsou francouzština a němčina.

Čl.2

Poslání Organizace

§ 1 Posláním Organizace je především vytvořit jednotný právní řád pro přepravu cestujících, zavazadel a zboží v přímé mezinárodní přepravě po železnicích mezi členskými státy, jakož i usnadnit provádění a další rozvoj tohoto právního řádu.

§ 2 Právní řád uvedený v § 1 může být rovněž použit v přímých mezinárodních přepravách prováděných nejenom po železničních tratích, ale též po pozemních, mořských a vnitrozemských říčních linkách. Přepravy na linkách ve smyslu předcházejícího odstavce jsou postaveny na roveň jiným vnitrostátním přepravám prováděným jako doplněk železniční přepravy a zodpovědnosti železnice.

Čl.3

Jednotné právní předpisy CIV a CIM

§ 1 V přímé mezinárodní přepravě se aplikují:

- "Jednotné právní předpisy pro smlouvu o mezinárodní železniční přepravě cestujících a zavazadel (CIV)" tvořící přípojek A k Úmluvě;
- "Jednotné právní předpisy pro smlouvu o mezinárodní železniční přepravě zboží (CIM)" tvořící přípojek B k Úmluvě.

§ 2 Tratě uvedené v článku 2 § 1 a v prvním odstavci § 2, po nichž se tyto přepravy uskutečňují, jsou zapsány do dvou seznamů: seznamu tratí CIV a seznamu tratí CIM.

§ 3 Podniky provozující linky uvedené v článku 2 § 2 prvním odstavci a zapsané do těchto seznamů mají stejná práva a povinnosti, jako mají železnice podle Jednotných právních předpisů CIV a CIM, s výhradou odchylek vyplývajících ze zvláštních provozních podmínek každého druhu dopravy a uveřejněných stejným způsobem jako tarify.

Těmito odchylkami však nesmí být dotčena ustanovení o odpovědnosti.

§ 4 Jednotné právní předpisy CIV a CIM včetně jejich příloh tvoří nedílnou součást Úmluvy.

Čl.4

Vymezení pojmu "Úmluva"

V dalším textu používaný výraz "Úmluva" znamená Úmluvu samotnou, Protokol uvedený v článku 1 § 2, 2. odstavec, Doplnkový mandát pro účetní kontrolu a přípojky A a B včetně jejich příloh uvedených v článku 3 § 1 a 4.

Oddíl II Struktura a činnost

Čl.5

Orgány

Činnost Organizace zajišťují tyto orgány:

- Valné shromáždění,
- Správní výbor,
- Revizní výbor,
- Výbor znalců pro přepravu nebezpečného zboží,
- Ústřední úřad pro mezinárodní železniční přepravu (OCTI).

Čl.6

Valné shromáždění

§ 1 Valné shromáždění tvoří zástupci členských států.

§ 2 Valné shromáždění

- a) si stanoví vnitřní jednací řád;
- b) určuje složení Správního výboru podle článku 7 § 1;
- c) vydává směrnice pro činnost Správního výboru a Ústředního úřadu;
- d) stanoví na období pěti let nejvyšší částku, které mohou dosáhnout roční výdaje Organizace, nebo dává směrnice pro omezení těchto výdajů;
- e) rozhoduje podle článku 19 § 2 o návrzích na změnu Úmluvy;
- f) rozhoduje o žádostech o přístup postoupených podle článku 23 § 2;
- g) rozhoduje o ostatních otázkách zařazených na pořad jednání podle § 3.

§ 3 Ústřední úřad svolává Valné shromáždění jednou za pět let nebo na žádost jedné třetiny členských států, jakož i v případech uvedených v člancích 19 § 2 a 23 § 2, a zasílá členským státům nejpozději tři měsíce před zahájením zasedání návrh pořadu jednání.

§ 4 Valné shromáždění je způsobilé se usnášet, je-li zastoupena většina členských států. Každý členský stát se může nechat zastupovat jiným členským státem; jeden stát však nemůže zastupovat více než dva jiné státy.

§ 5 Valné shromáždění přijímá svá rozhodnutí prostou většinou členských států zastoupených při hlasování.

Při hlasování o otázkách podle § 2 d) a § 2 e), v tomto posledním případě o návrzích na změnu Úmluvy samotné a Protokolu, je však zapotřebí dvoutřetinové většiny.

§ 6 Se souhlasem většiny členských států zve Ústřední úřad k účasti na zasedání Valného shromáždění s hlasem poradním též nečlenské státy.

Se souhlasem většiny členských států zve Ústřední úřad k účasti na zasedání Valného shromáždění s hlasem poradním též mezinárodní organizace zabývající se problematikou přepravy nebo otázkami zařazenými na pořad jednání.

§ 7 Před každým zasedáním Valného shromáždění a podle směrnic Správního výboru se svolává Revizní výbor k předběžnému prozkoumání návrhů uvedených v článku 19 § 2.

Čl. 7

Správní výbor

§ 1 Správní výbor tvoří představitelé dvanácti členských států. Švýcarská konfederace zaujímá ve Správním výboru stálé místo. Ostatní státy jsou jmenovány na pětileté období. Složení Správního výboru se stanoví pro každé pětileté období zejména s přihlédnutím ke spravedlivému geografickému rozdělení. Žádný členský stát nesmí být členem Správního výboru déle než dvě po sobě jdoucí období.

Uvolní-li se některé místo, ustanoví Správní výbor jiný členský stát pro zbývající období. Každý členský stát, který je členem Správního výboru, určí jednoho delegáta; může rovněž určit jeho zástupce.

§ 2 Správní výbor

a) si stanoví vnitřní jednací řád a dvoutřetinovou většinou označí stát, který v daném funkčním období bude zastávat předsednickou funkci;

b) uzavírá dohodu o sídle;

c) stanoví předpisy o organizaci, činnosti a právním postavení zaměstnanců Ústředního úřadu;

d) jmenuje, s přihlédnutím ke způsobilosti uchazečů a k přiměřenému geografickému rozdělení, generálního ředitele, zástupce generálního ředitele, rady a radyadjunkty Ústředního úřadu; Ústřední úřad vyrozumí včas členské státy o uvolnění některého z těchto míst; návrhy kandidátů na místo generálního ředitele a zástupce generálního ředitele předkládá švýcarská vláda; generální ředitel a jeho zástupce jsou jmenováni na 5 let a mohou být znovu zvoleni;

e) kontroluje správní i finanční činnost Ústředního úřadu;

- f) dohlíží na správné používání Úmluvy Ústředním úřadem a na správná rozhodnutí přijatá jinými orgány; v případě potřeby doporučuje opatření vhodná ke snadnějšímu používání Úmluvy a těchto rozhodnutí;
- g) posuzuje otázky, které se mohou dotýkat činnosti Ústředního úřadu a jež mu jsou postoupeny některým členským státem nebo generálním ředitelem Ústředního úřadu;
- h) schvaluje roční plán práce Ústředního úřadu;
- i) schvaluje roční rozpočet Organizace, jednatelskou zprávu a roční závěrečný účet;
- j) zasílá členským státům jednatelskou zprávu, roční účetní uzávěrku a svá rozhodnutí a doporučení;
- k) sestavuje zprávu o činnosti, vypracovává návrhy na své nové složení a sděluje je členským státům nejpozději dva měsíce před zahájením zasedání Valného shromáždění, které má rozhodnout o jeho složení.

§ 3 Pokud Správní výbor nerozhodne jinak, schází se v sídle Organizace.

Správní výbor zasedá dvakrát ročně; k dalším zasedáním se schází buď na základě rozhodnutí předsedy nebo jestliže o to požádají čtyři jeho členové.

Zápisy z jednání se doručují všem členským státům.

Čl.8

Výbory

§ 1 Revizní výbor a Výbor znalců pro přepravu nebezpečného zboží, dále jen "Výbor znalců", tvoří zástupci členských států; generální ředitel Ústředního úřadu nebo jeho zástupce se účastní zasedání s hlasem poradním.

§ 2 Revizní výbor

- a) rozhoduje podle článku 19 § 3 o návrzích na změnu Úmluvy;
- b) zkoumá podle článku 6 § 7 návrhy, které se předkládají Valnému shromáždění.

Výbor znalců rozhoduje podle článku 19 § 4 o návrzích na změnu Úmluvy.

§ 3 Ústřední úřad svolává výbory buď z vlastního podnětu nebo na žádost pěti členských států, jakož i v případě předvídaném v článku 6 § 7; Ústřední úřad dodá členským státům nejpozději dva měsíce před zahájením zasedání návrh pořadu jednání.

§ 4 Revizní výbor je schopný se usnášet, je-li zastoupena většina členských států; Výbor znalců je schopný se usnášet, je-li zastoupena třetina členských států.

Členský stát se může dát zastupovat jiným členským státem; jeden stát však nemůže zastupovat více než jiné dva členské státy.

§ 5 Každý zastoupený členský stát má jeden hlas; hlasuje se zvednutím ruky nebo na požádání jmenovitým vyvoláváním.

Návrh je přijat, jestliže počet kladných hlasů

- a) se rovná nejméně jedné třetině členských států zastoupených při hlasování a
- b) je vyšší než počet hlasů záporných.

§ 6 Se souhlasem většiny členských států zve Ústřední úřad na zasedání výboru s hlasem poradním nečlenské státy a mezinárodní organizace působící v oblasti dopravy nebo zabývající se otázkami zařazenými na pořad jednání. Za stejných podmínek mohou být pozváni na zasedání Výboru znalců nezávislí odborníci.

§ 7 Výbory volí pro každé zasedání předsedu a jednoho nebo dva místopředsedy.

§ 8 Jednání se konají v pracovních jazycích. Podstatný obsah vystoupení přednesených během zasedání v jednom pracovním jazyku se překládá do druhého pracovního jazyka; návrhy a usnesení se předkládají v plném znění.

§ 9 Protokoly obsahují stručný obsah jednání. Návrhy a usnesení se uvádějí v plném znění. Pro usnesení je rozhodné francouzské znění. Protokoly se zasílají všem členským státům.

§ 10 Výbory mohou pro projednání určitých otázek vytvořit pracovní skupiny.

§ 11 Výbory si mohou stanovit vlastní jednací řád.

Čl.9

Ústřední úřad

§ 1 Ústřední úřad pro mezinárodní železniční přepravu vykonává funkci sekretariátu Organizace.

§ 2 Ústřední úřad zejména

- a) plní úkoly, které mu uloží jiné orgány organizace;
- b) připravuje k projednání návrhy na změny Úmluvy, k čemuž si v případě potřeby přizve znalce;
- c) svolává výbory;
- d) včas postupuje členským státům potřebné dokumenty pro zasedání různých orgánů;
- e) udržuje v aktuálním stavu a zveřejňuje seznamy tratí uvedené v článku 3 § 2;
- f) přijímá sdělení členských států a dopravních podniků a dává je v případě potřeby na vědomí ostatním členským státům a dopravním podnikům;
- g) udržuje v aktuálním stavu a zveřejňuje přehled soudních rozhodnutí;
- h) vydává periodický časopis;
- i) zastupuje Organizaci u jiných mezinárodních organizací příslušných pro otázky souvisící s posláním Organizace;
- j) zpracovává návrh ročního rozpočtu Organizace a předkládá jej ke schválení Správnímu výboru;
- k) spravuje finanční záležitosti Organizace v rámci schváleného rozpočtu;
- l) na žádost členského státu nebo dopravního podniku nabídkou svých dobrých služeb usiluje o urovnání sporů mezi dotčenými státy nebo podniky o výklad nebo používání Úmluvy;
- m) na požádání zúčastněných stran - členských států, dopravních podniků nebo uživatelů vydává znalecké posudky při sporech o výklad nebo používání Úmluvy;
- n) spolupůsobí při řešení sporů v rozhodčím řízení podle oddílu III;
- o) usnadňuje finanční vztahy mezi dopravními podniky vyplývající z mezinárodní dopravy, jakož i splácení nezaplacených pohledávek.

§ 3 Periodický časopis obsahuje sdělení potřebná pro používání Úmluvy, jakož i pojednání, soudní rozhodnutí a informace důležité pro výklad, provádění a rozvoj železničního přepravního práva; časopis se vydává v pracovních jazycích.

Čl.10

Seznamy tratí

§ 1 Členské státy zasílají Ústřednímu úřadu svá sdělení o zápisu nebo výmazu tratí v seznamech podle článku 3 § 2.

Pokud v článku 2 § 2 uvedené linky spojují členské státy, zapisují se do seznamu jen po souhlasu těchto států; pro výmaz takové linky stačí sdělení jednoho z těchto států.

Ústřední úřad sdělí všem členským státům zapsání nebo výmaz tratě (linky).

§ 2 Na trať se vztahují ustanovení Úmluvy po uplynutí jednoho měsíce ode dne oznámení Ústředního úřadu o jejím zápise.

§ 3 Na trať se přestanou vztahovat ustanovení Úmluvy po uplynutí jednoho měsíce ode dne oznámení Ústředního úřadu o jejím výmazu, s výjimkou přeprav již započatých, které musí být dokončeny.

Čl.11

Finance

§ 1 Výši výdajů Organizace stanoví pro každý rok Správní výbor na základě návrhu Ústředního úřadu.

Výdaje Organizace hradí členské státy v poměru délek zapsaných tratí. U mořských a vnitrozemských říčních linek se však počítá pouze polovina jejich délek; u jiných tratí (linek) provozovaných za zvláštních podmínek může být po dohodě mezi dotyčnou vládou a Ústředním úřadem a s výhradou schválení Správním výborem příspěvek snížen nejvýše o jednu polovinu.

§ 2 Současně s postoupením jednatelské zprávy a ročního závěrečného účtu žádá Ústřední úřad členské státy, aby uhradily svůj příspěvek na výdaje za uplynulý rok v co nejkratší době, nejpozději však do 31. prosince roku postoupení.

Po tomto dnu se dlužné částky zúčují 5 % ročně.

Neuhradí-li členský stát svůj příspěvek od tohoto dne do dvou let, pozastavuje se jeho hlasovací právo do okamžiku, kdy splní svou platební povinnost.

Po uplynutí další dvouleté lhůty zváží Valné shromáždění, zda má být postoj tohoto státu považován za mlčky projevenou výpověď Úmluvy, přičemž případně stanoví den, k němuž má výpověď nabýt účinnosti.

§ 3 Splatné příspěvky zůstávají dluhem v případě výpovědi podle § 2 a podle článku 25, stejně jako v případě pozastavení hlasovacího práva.

§ 4 Nezaplacené částky se mají podle možnosti krýt úvěrem Organizace; mohou být rozděleny na čtyři roční správní období. Celý nedoplatek se zúčtuje na zvláštní účet vrubem ostatních členských států členů Úmluvy v době neplacení; zatížení se provede v poměru délek jejich tratí zapsaných v době otevření zvláštního účtu.

§ 5 Stát, který Úmluvu vypověděl, může se stát opět členským státem přístupem za podmínky, že zaplatil dlužné částky.

§ 6 Organizace vybírá náhradu krytí zvláštních výdajů vyplývajících z činností uvedených v článku 9 § 2 l) až n); v případech uvedených v článku 9 § 2 l) a m) stanoví výši této náhrady Správní výbor na návrh Ústředního úřadu; v případě uvedeném v článku 9 § 2 n) se použije článek 15 § 2.

§ 7 Účetní kontrolu provádí švýcarská vláda podle pravidel Doplnkového mandátu vlastní Úmluvy COTIF s výhradou zvláštních pokynů Správního výboru, v souladu s ustanoveními finančních a účetních předpisů organizace.

ODDÍL III Rozhodčí řízení

Čl.12

Příslušnost

§ 1 Spory mezi členskými státy o výklad nebo uplatňování Úmluvy, jakož i spory mezi členskými státy a Organizací o výklad nebo uplatňování Protokolu o výsadách a imunitách, mohou být na žádost jedné ze stran předloženy rozhodčímu soudu. Strany stanoví podle volného uvážení složení rozhodčího soudu a proceduru rozhodčího řízení.

§ 2 Spory

a) mezi dopravními podniky,
b) mezi dopravními podniky a uživateli,
c) mezi uživateli, vzniklé při provádění Jednotných právních předpisů CIV a Jednotných právních předpisů CIM, pokud nejsou smírně urovnány nebo nejsou předloženy k rozhodnutí řádným soudům, mohou být se souhlasem zainteresovaných stran předloženy rozhodčímu soudu. Pro složení rozhodčího soudu a proceduru rozhodčího řízení platí články 13 až 16.

§ 3 Každý stát si může při podpisu Úmluvy nebo při uložení listin o její ratifikaci, o jejím přijetí, schválení nebo o přístupu k Úmluvě vyhradit právo nepoužít zcela nebo zčásti ustanovení § 1 a 2.

§ 4 Každý stát, který vznesl výhradu podle § 3, může kdykoliv oznámit depozitární vládě, že výhradu ruší. Zrušení výhrady nabývá účinnosti jeden měsíc po dni, kdy o tom depozitární vláda zpravila smluvní státy.

Čl.13

Rozhodčí dohoda. Kancelář soudu

Strany uzavírají rozhodčí dohodu, v níž se uvádí zejména:

- a) předmět sporu;
- b) složení soudu a lhůty dohodnuté pro jmenování jednoho nebo více rozhodců;
- c) místo dohodnuté pro sídlo soudu.

Rozhodčí dohoda se zašle Ústřednímu úřadu, který plní funkce kanceláře soudu.

Čl.14

Rozhodci

§ 1 Seznam rozhodců sestavuje a běžně doplňuje Ústřední úřad. Každý členský stát může dát zapsat do seznamu rozhodců dva své státní příslušníky, kteří jsou odborníky pro mezinárodní přepravní právo.

§ 2 V souladu s rozhodčí dohodou tvoří rozhodčí soud jeden, tři nebo pět rozhodců. Rozhodci se volí z osob zapsaných do seznamu rozhodců podle § 1. Pokud však rozhodčí dohoda předvídá pět rozhodců, může si každá ze stran zvolit jednoho rozhodce neuvedeného v seznamu.

Předvídá-li rozhodčí dohoda jediného rozhodce, zvolí se vzájemnou dohodou stran.

Předvídá-li rozhodčí dohoda tři nebo pět rozhodců, zvolí každá strana jednoho, popřípadě dva rozhodce; tito rozhodci určí vzájemnou dohodou třetího nebo pátého rozhodce, který rozhodčímu soudu předsedá.

Nedohodnou-li se strany na určení jediného rozhodce, nebo nesjednotí-li se zvolení rozhodci na určení třetího nebo pátého rozhodce, určí ho generální ředitel Ústředního úřadu.

§ 3 Nemají-li strany stejnou státní příslušnost, musí mít jediný, třetí nebo pátý rozhodce jinou státní příslušnost než strany.

Vstup třetí strany do sporu nemá vliv na složení rozhodčího soudu.

Čl.15

Řízení. Výlohy

§ 1 Rozhodčí soud vede řízení s přihlédnutím zejména k těmto ustanovením:

- a) zkoumá a posuzuje spory na základě přednesu stran, aniž by byl při svém rozhodnutí o právních otázkách vázán výkladem podávaným stranami;
- b) nemůže přisoudit více a nic jiného, než žalobce požaduje, a ne méně, než co žalovaný uznal jako svůj dluh;
- c) rozhodčí výrok, náležitě zdůvodněný, formuluje rozhodčí soud a stranám jej zašle Ústřední úřad;
- d) nestanoví-li kogentní normy právního řádu platného v místě sídla rozhodčího soudu jinak a s výhradou opačné dohody stran, je rozhodčí výrok konečný.

§ 2 Honoráře rozhodců stanoví generální ředitel Ústředního úřadu. Rozhodčí výrok stanoví poplatky a výlohy a určuje způsob jejich rozdělení, stejně jako honorářů rozhodců, mezi strany.

Čl.16

Promlčení. Vykonatelnost

§ 1 Zahájení rozhodčího řízení má na přerušení promlčení stejný účinek, jaký předvidá hmotné právo pro vznesení žaloby před řádným soudem.

§ 2 Výrok rozhodčího soudu vůči dopravním podnikům a uživatelům se stává v každém členském státě vykonatelným, jakmile ve státě, kde má být výrok vykonán, jsou splněny všechny předepsané formality. Věcné přezkoušení případu není přípustné.

ODDÍL IV

Různá ustanovení

Čl.17

Vymáhání nezaplacených pohledávek mezi dopravními podniky

§ 1 Věřitelský dopravní podnik, který má pohledávky z přeprav podléhajících Jednotným právním předpisům, může oznámit Ústřednímu úřadu přehled pohledávek se žádostí o pomoc při jejich vymáhání; za tímto účelem vyzve Ústřední úřad dlužnický dopravní podnik, aby dlužnou částku zaplatil nebo sdělil důvody pro odmítnutí platby.

§ 2 Uzná-li Ústřední úřad, že odmítnutí je dostatečně zdůvodněno, navrhne stranám, aby se obrátily na příslušný soud nebo na rozhodčí soud podle článku 12 § 2.

§ 3 Je-li Ústřední úřad názoru, že částka je zcela nebo zčásti dluhem, může po případném vyslechnutí znalce prohlásit, že dluhující dopravní podnik je povinen dlužnou částku zcela nebo částečně složit u Ústředního úřadu; složená částka zůstane deponována, dokud nebude příslušným soudem nebo rozhodčím soudem vydáno konečné rozhodnutí.

§ 4 Nesloží-li podnik během dvou týdnů částku stanovenou Ústředním úřadem, bude znovu vyzván k jejímu zaplacení s poukazem na následky svého odmítnutí.

§ 5 Nebude-li ani této druhé výzvě do dvou měsíců vyhověno, zašle Ústřední úřad členskému státu, jemuž podnik přísluší, zdůvodněnou žádost o přijetí opatření a zejména o přezkoumání, zda mají být i nadále ponechány v seznamu tratě dluhujícího dopravního podniku.

§ 6 Prohlásí-li členský stát, že i přes neplacení trvá na zapsání tratí tohoto podniku, nebo neodpoví-li do šesti týdnů na sdělení Ústředního úřadu, vzniká právní domněnka, že přebírá záruku za úhradu všech pohledávek z přeprav podléhajících Jednotným právním předpisům.

Čl.18

Rozsudky. Zadržení a zabavení. Jistoty

§ 1 Jakmile rozsudky, jakož i rozsudky pro zmeškání vynesené příslušným soudem na základě ustanovení Úmluvy se staly vykonatelnými podle práva platného pro tento soud, stávají se vykonatelnými v každém dalším členském státě po splnění formalit předepsaných státem, v němž má dojít k výkonu rozhodnutí. Věcné přezkoušení případu není přípustné. Toto ustanovení se nevztahuje na rozsudky vykonatelné pouze prozatímně ani na rozsudky ukládající žalobci z důvodů zamítnutí jeho žaloby kromě úhrady nákladů sporu též náhradu škody. Prvý odstavec se vztahuje rovněž na soudní smíry.

§ 2 Pohledávky jednoho dopravního podniku vzniklé z mezinárodní přepravy vůči jinému dopravnímu podniku, který nepřísluší témuž státu, mohou být postiženy zadržením nebo zabavením jen podle rozhodnutí soudů členského státu, jemuž přísluší podnik, který je věřitelem pohledávky, jež má být zabavena.

§ 3 Vozový park železnice, jakož i předměty všeho druhu náležející železnici a sloužící přepravě, jako kontejnery, nakládací zařízení a plachty, mohou být zadrženy nebo zabaveny v jiném členském státě než ve státě, jemuž přísluší vlastnická železnice, jen podle rozhodnutí soudů tohoto státu. Vozy přepravců, jakož i předměty všeho druhu sloužící přepravě, které se v nich nacházejí a patří vlastníku vozu, mohou být zadrženy nebo zabaveny v jiném členském státě než v tom, v němž má vlastník vozu své sídlo, jen podle rozhodnutí soudů tohoto státu.

§ 4 U žalob podle Úmluvy nelze požadovat složení jistoty na úhradu nákladů řízení.

Oddíl V Změna Úmluvy

Čl.19

Příslušnost

§ 1 Členské státy postupují své návrhy na změnu Úmluvy Ústřednímu úřadu, který o tom bez odkladu uvědomuje členské státy.

§ 2 Valné shromáždění rozhoduje o návrzích na změnu ustanovení Úmluvy neuvedených v § 3 a 4. Návrh na změnu může být dán na pořad jednání zasedání Valného shromáždění jen se souhlasem jedné třetiny členských států. Při projednávání návrhu na změnu Valným shromážděním může toto rozhodnout většinou podle článku 6 § 5, že takový návrh úzce souvisí s jedním nebo několika ustanoveními, k jejichž změně je podle § 3 příslušný Revizní výbor. V takovém případě je Valné shromáždění příslušné rozhodnout též o změně tohoto nebo těchto ustanovení.

§ 3 S výhradou rozhodnutí Valného shromáždění podle § 2 třetího odstavce rozhoduje Revizní výbor o návrzích na změnu těchto ustanovení:

a) Doplňkový mandát pro kontrolu účetnictví;

b) Jednotné právní předpisy CIV:

- Článek 1 § 3; článek 4 § 2; články 5 (kromě § 2), 6, 9 až 14, 15 (kromě § 6), 16 až 21, 22 § 3; články 23 až 25, 37, 43 (kromě § 2 a 4), 48, 49, 56 až 58, 61;

- částky vyjádřené ve zúčtovacích jednotkách, uvedené v člancích 30, 31, 38, 40 a 41, má-li změna vést k jejich zvýšení;

c) Jednotné právní předpisy CIM:

- Článek 1 § 2; článek 3 § 2 až 5; články 4, 5, 6 (kromě § 3), 7, 8, 11 až 13, 14 (kromě § 7), 15 až 17, 19 (kromě § 4), 20 (kromě § 3), 21 až 24, 25 (kromě § 3), 26 (kromě § 2), 27, 28 § 3 a 6, články 29, 30 (kromě § 3), 31, 32 (kromě § 3), 33 (kromě § 5), 34, 38, 39, 41, 45, 46, 47 (kromě § 3), 48 - pokud se navrhuje jen přizpůsobení mezinárodnímu námořnímu přepravnímu právu -, 52, 53, 59 až 61, 64, 65;

- částka vyjádřená ve zúčtovacích jednotkách v článku 40, má-li změna vést k jejímu zvýšení;

- Řád pro mezinárodní železniční přepravu vozů přepravníků (RIP), Příloha II;

- Řád pro mezinárodní železniční přepravu kontejnerů (RICO), Příloha III;

- Řád pro mezinárodní železniční přepravu spěšnin (RIEx), Příloha IV.

§ 4 Výbor znalců rozhoduje o návrzích na změny ustanovení Řádu pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečného zboží (RID), Příloha I k Jednotným právním předpisům CIM.

Čl.20

Usnesení Valného shromáždění

§ 1 Změny, o nichž rozhodlo Valné shromáždění, se shrnou do protokolu, který podepíší zástupci členských států. Tento protokol podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení; ratifikační listiny a listiny o přijetí nebo schválení se ukládají u depozitární vlády co nejdříve.

§ 2 Je-li protokol ratifikován, přijat nebo schválen více než dvěma třetinami členských států, vstoupí usnesení v platnost po uplynutí lhůty stanovené Valným shromážděním.

§ 3 Provádění Jednotných právních předpisů CIV a CIM členskými státy a mezi členskými státy, které měsíc před vstupem v platnost neuložily své ratifikační listiny a listiny o přijetí nebo schválení, se pozastavuje v den, kdy usnesení vstoupí v platnost. O tomto pozastavení vyrozumí členské státy Ústřední úřad; pozastavení pozbývá platnosti po uplynutí jednoho měsíce ode dne, kdy Ústřední úřad oznámí, že usnesení Valného shromáždění byla dotčenými státy ratifikována, přijata nebo schválena. Pozastavení se nevztahuje na členské státy, které - aniž uložily své listiny o ratifikaci, přijetí nebo schválení - oznámily Ústřednímu úřadu, že se budou řídit změnami, na nichž se Valné shromáždění usneslo.

Čl.21

Usnesení výborů

§ 1 Změny, na nichž se usnesly výbory, oznámí Ústřední úřad členským státům.

§ 2 Tato ustanovení vstoupí v platnost pro všechny členské státy první den dvanáctého měsíce následujícího po měsíci, kdy je Ústřední úřad oznámil členským státům, pokud proti nim třetina členských států nevznesla námitky do čtyř měsíců ode dne tohoto sdělení. Uplatní-li však členský stát ve lhůtě čtyř měsíců námitky proti usnesení Revizního výboru a vypoví Úmluvu nejpozději dva měsíce přede dnem stanoveným pro vstup usnesení v platnost, vstoupí toto usnesení v platnost až dnem, kdy se stane výpověď dotčeného členského státu účinnou.

Oddíl VI
Závěrečná ustanovení

Čl.22

Podpis, ratifikace, přijetí, schválení Úmluvy

§ 1 Úmluva je vystavena k podpisu státům pozvaným na osmou řádnou revizní konferenci Úmluv CIM a CIV v Bernu u švýcarské vlády do 31. prosince 1980.

§ 2 Úmluva podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení; ratifikační listiny a listiny o přijetí nebo schválení se ukládají u švýcarské vlády, jakožto vlády deponitární.

Čl.23

Přístup k Úmluvě

§ 1 Státy, které byly pozvány na osmou řádnou konferenci Úmluv CIM a CIV, ale které nepodepsaly Úmluvu ve lhůtě uvedené v článku 22 § 1, mohou oznámit přístup k Úmluvě ještě před jejím vstupem v platnost. Listina o přístupu se ukládá u deponitární vlády.

§ 2 Každý stát, který si přeje přistoupit k Úmluvě po jejím vstupu v platnost, zašle deponitární vládě žádost a sdělení o stavu svých podniků železniční dopravy z hlediska mezinárodní přepravy. Deponitární vláda o tom vyrozumí členské státy a Ústřední úřad.

Neuplatní-li pět členských států u deponitární vlády námitky, nabývá žádost právní účinnosti po uplynutí šesti měsíců od výše uvedeného vyrozumění. Deponitární vláda to sdělí přistupujícímu státu, jakož i členským státům a Ústřednímu úřadu. Nový členský stát splní neprodleně ustanovení článku 10. Jsou-li podány námitky, předloží deponitární vláda žádost o přístup Valnému shromáždění k rozhodnutí.

Po uložení listiny o přístupu se tento stane účinným prvního dne druhého měsíce následujícího po měsíci, kdy Ústřední úřad sdělil členským státům seznam tratí nového členského státu.

§ 3 Každý přístup k Úmluvě se může vztahovat pouze na Úmluvu a její změny, tj. v jejím platném znění.

Čl.24

Vstup Úmluvy v platnost

§ 1 Jakmile 15 států uloží své ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu, vstoupí deponitární vláda ve styk se zainteresovanými vládami za účelem dohodnutí vstupu Úmluvy v platnost.

§ 2 Vstup Úmluvy v platnost má za následek zrušení platnosti Mezinárodní úmluvy o přepravě zboží po železnicích (CIM) a Mezinárodní úmluvy o přepravě cestujících a zavazadel po železnicích (CIV) ze 7. února 1970, jakož i Dodatkové úmluvy k Úmluvě CIV o odpovědnosti železnice za usmrcení a zranění cestujících z 26. února 1966.

Čl.25

Výpověď Úmluvy

Chce-li členský stát vypovědět Úmluvu, zpraví o tom deponitární vládu. Výpověď nabývá účinnosti 31. prosince následujícího roku.

Čl.26

Funkce deponitární vlády

Deponitární vláda vyrozumí státy pozvané na osmou řádnou revizní konferenci Úmluv CIM a CIV, další státy, které přistoupily k Úmluvě, jakož i Ústřední úřad:

- a) o podepsání Úmluvy, o uložení ratifikačních listin, listin o přijetí, schválení nebo přístupu a o zaslání výpovědi;
- b) o datu, kdy Úmluva vstupuje v platnost podle článku 24;
- c) o uložení ratifikačních listin, listin o přijetí nebo schválení protokolů podle článku 20.

Čl.27

Výhrady k Úmluvě

Výhrady k Úmluvě jsou přípustné, jen pokud je Úmluva předvídá.

Čl.28

Texty Úmluvy

Úmluva je sjednána a podepsána ve francouzštině.

K francouzskému textu jsou připojeny úřední překlady v němčině, angličtině, arabštině, italštině a holandštině.

Rozhodný je pouze francouzský text.

Na důkaz toho níže podepsaní, řádně zmocnění svými vládami, podepsali tuto Úmluvu.

Dáno v Bernu, devátého května 1980, v jednom původním vyhotovení v jazyce francouzském, které zůstane uloženo v archivu Švýcarské konfederace. Jedna ověřená kopie bude doručena každému členskému státu.

Příl.1

Protokol o výsadách a imunitách Mezivládní organizace pro mezinárodní železniční přepravu (OTIF)

Čl.1

§ 1 Organizace je v rámci své úřední činnosti vyňata ze soudní pravomoci a výkonu rozhodnutí, s výjimkou dále uvedených případů:

- a) vzdá-li se v jednotlivých případech výslovně tohoto vynětí;

- b) v případě občanskoprávní žaloby na náhradu škody podané třetí osobou a týkající se dopravní nehody způsobené automobilem nebo jiným vozidlem Organizace nebo vozidlem pro ni používaným, nebo v případě porušení dopravních předpisů, na kterém má účast uvedené vozidlo;
- c) v případě protizaloby, která přímo souvisí s hlavní žalobou podanou Organizací;
- d) v případě, kdy je soudním rozhodnutím nařízeno obstavení platů, mezd či jiných požitků, které Organizace dluží členu personálu.

§ 2 Jmenní a jiné majetkové hodnoty Organizace, bez ohledu na to kde se nacházejí, požívají imunitu vůči každé formě zabavení, konfiskace, nucené správy a jiné formy obstavení nebo donucení, pokud to není na přechodnou dobu nutné k zábraně nebo vyšetření nehod, na nichž mají účast motorová vozidla Organizace nebo vozidla pro ni používaná.

Je-li však z důvodů veřejného zájmu nezbytné vyvlastnění, musí být přijata vhodná opatření, jež zabrání omezení výkonu činností Organizace, a poskytnuta předem a okamžitě přiměřená náhrada.

§ 3 Každý členský stát osvobozuje Organizaci, její majetek a její příjmy v rámci její úřední činnosti od přímých daní. Jsou-li Organizací uskutečňovány nákupy nebo užívány služby značné hodnoty, které jsou bezpodmínečně nutné pro výkon úřední činnosti, a jsou-li při těchto nákupech či službách obsaženy v cenách daně nebo jiné dávky, učiní členské státy - pokud je to možné - vhodná opatření k osvobození od těchto daní a dávek nebo k jejich náhradě. Osvobození se nevztahuje na daně a dávky, které činí pouhou úhradu za poskytnuté služby.

Zboží dovážené či vyvážené Organizací, které je bezpodmínečně nutné pro výkon její úřední činnosti, se osvobozuje od všech daní a dávek vybíraných při dovozu a vývozu. Osvobození podle tohoto článku se nevztahuje na zboží, které je zakoupeno nebo dovezeno, popř. na služby, které jsou poskytnuty pro osobní potřebu členů personálu Organizace.

§ 4 Zboží získané nebo dovezené podle § 3 smí být dále prodáno nebo zcizeno či jinak použito za podmínek stanovených členskými státy, které poskytly osvobození.

§ 5 Úřední činností Organizace podle tohoto Protokolu se rozumí činnosti odpovídající cílům uvedeným v článku 2 Úmluvy.

Čl.2

§ 1 Organizace může přijímat a vlastnit všechny druhy peněžních prostředků, měn nebo cenných papírů; může s nimi volně nakládat pro všechny účely předvídané Úmluvou a v rozsahu nezbytném pro splnění svých závazků může zřizovat účty v kterékoli měně.

§ 2 Při úředním přijímání a předávání zpráv a při předávání všech svých písemností má Organizace nárok nejméně na takové zacházení, jaké poskytují jednotlivé členské státy jiným srovnatelným mezinárodním organizacím.

Čl.3

Zástupci členských států požívají na území každého členského státu při výkonu svých funkcí a po dobu svých služebních cest tyto výsady a imunity:

- a) vynětí z jurisdikce i po ukončení jejich mise, za jednání při splnění jejich úkolů včetně ústních a písemných projevů; toto vynětí se však nevztahuje na škody z důvodu dopravní

nehody, které byly způsobeny automobilem nebo jiným vozidlem náležejícím zástupci některého státu nebo jím řízeným, ani na případy porušení dopravních předpisů, na nichž má účast uvedené vozidlo;

b) imunitu proti zatčení a vyšetřovací vazbě kromě případu přistižení při činu;

c) imunitu proti zabavení jejich osobních zavazadel kromě případu přistižení při činu;

d) nedotknutelnost všech jejich úředních písemností a listin;

e) osvobození pro sebe a své manželky (manžele) od všech omezení vstupu a od ohlašovací povinnosti pro cizince;

f) stejné úlevy z hlediska měnových a devizových předpisů, jaké se poskytují zástupcům cizích vlád s dočasným úředním posláním.

Čl.4

Členové personálu Organizace požívají na území každého členského státu při výkonu svých funkcí tyto výsady a imunity:

a) vynětí z jurisdikce za jednání při plnění jejich úkolů a v mezích jejich kompetence včetně ústních a písemných projevů, a to i po jejich odchodu ze služeb Organizace; toto vynětí se však nevztahuje na škody z důvodu dopravní nehody, které byly způsobeny automobilem nebo jiným vozidlem náležejícím členu personálu Organizace nebo jím řízeným, ani na případy porušení dopravních předpisů, na nichž má účast uvedené vozidlo;

b) nedotknutelnost všech jejich úředních písemností a listin;

c) stejné osvobození od omezení při vstupu a od ohlašovací povinnosti cizinců, jaké je obecně poskytováno členům personálu mezinárodních organizací; rodinní příslušníci žijící s nimi ve společné domácnosti požívají stejné úlevy;

d) osvobození od státní důchodové daně za předpokladu, že platy, mzdy a jiné požitky vyplácené Organizací podléhají zdanění ve prospěch Organizace; členským státům se však ponechává právo, aby tyto platy, mzdy a jiné požitky vzaly v úvahu při stanovení výše důchodové daně vybírané z příjmu z jiných zdrojů; členské státy nejsou povinny toto daňové osvobození poskytovat u odškodnění, penzí a rent pozůstalým, které Organizace vyplácí bývalým členům personálu nebo osobám, na které přešly jejich nároky;

e) pokud jde o devizové předpisy stejné výsady, jaké se obecně poskytují členům personálu mezinárodních organizací;

f) v případě mezinárodní krize při repatriaci tytéž úlevy pro ně a příslušníky jejich rodin, kteří s nimi žijí v jejich domácnosti, jaké se obecně přiznávají členům personálu mezinárodních organizací.

Čl.5

Znalci povolání Organizací požívají během své služební činnosti v souvislosti s Organizací nebo při plnění zakázek pro Organizaci včetně cest uskutečňovaných při této činnosti nebo při plnění těchto zakázek, tyto výsady a imunity, pokud jsou pro plnění jejich úkolů nezbytné:

a) vynětí z jurisdikce za jednání při plnění jejich úkolů včetně jejich ústních i písemných projevů; toto vynětí se však nevztahuje na škody z důvodu dopravní nehody, které byly způsobeny automobilem nebo jiným vozidlem náležejícím znalci nebo jím řízeným, ani na případy porušení dopravních předpisů, na nichž má účast uvedené vozidlo;

b) nedotknutelnost všech jejich úředních písemností a listin;

c) pokud jde o devizové předpisy úlevy nezbytné k tomu, aby bylo možné poukázat jejich odměny;

d) na jejich osobní zavazadla se vztahují stejné úlevy, jaké jsou poskytovány zaměstnancům ve službě cizích vlád s dočasným úředním posláním.

Čl.6

§ 1 Výsady a imunity podle tohoto Protokolu se poskytují výlučně k tomu účelu, aby byl za všech okolností zajištěn nerušený výkon činnosti Organizace a naprostá nezávislost osob, jimž jsou poskytovány. Příslušné orgány zruší imunitu ve všech případech, kdy její ponechání by bránilo průchodu spravedlnosti a kdy je ji možno zrušit bez ohrožení splnění cílů, pro něž byla poskytnuta.

§ 2 Příslušnými orgány ve smyslu § 1 jsou:

- členské státy, pokud jde o jejich zástupce,
- Správní výbor, pokud jde o generálního ředitele,
- generální ředitel, pokud jde o ostatní členy personálu a o znalce povolané Organizací.

Čl.7

§ 1 Žádné z ustanovení tohoto Protokolu nemůže omezit právo členského státu učinit opatření, která jsou nezbytná v zájmu jeho veřejné bezpečnosti.

§ 2 Organizace bude vždy spolupracovat s příslušnými orgány členských států, aby tak byl usnadněn řádný výkon práva, zajištěno dodržování zákonů a předpisů členských států a bylo zabráněno jakémukoli zneužití, jež by mohlo vzejít z výsad a imunit upravených tímto Protokolem.

Čl.8

Žádný členský stát není povinen poskytovat výsady a imunity

- podle článku 3 kromě písm. d),
- podle článku 4 kromě písm. a), b) a d),
- podle článku 5 kromě písm. a) a b)

tohoto Protokolu svým vlastním státním příslušníkům nebo osobám, které mají své stálé bydliště na jeho území.

Čl.9

Organizace může uzavřít s jedním nebo více členskými státy doplňkové dohody k provádění tohoto Protokolu ve vztahu k tomuto nebo k těmto členským státům, jakož i jiná ujednání k zajištění své účinné činnosti.

Příl.1A

Doplňkový mandát pro kontrolu účetnictví

1. Kontrolor účtů¹⁾ kontroluje účty organizace včetně všech, pokud to považuje za nutné, důvěrných fondů a zvláštních účtů, aby se ujistil, že:

- a) účetní výkazy odpovídají knihám a písemnostem organizace
- b) účetní operace, ke kterým se výkazy vztahují, jsou provedeny v souladu s pravidly a předpisy, jakož i s rozpočtovými ustanoveními a ostatními směrnici organizace
- c) ceniny a peněžní hotovost, které jsou uloženy v bance nebo pokladně se kontrolují buď přímo podle dokladů opatrovatele (uschovatele), nebo se skutečně počítají

- d) vnitřní systém kontroly, včetně interních kontrol účetnictví, je přiměřený
- e) všechny částky aktiv a pasiv, jakož i přebytky a schodky jsou uspokojivým způsobem zúčtovány.

2. Jen kontrolor účtů je oprávněn uznat zcela nebo částečně potvrzení a doklady dodané generálním ředitelem. Pokud to považuje za účelné, může každý doklad o účetních operacích nebo dodávkách a materiálů prozkoumat a přezkoušet.

3. Kontrolor účtů má v každé době přístup ke všem knihám, písemnostem, účetním dokladům a ostatním informacím, které považuje za potřebné.

4. Kontrolor účtů není oprávněn některou položku účtů neuznat, ale bezprostředně upozorní generálního ředitele na každou operaci, která z hlediska pravidel nebo účelu je pochybná, aby mohl přistoupit k potřebným opatřením.

5. Kontrolor účtů potvrdí finanční doklady následujícím textem a podepíše je: "Prověřil jsem účetní výkazy organizace za obchodní rok, který 31. prosince... končí. Kontrola zahrnuje celkovou analýzu metody účtování, kontroly účetních dokladů a dalších podkladů, které jsem podle okolností považoval za potřebné."

V daném případě lze z tohoto potvrzení vyvodit, že:

- a) finanční doklady finanční situace na konci v úvahu přicházejícího období, jakož i výsledky operací provedených v průběhu tohoto časového období jsou uspokojivě zaznamenány
- b) účetní doklady odpovídají zmíněným účetním zásadám
- c) byly použity finanční zásady přiměřené modalitě odpovídající té, která platila v předcházejícím účetním roce
- d) účetní operace byly provedeny v souladu s pravidly a předpisy, jakož i rozpočtovými ustanoveními a ostatními směrnici organizace.

6. Ve své zprávě o účetních operacích se kontrolor účtů zmíní o:

- a) způsobu a rozsahu provedené kontroly
- b) zjištěních vztahujících se k úplnosti nebo přesnosti účtů zahrnující případně:
 - 1. potřebné informace pro správnou interpretaci a posouzení účtů
 - 2. každý vzniklý obnos, který však není v účtech zahrnut
 - 3. každý obnos, který je v rozporu s normální nebo sjednanou výdajovou povinností a nebyl zúčtován nebo nebyl v účetních výkazech zohledněn
 - 4. výdaje, pro které nebyly předloženy dostačující podklady
 - 5. výpověď o tom, zda jsou účetní knihy vedeny v příslušné formě; zvýrazní se případy, ve kterých zpracování účetních výkazů se odklání od obecně uznaných a trvale používaných účetních zásad
- c) ostatních otázkách, na které se upozorňuje Správní výbor, jako např.
 - 1. případy podvodu nebo domnělého podvodu
 - 2. promrhání nebo nepřípustné použití fondů nebo jiných pohledávek organizace (zejména tenkrát, jestliže konta, jichž se takové operace týkají, jsou řádně vedena)
 - 3. výdaje, u kterých vzniká nebezpečí, že mohou způsobit dodatečně značné náklady organizace
 - 4. každou obecnou nebo zvláštní závadu systému kontroly příjmů a výdajů nebo dodávek a materiálů
 - 5. výdaje, které neodpovídají úmyslům Správního výboru s ohledem na převody řádně předpokládané uvnitř rozpočtu

6. překročení úvěrů s ohledem na změny, které vznikají z převodů, které uvnitř rozpočtů jsou řádně předpokládáné

7. výdaje, které neodpovídají platným zmocněním

d) přesnost nebo nepřesnost účtů týkajících se dodávek a materiálů se stanoví po inventarizaci a kontrole účetních knih.

Kromě toho může zpráva poukázat na operace, které byly zúčtovány v průběhu některého předcházejícího účetního roku a o kterých jsou nové informace, nebo na operace, které se uskuteční v průběhu pozdějších účetních období, ale o kterých je záhodno Správní výbor předem informovat.

7. Kontrolor účtů nesmí v žádném případě uvést ve zprávě kritiku, aniž by předem nedal generálnímu řediteli přiměřenou možnost zaujmout stanovisko.

8. Kontrolor účtů sdělí Správnímu výboru a generálnímu řediteli, v souvislosti s kontrolou účtů, stanovisko. Navíc může připojit komentář, který považuje za vhodný se zřetelem na finanční zprávu generálnímu řediteli.

9. Pokud kontrolor účtů předpokládá jen souhrnnou kontrolu nebo nemůže dostat dostatečná vysvětlení, musí uvést do svého potvrzení a zprávy důvody svých poznámek, jakož i do podrobná následky, které z toho plynou pro finanční situaci a zaúčtované finanční operace.

1) Tento termín obsahově odpovídá pojmu "auditor" ve smyslu zákona č. 524/1992 Sb., který se nejvíce přibližuje funkci i náplni činnosti a textu originálu - "le verificateur verifie les comptes...".

Příl.2

Příloha A k Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě (COTIF) z 9. května 1980

Jednotné právní předpisy pro smlouvu o mezinárodní železniční přepravě cestujících a zavazadel (CIV)

ODDÍL I

Všeobecná ustanovení

Čl.1

Rozsah platnosti

§ 1 S výhradou v člancích 2, 3 a 33 předvídaných výjimek používají se tyto Jednotné právní předpisy pro všechny přepravy osob a zavazadel včetně motorových vozidel s mezinárodními přepravními doklady, které platí pro cestu, která prochází územím nejméně dvou států a výhradně po tratích, které jsou zapsány do seznamu podle článků 3 a 10 Úmluvy, eventuálně na přepravy, ve smyslu článku 2 § 2, jim na roveň postavené. Pokud jde o odpovědnost železnice za usmrcení a zranění cestujících, platí Jednotné právní předpisy také pro průvodce zásilek přepravovaných podle Jednotných právních předpisů pro smlouvu o mezinárodní železniční přepravě zboží (CIM).

§ 2 Mezinárodní tarify stanoví spojení, pro něž se vydávají mezinárodní přepravní doklady.

§ 3 Výraz "stanice" v Jednotných právních předpisech zahrnuje kromě železničních stanic také přístavy pravidelné lodní dopravy a všechny ostatní provozovny dopravních podniků otevřené pro provedení přepravní smlouvy.

Čl.2

Výjimky z rozsahu platnosti

§ 1 Na přepravy, jejichž vstupní stanice a stanice určení leží na území téhož státu, a které se po území jiného státu uskutečňují pouze průvozem, se Jednotné právní předpisy nevztahují:

- a) je-li provozovatelem průvozní trati výlučně železnice výchozího státu nebo
- b) jestliže se zúčastněné státy nebo železnice dohodly, že tyto přepravy nebudou považovány za mezinárodní.

§ 2 Na přepravy mezi stanicemi dvou sousedních států a na přepravy mezi stanicemi dvou států přes území třetího státu se vztahují, jsou-li tratě, po nichž se přeprava provádí, používány výhradně železnicí jednoho z těchto tří států, předpisy platné pro vnitrostátní dopravu po této železnici, pokud tomu neodporují zákony a předpisy žádného ze zúčastněných států.

Čl.3

Výhrada k odpovědnosti za usmrcení a zranění cestujících

§ 1 Každý stát si může při podpisu Úmluvy nebo při uložení listin o její ratifikaci, přijetí, schválení nebo o přístupu k Úmluvě vyhradit právo nepoužít veškerá ustanovení o odpovědnosti železnice za usmrcení a zranění cestujících, jestliže k úrazu došlo na jeho území a cestující je příslušníkem tohoto státu nebo má v tomto státu svůj trvalý pobyt.

§ 2 Každý stát, který vznesl výše uvedenou výhradu, může kdykoliv oznámit depozitární vládě, že ji odvolává. Odvolání výhrady se stává účinným jeden měsíc ode dne, kdy o něm depozitární vláda vyrozuměla smluvní strany.

Čl.4

Přepravní povinnost

§ 1 Železnice je povinna přepravit cestující a zavazadla podle Jednotných právních předpisů, jestliže

- a) cestující vyhoví Jednotným právním předpisům, doplňujícím ustanovením a mezinárodním tarifům;
- b) provedení přepravy je možné pracovníky a normálními zařízeními vyhovujícími pravidelným přepravním potřebám;
- c) přepravě nebrání okolnosti, které železnice nemůže odvrátit a které odstranit není v její moci.

§ 2 Jestliže příslušný úřad nařídil, aby byl provoz přechodně nebo trvale, zcela nebo zčásti zastaven, musí být tato opatření neprodleně oznámena veřejnosti a železnicím, které o nich zpraví železnice druhých států k uveřejnění.

§ 3 Každé porušení tohoto článku železnicí zakládá nároky na náhradu způsobené škody.

Čl.5

Tarify. Zvláštní ujednání

§ 1 Mezinárodní tarify musí obsahovat všechny zvláštní podmínky rozhodné pro přepravu, zejména údaje potřebné pro výpočet dovozného a doplňujících poplatků, a je-li to třeba, též podmínky pro přepočtení měn. Tarifní podmínky se smějí odchýlovat od Jednotných právních předpisů jen tehdy, jestliže to Jednotné právní předpisy výslovně předvídají.

§ 2 Tarify se musí používat vůči všem za stejných podmínek.

§ 3 Železnice mohou uzavírat zvláštní dohody o slevách jízdného a jiných výhodách, pokud odpovídající podmínky jsou přiznávány i cestujícím, kteří jsou ve srovnatelném postavení. Cenové slevy nebo jiné výhody mohou být přiznány pro železniční službu, pro účely veřejné správy, pro dobročinné účely a pro účely výchovné či pedagogické. Opatření podle prvního a druhého odstavce nemusí být zveřejňována.

§ 4 Mezinárodní tarify musí být zveřejněny jen v těch státech, jejichž železnice jsou na těchto tarifech zúčastněny jako železnice výchozí nebo cílové. Tyto tarify a jejich změny vstupují v platnost v den oznámený při jejich uveřejnění. Zvýšení cen a jiná opatření, která mají za následek ztížení přepravních podmínek podle těchto tarifů, vstupují v platnost nejdříve šest dní po jejich uveřejnění. Změny cen za přepravu a doplňujících poplatků stanovených v mezinárodních tarifech podmíněné kursovními výkyvy, jakož i opravy zjevných chyb, vstupují v platnost dnem, který následuje po jejich uveřejnění.

§ 5 V každé stanici otevřené pro mezinárodní přepravu musí mít cestující možnost nahlédnout do mezinárodních tarifů nebo jejich výtahů, v nichž jsou uvedeny ceny mezinárodních jízdenek tam prodávaných a příslušné přepravné za cestovní zavazadla.

Čl.6

Zúčtovací jednotka. Přepočítací a přijímací kursy měn

§ 1 Zúčtovací jednotkou podle Jednotných právních předpisů je "Zvláštní právo čerpání", jak definoval Mezinárodní měnový fond.

Hodnota vnitrostátní měny státu, který je členem Mezinárodního měnového fondu, vyjádřená ve Zvláštních právech čerpání, se stanoví podle přepočtové metody Mezinárodního měnového fondu používané pro jeho vlastní operace a transakce.

§ 2 Hodnota vnitrostátní měny státu, který není členem Mezinárodního měnového fondu, vyjádřená ve Zvláštních právech čerpání se vypočte způsobem, který stanoví tento stát. Tento výpočet musí vést ve vnitrostátní měně pokud jen možno ke stejné reálné hodnotě, jaká by vyplynula z použití § 1.

§ 3 Pro stát, který není členem Mezinárodního měnového fondu a jehož zákonodárství nedovoluje použití § 1 nebo 2, se rovná zúčtovací jednotka podle Jednotných právních předpisů hodnotě tří zlatých franků.

Zlatý frank je definován 10/31 gramu zlata o ryzosti 0,900. Přepočet zlatého franku musí vést ve vnitrostátní měně pokud jen možno ke stejné reálné hodnotě, jaká by vyplynula z použití § 1.

§ 4 Do tří měsíců po vstupu Úmluvy v platnost a pak vždy, když dojde ke změně metody výpočtu nebo hodnoty vnitrostátní měny ke zúčtovací jednotce, oznámí státy Ústřednímu úřadu svou metodu výpočtu podle § 2 nebo výsledek přepočtu podle § 3. Ústřední úřad oznámí toto sdělení státům.

§ 5 Železnice je povinna zveřejnit kursy, podle nichž

- a) přepočítává částky vyjádřené v cizí měně, splatné v tuzemské měně (přepočítací kursy);
- b) přijímá při placení cizí měny (přijímací kursy).

Čl.7

Doplňující ustanovení

§ 1 Dva nebo více států nebo dvě nebo více železnic mohou vydat k provádění Jednotných právních předpisů doplňující ustanovení. Doplňující ustanovení se mohou odchylovat od Jednotných právních předpisů pouze tehdy, jestliže je to v Jednotných právních předpisech výslovně předvídáno.

§ 2 Doplňující ustanovení se zveřejňují a vstupují v platnost formou uvedenou v zákonech a předpisech každého státu. Doplňující ustanovení a jejich vstup v platnost se oznamují Ústřednímu úřadu.

Čl.8

Vnitrostátní právo

§ 1 Nejsou-li v Jednotných právních předpisech, v doplňujících ustanoveních a v mezinárodních tarifech obsaženy odpovídající ustanovení, platí vnitrostátní právo.

§ 2 Vnitrostátním právem se rozumí právo státu, v němž oprávněný uplatnil svůj nárok, včetně kolisních norem.

§ 3 Jako vnitrostátní právo při použití ustanovení o odpovědnosti železnice za usmrcení a zranění cestujících platí právo státu, na jehož území došlo k úrazu cestujícího, včetně kolisních norem.

Oddíl II

Přepravní smlouva

KAPITOLA I

Přeprava cestujících

Čl.9

Jízdní rády a používání vlaků

§ 1 Železnice musí dát veřejnosti na vědomí vhodným způsobem jízdní řád vlaků.

§ 2 Z jízdních řádů nebo tarifů musí být zřejmá omezení v používání určitých vlaků nebo určitých vozových tříd.

Čl.10

Vyloučení z přepravy. Podmíněné přípuštění k přepravě

§ 1 Z přepravy jsou vyloučeny nebo z ní mohou být cestou vyloučeny:

a) osoby opilé a osoby, které se chovají nepřístojně nebo které nezachovávají předpisy platné v jednotlivých státech; tyto osoby nemají právo na vrácení jízdného ani dovozného za zavazadla;

b) osoby, které pro nemoc nebo z jiných příčin by mohly být spolucestujícím na obtíž, není-li pro ně předem rezervován zvláštní oddíl nebo jim nemůže být po zaplacení přidělen.

Osoby, které onemocněly cestou, musí být přepraveny alespoň do nejbližší vhodné stanice, kde jim může být poskytnuta nutná péče; zaplacené jízdné se jim vrátí podle článku 25 po odečtení částky za projetou trať; totéž platí i pro případnou přepravu cestovního zavazadla.

§ 2 Přeprava osob stížených nakažlivými nemocemi se řídí mezinárodními smlouvami a předpisy, nebo, neexistují-li, zákony a předpisy platnými v každém státě.

Čl.11

Jízdenky

§ 1 Jízdenky vydané pro mezinárodní přepravu musí obsahovat zkratku CIV. Přechodně je přípustný znak přeškrtnuté C.

§ 2 Mezinárodní tarify nebo ujednání mezi železnicemi určují formu a obsah jízdenek, jakož i jazyk a písmo, jímž musí být vytištěny nebo vyplněny.

§ 3 Pokud mezinárodní tarify nepřipouštějí výjimky, musí jízdenky obsahovat tyto údaje:

a) nástupní a cílovou stanici;

b) přepravní cestu; je-li dovoleno použít různých cest nebo různých dopravních prostředků, musí to být uvedeno;

c) druh vlaku a vozovou třídu;

d) částku jízdného;

e) první den platnosti;

f) dobu platnosti.

§ 4 Sešity kupónových jízdenek vydané podle mezinárodního tarifu jsou jediným přepravním dokladem ve smyslu Jednotných právních předpisů.

§ 5 Nestanoví-li mezinárodní tarify výjimku, lze jízdenku postoupit jen tehdy, nezní-li na jméno a nebyla-li cesta nastoupena.

§ 6 Cestující je povinen se při přijímání jízdenky přesvědčit, že mu byla vystavena podle jeho údajů.

§ 7 Dobu platnosti jízdenek a přerušení jízdy upravují mezinárodní tarify.

Čl.12

Právo na přepravu. Cestující bez platné jízdenky

§ 1 Cestující je povinen mít od počátku cesty platnou jízdenku; musí ji uschovat až do ukončení cesty, předložit ji na požádání zaměstnanci železnice pověřenému jejím přezkoušením a odevzdat ji při ukončení cesty. Mezinárodní tarify mohou stanovit výjimky.

§ 2 Jízdenky, na nichž bylo neoprávněně něco měněno, jsou neplatné a zaměstnanci železnice pověřeni jejich přezkoušením je odeberou.

§ 3 Cestující, který nemůže předložit platnou jízdenku, je povinen zaplatit kromě jízdného přírážku, která se vypočítá podle předpisů železnice požadující její zaplacení.

§ 4 Cestující, který odmítne ihned zaplatit jízdné nebo přírážku, může být vyloučen z přepravy. Cestující vyloučený z přepravy nemůže žádat, aby se mu jeho cestovní zavazadlo přichystalo v jiné stanici než v stanici určení.

Čl.13

Sleva jízdného pro děti

§ 1 Děti až do dovršení pátého roku se přepravují bezplatně bez jízdenky, nežádá-li se pro ně zvláštní místo.

§ 2 Děti starší pěti let až do dovršení desátého roku a děti mladší, pro které se žádá zvláštní místo, se přepravují za zlevněné jízdné. Toto zlevněné jízdné nesmí převyšovat polovinu jízdného vybíraného za přepravu dospělých, s výjimkou příplatků za použití určitých vlaků nebo určitých vozů a bez újmy zaokrouhlování podle předpisů platných pro železnici, která jízdenku vydává.

Tato sleva se nesmí poskytovat z cen jízdenek, u nichž se již poskytuje jiná sleva z obyčejného jízdného u jednoduché jízdenky.

§ 3 Mezinárodní tarify mohou však stanovit jiné věkové hranice, než jsou uvedeny v § 1 a 2, pokud tyto hranice nejsou nižší než věk dovršených čtyř let, jde-li o bezplatnou přepravu podle § 1, a než věk dovršených desíti let v případě zlevněných cen podle § 2.

Čl.14

Obsazení míst

§ 1 Obsazení, přidělení a rezervování míst upravují předpisy platné pro železnici. Při přepravě motorových vozidel může železnice předem stanovit, že cestující během přepravy zůstanou v motorovém vozidle.

§ 2 Cestující může zaujmout místo ve vyšší vozové třídě nebo ve vlaku vyššího druhu, než které jsou uvedeny na jízdence, nebo změnit přepravní cestu za podmínek stanovených mezinárodními tarify.

Čl.15

Přeprava ručních zavazadel a zvířat ve vozech pro přepravu cestujících

§ 1 Cestující jsou oprávněni brát s sebou do vozů zdarma snadno přenosné předměty (ruční zavazadla).

Cestující může pro svá ruční zavazadla použít jen prostor nad místem a pod místem, které zaujímá, nebo jiný odpovídající prostor, jedná-li se o vozy zvlášť zařízené, zejména je-li v nich zvláštní prostor pro zavazadla.

§ 2 Není dovoleno brát s sebou do vozů:

- a) látky a předměty vyloučené z přepravy jako cestovní zavazadla podle článku 18 písmeno e) kromě výjimek uvedených v doplňujících ustanoveních nebo v tarifech;
- b) předměty, které by mohly cestující obtěžovat, nebo které by mohly způsobit škodu;
- c) předměty, které nepřipouštějí celní nebo jiné správní předpisy k přepravě ve voze;
- d) živá zvířata, pokud doplňující ustanovení nebo tarify nepřipouštějí výjimku.

§ 3 Mezinárodní tarify mohou stanovit, za jakých podmínek mohou být dále přepravovány předměty, ať již jako ruční, nebo cestovní zavazadlo, které byly vzaty do vozu v rozporu s ustanovením § 1 a § 2 písm. b).

§ 4 Při důvodném podezření z porušení § 2 písm. a), b) a d) je železnice oprávněna se přesvědčit v přítomnosti cestujícího o povaze předmětů, které vzal s sebou do vozu. Není-li možno zjistit cestujícího, který s sebou veze předměty podléhající přezkoumání, provede železnice přezkoumání v přítomnosti dvou jí cizích svědků.

§ 5 Dohled na předměty a zvířata, která cestující bere do vozu, přísluší cestujícímu s výjimkou případu, kdy jej nemůže vykonávat, protože je ve zvlášť zařízeném voze uvedeném v § 1.

§ 6 Cestující odpovídá za každou škodu způsobenou předměty nebo zvířaty, které s sebou bere do vozu, pokud nedokáže, že škoda byla zaviněna železnicí, třetí osobou nebo okolnostmi, které cestující nemohl odvrátit, a jejichž následky odstranit nebylo v jeho moci.

Toto ustanovení nemá vliv na odpovědnost, která železnicí může příslušet podle článku 26.

Čl.16

Zmeškání přípojných vlaků. Odřeknutí vlaků

§ 1 Zmešká-li se zpožděním vlaku přípojný vlak nebo je-li vlak na celé cestě nebo na části odřeknut a cestující chce pokračovat v jízdě, je železnice povinna, pokud je to možné, přepravit ho s jeho ručním i cestovním zavazadlem bez doplatku vlakem jedoucím do téže cílové stanice po téže trati nebo po jiné trati náležející železnicím zúčastněným na původní přepravní cestě a umožnit mu tak, aby přijel do cílové stanice se zpožděním co nejmenším.

§ 2 Železnice je podle okolností případu povinna potvrdit na jízdence, že přípojný vlak byl zmeškán nebo že vlak byl odřeknut, a je-li to třeba, prodloužit dobu platnosti jízdenky a poznamenat na jízdence, že platí pro novou cestu, pro vyšší vozovou třídu nebo pro vlak vyššího druhu. Tarify nebo jízdní řády však mohou použití určitých vlaků vyloučit.

KAPITOLA II

Přeprava cestovních zavazadel

Čl.17

Předměty připuštěné k přepravě

§ 1 Jako cestovní zavazadla se k přepravě přijímají předměty určené pro cestovní účely, které jsou uloženy v cestovních kufrech, košících, vacích, cestovních pytlech a v jiných obalech tohoto druhu, jakož i tyto obaly.

§ 2 Mezinárodní tarify mohou za určitých podmínek připustit k přepravě jako cestovní zavazadla zvířata a předměty neuvedené v § 1, jakož i motorová vozidla podaná k přepravě s přívěsem nebo bez něho.

Přepavní podmínky pro motorová vozidla určují zejména podmínky pro podání k přepravě, vypravení, překládku a přepravu, formu a obsah přepravního dokumentu, který musí být označen zkratkou CIV, vykládací a dodací podmínky, jakož i povinnosti řidičů vozidla ve vztahu k jejich vozidlu, naložení a vyložení.

§ 3 (zrušen)

Čl.18

Předměty vyloučené z přepravy

§ 1 Jako cestovní zavazadla jsou z přepravy vyloučeny:

- a) předměty, jejichž přeprava je zakázána, byť i jen v jednom státě zúčastněném na přepravě cestovního zavazadla;
- b) předměty, jejichž přeprava je, byť i jen v jednom státě zúčastněném na přepravě cestovního zavazadla, vyhrazena poštovní správě;
- c) zboží určené pro obchod;
- d) neskladné předměty nebo předměty o velké hmotnosti;
- e) látky a předměty nebezpečné, zejména nabitě zbraně, látky a předměty výbušné a zápalné, látky vznětlivé, jedovaté nebo žíravé, jakož i látky odporné a látky, které mohou způsobit nákazu; mezinárodní tarify mohou některé z těchto látek a předmětů připustit k přepravě jako cestovní zavazadlo podmíněně.

Čl.19

Přijetí a přeprava cestovních zavazadel

§ 1 Pokud mezinárodní tarify předem nestanoví výjimku, je cestovní zavazadlo odbaveno jen po předložení jízdenky platné nejméně až do stanice určení cestovního zavazadla. Dovolují-li tarify podej cestovního zavazadla bez předložení jízdenky, platí ustanovení Jednotných

právních předpisů o právech a povinnostech cestujících, pokud jde o cestovní zavazadla, přiměřeně pro odesílatele cestovního zavazadla.

§ 2 Železnice si ponechá možnost přepravit cestovní zavazadlo jinou než cestujícím použitou cestou. Ve stanici podání, jakož i v přípojných stanicích, ve kterých musí být cestovní zavazadlo přeloženo, následuje přeprava příštím, pro pravidelnou přepravu cestovních zavazadel určeným vlakem. Cestovní zavazadla se mohou výše uvedeným způsobem přepravovat jen tehdy, nebrání-li tomu při odjezdu nebo po cestě celní nebo jiné předpisy.

§ 3 Pokud mezinárodní tarify nestanoví žádnou výjimku, musí být dovozní za zavazadla zapláceno při podeji.

§ 4 Tarify nebo jízdní řády mohou přepravu cestovních zavazadel v určitých vlacích nebo druzích vlaků nebo do a z určitých železničních stanic vyloučit nebo omezit.

§ 5 Pokud podej cestovních zavazadel není řešen v tomto článku, platí předpisy platné v podací stanici.

Čl.20

Zavazadlový lístek

§ 1 Při podeji cestovního zavazadla k přepravě se cestujícímu vydává zavazadlový lístek.

§ 2 Zavazadlové lístky vydané pro mezinárodní přepravu musí obsahovat zkratku CIV. Pro přechodnou dobu se připouští znak přeškrtnuté C.

§ 3 Mezinárodní tarify nebo ujednání mezi železnicemi určují formu a obsah zavazadlového lístku, jakož i jazyk a písmo, které se musí použít při tisku a vyplňování.

§ 4 Pokud mezinárodní tarify nestanoví výjimky, musí zavazadlové lístky obsahovat tyto údaje:

- a) název podací stanice a stanice určení;
- b) přepravní cestu;
- c) den a hodina podání;
- d) počet cestujících;
- e) počet a hmotnost kusů zavazadel;
- f) částku dovozního za zavazadlo a jiné výdaje.

§ 5 Cestující je povinen se přesvědčit při převzetí zavazadlového lístku, zda byl vyhotoven podle jeho údajů.

Čl.21

Stav, úprava, obal a označení cestovního zavazadla

§ 1 Cestovní zavazadla, jejichž stav nebo úprava je vadná nebo jejichž obal je nedostatečný, anebo na nichž jsou zřejmé známky poškození, může železnice odmítnout. Jsou-li přesto přijata k přepravě, může železnice učinit příslušnou poznámku v zavazadlovém lístku. Přijme-

li cestující zavazadlový lístek s takovou poznámkou, považuje se to za důkaz, že cestující uznal správnost této poznámky.

§ 2 Cestující je povinen označit na každém kusu zavazadla na dobře viditelném místě trvanlivě, zřetelně, nesmazatelně a způsobem vylučujícím záměnu:

a) své jméno a svou adresu;

b) stanici a zemi určení.

Označení již neplatná musí cestující odstranit nebo učinit nečitelnými.

Železnice je oprávněna odmítnout přijetí k přepravě těch kusů, které nemají předepsaná označení.

Čl.22

Odpovědnost cestujícího. Přezkoumání. Přírážka

§ 1 Cestující odpovídá za všechny následky nedodržení článků 17, 18 a 21 § 2.

§ 2 Domnívá-li se železnice odůvodněně, že bylo jednáno proti předpisům, je oprávněna přezkoumat, odpovídá-li obsah zavazadel předpisům, pokud to nezakazují zákony a předpisy státu, v němž má dojít k přezkoumání. Cestující musí být vyzván, aby se přezkoumání zúčastnil. Nedostaví-li se nebo nelze-li ho dosáhnout, jsou k přezkoumání přizváni dva svědci cizí železnici.

§ 3 Je-li zjištěno porušení předpisů, je cestující povinen zaplatit výdaje vzniklé přezkoumáním.

Při porušení ustanovení článků 17 a 18 může železnice vybrat přírážku stanovenou mezinárodními tarify, aniž by tím byl dotčen její nárok na doplacení rozdílu dovozného a na náhradu případné škody.

Čl.23

Výdej

§ 1 Cestovní zavazadlo se vydá po vrácení zavazadlového lístku a po zaplacení případných výloh vázoucích na zásilce.

Železnice je oprávněna, nikoli však povinna, se přesvědčit o tom, je-li držitel zavazadlového lístku oprávněn cestovní zavazadlo převzít.

§ 2 Výdeji cestovního zavazadla držiteli zavazadlového lístku je v souladu s předpisy platnými ve stanici výdeje postaveno na roveň

a) předání cestovního zavazadla celním nebo daňovým orgánům do jejich výpravních míst nebo skladišť, nejsou-li tyto místnosti a skladiště pod dohledem železnice,

b) předání živých zvířat do opatrování třetí osobě.

§ 3 Držitel zavazadlového lístku je oprávněn žádat u výdejny zavazadel stanice určení výdej cestovního zavazadla, jakmile po příjezdu vlaku, kterým mělo být cestovní zavazadlo přepraveno, uplynula doba potřebná k jeho přichystání a případnému odbavení celními nebo jinými správními orgány.

§ 4 Není-li zavazadlový lístek vrácen, vydá železnice cestovní zavazadlo jen tomu, kdo své oprávnění prokáže; při nedostatečném prokázání může železnice požadovat složení jistoty.

§ 5 Cestovní zavazadlo se vydá ve stanici, do které bylo podáno k přepravě. Na včasnou žádost držitele zavazadlového lístku musí však být cestovní zavazadlo po předložení jízdenky a vrácení zavazadlového lístku vráceno v podací stanici nebo vydáno ve stanici na cestě, dovolují-li to okolnosti a nebrání-li tomu celní předpisy nebo předpisy jiných orgánů státní správy.

§ 6 Držitel zavazadlového lístku, jemuž není vydáno cestovní zavazadlo podle § 3, může žádat, aby mu na zavazadlovém lístku byl vyznačen den a hodina, kdy žádal o výdej cestovního zavazadla.

§ 7 Na žádost oprávněného je železnice povinna přezkoumat cestovní zavazadlo v jeho přítomnosti, aby zjistila jím uváděnou škodu. Nevyhoví-li železnice této žádosti, může oprávněný odmítnout příjem cestovního zavazadla.

§ 8 Jinak se výdej cestovního zavazadla řídí předpisy platnými ve stanici, která cestovní zavazadlo vydává.

Kapitola III

Společná ustanovení o přepravě cestujících a cestovních zavazadel

Čl.24

Dodržování předpisů orgánů státní správy

Cestující je povinen plnit celní předpisy nebo předpisy jiných orgánů státní správy za sebe, za spolupřepravovaná zvířata, jakož i za svá ruční a cestovní zavazadla. Je povinen být přítomen při prohlídce svých ručních a cestovních zavazadel, nestanoví-li zákony a předpisy každého státu výjimku. Železnice neodpovídá cestujícímu za škodu, která vznikne tím, že cestující těchto povinností nedbal.

Čl.25

Návratky a doplatky

§ 1 Jízdné se vrátí zcela nebo z části, jestliže

- a) jízdenka nebyla použita nebo byla použita jen částečně;
- b) jízdenka byla pro nedostatek místa použita v nižší vozové třídě nebo v nižším druhu vlaku, než které jsou na ní uvedeny;
- c) cestovní zavazadlo bylo vzato zpět v odesílací stanici nebo bylo vydáno ve stanici na cestě.

§ 2 Mezinárodní tarify stanoví, jakými doklady a potvrzeními má být doložena žádost o návratek, dále výši návratků a částky, o které jsou návratky kráceny. Tyto tarify mohou v určitých případech návratky z jízdného a přepravného vyloučit nebo je vázat na určité podmínky.

§ 3 Každý nárok na návratek podle předchozích paragrafů a podle článku 10 § 1 písm. b) propadá, není-li uplatněn u železnice ve lhůtě šesti měsíců. Tato lhůta počíná u jízdenek dnem

následujícím po dnu uplynutí lhůty jejich platnosti a u zavazadlových lístků dnem jejich vyhotovení.

§ 4 V případě nesprávného použití tarifu nebo dojde-li k omylu při výpočtu nebo výběru přepravní ceny a jiných výdajů, je železnice povinna vrátit přeplatek nebo jí musí být zaplacen nedoplatek jen tehdy, převyšuje-li u každé jízdenky nebo zavazadlového lístku dvě zúčtovací jednotky.

§ 5 Pro výpočet částky návratku nebo doplatku se použije úřední přepočítací kurs ze dne, kdy bylo jízdné nebo dovozné vybráno. Platí-li se v jiné měně, než ve které bylo jízdné nebo dovozné vybráno, použije se přepočítací kurs ze dne výplaty.

§ 6 Pro případy neupravené tímto článkem a není-li mezi železnicemi sjednáno zvláštní ujednání, platí předpisy výchozího státu.

Oddíl III Odpovědnost

Kapitola I Odpovědnost železnice za usmrcení a zranění cestujících

Čl.26

Základ odpovědnosti

§ 1 Železnice odpovídá za škodu vzniklou tím, že cestující byl usmrcen, zraněn nebo jinak postižen na svém tělesném nebo duševním zdraví v důsledku úrazu, k němuž došlo v souvislosti s železničním provozem během pobytu cestujícího ve vozidlech anebo při nastupování nebo vystupování. Železnice odpovídá dále za škodu, která vznikne úplnou nebo částečnou ztrátou nebo poškozením věcí, jež cestující postižený takovým úrazem má na sobě nebo je veze s sebou jako ruční zavazadlo; to platí i pro zvířata, která veze cestující s sebou.

§ 2 Železnice je této odpovědnosti zproštěna:

- a) jestliže byl úraz způsoben okolnostmi, které nemají původ v provozu, a železnice nemohla těmito okolnostem přes vynaložení podle poměrů potřebné péče zabránit a jejich následky odvrátit;
- b) zcela nebo zčásti, a to v míře, v jaké byl úraz vyvolán zaviněním cestujícího nebo jeho chováním, neodpovídajícím obvyklému chování cestujícího;
- c) jestliže byl úraz vyvolán chováním třetí osoby a železnice tomuto chování přes vynaložení péče odpovídající situaci nemohla zabránit a jeho následky odvrátit; jestliže tím odpovědnost železnice není vyloučena, pak odpovídá železnice plně za celou škodu s omezeními podle Jednotných právních předpisů a bez újmy případného postihu proti třetí osobě.

§ 3 Jednotné právní předpisy neurčují odpovědnost, která může postihnout železnice v případech nepředvídaných v § 1.

§ 4 Odpovědnou železnicí ve smyslu této kapitoly je ta železnice, která podle seznamu tratí ve smyslu článků 3 a 10 Úmluvy provozuje trať (linku), na niž se úraz udál. Jestliže podle tohoto seznamu jde o společný provoz dvou železnic, je odpovědná každá z nich.

Čl.27

Náhrada škody při usmrcení

§ 1 Při usmrcení cestujícího zahrnuje náhrada škody:

- a) nutné výdaje vyvolané úmrtím cestujícího, zvláště náklady na přepravu mrtvolky a na pohřbení do země a žehem;
- b) jestliže smrt nenastala bezprostředně, také náhradu škody podle článku 28.

§ 2 Jestliže smrtí cestujícího ztratily svého živitele osoby, jež byl cestující podle zákona povinen nebo by byl v budoucnu povinen vyživovat, musí být také tato škoda nahrazena. Nároky na náhradu škody osob, jimž poskytoval cestující výživu bez zákonné povinnosti, se řídí vnitrostátním právem.

Čl.28

Náhrada škody při zranění

Při zranění nebo jiném poškození tělesného nebo duševního zdraví cestujícího zahrnuje náhrada škody:

- a) nutné výdaje, zejména léčebné a ošetrovací náklady a výdaje za dopravu;
- b) majetkovou újmu, kterou utrpí cestující tím, že pozbyl zcela nebo částečně svou výdělkovou schopnost anebo že došlo ke zvýšení jeho potřeb.

Čl.29

Náhrada jiných škod

Zda a do jaké míry je železnice povinna poskytnout náhradu za jiné škody, než které jsou uvedeny v člancích 27 a 28, zejména za fyzické a duševní útrapy (bolestné) a za estetickou újmu, se určuje podle vnitrostátního práva.

Čl.30

Forma a omezení náhrady škody při usmrcení a při zranění

§ 1 Náhrada škody ve smyslu článků 27 § 2 a 28 písm. b) se poskytne ve formě kapitálu. Jestliže však vnitrostátní právo připouští vyplácení renty, poskytne se náhrada tímto způsobem, když zraněný cestující nebo osoby oprávněné podle článku 27 § 2 o to požádají.

§ 2 Výši náhrady škody, která má být poskytnuta podle § 1, stanoví vnitrostátní právo. Pro použití Jednotných právních předpisů se však stanoví pro každého cestujícího nejvyšší částka 70 000 zúčtovacích jednotek pro výplatu kapitálu nebo roční renta odpovídající této částce, jestliže podle vnitrostátního práva jsou stanoveny nejvyšší částky v nižší výměře.

Čl.31

Omezení náhrady škody při ztrátě nebo poškození věcí

Nese-li železnice odpovědnost podle článku 26 § 1 druhého odstavce, je povinna poskytnout náhradu škody až do nejvyšší částky 700 zúčtovacích jednotek na každého cestujícího.

Čl.32

Zákaz omezení odpovědnosti

Ustanovení tarifů a zvláštních ujednání mezi železnicí a cestujícími, podle nichž by se předem zcela nebo zčásti vylučovala odpovědnost železnice za usmrcení cestujícího, obracelo důkazní břemeno uložené železnici nebo snižovaly nejvyšší částky stanovené pro náhradu škody v článku 30 § 2 a v článku 31, jsou neplatná. Tato neplatnost však nemá za následek neplatnost přepravní smlouvy.

Čl.33

Smíšené přepravy

§ 1 Ustanovení o odpovědnosti železnice za usmrcení a zranění cestujícího se nepoužije, s výhradou podle § 2, na škody, které vzniknou během přepravy na neželezničních linkách zapsaných v seznamu tratí podle článku 3 a 10 Úmluvy.

§ 2 Přepravují-li se však železniční vozy na prámové lodi, použijí se ustanovení o odpovědnosti za usmrcení a zranění cestujících na škody pojaté do článku 26 § 1, které utrpí cestující v důsledku úrazu v souvislosti se železničním převozem během svého pobytu v těchto vozech, při nastupování do těchto vozů nebo při vystupování z těchto vozů. Při použití předchozího odstavce se rozumí "státem, na jehož území se stal úraz cestujícího" ten stát, jehož vlajku loď nese.

§ 3 Jestliže je v důsledku výjimečných okolností železnice nucena přerušit dočasně svůj provoz a přepravuje nebo dává přepravit cestující jiným dopravním prostředkem, odpovídá podle práva platného pro tento dopravní prostředek. Ustanovení čl. 18 Úmluvy, jakož i článků 8, 48 až 53 a 55 Jednotných právních předpisů se však použijí i v těchto případech.

Kapitola II

Odpovědnost železnice za cestovní zavazadla

Čl.34

Společná odpovědnost železnic

§ 1 Železnice, která přijala cestovní zavazadlo k přepravě a vydala zavazadlový lístek, odpovídá za provedení přepravy zavazadla po celé cestě až do jeho výdeje.

§ 2 Každá následující železnice tím, že převzala cestovní zavazadlo, vstupuje do přepravní smlouvy a přijímá na sebe závazky, které z ní vyplývají, bez újmy ustanovení článku 51 § 3.

Čl.35

Rozsah odpovědnosti

§ 1 Železnice odpovídá za každou škodu způsobenou úplnou nebo částečnou ztrátou nebo poškozením zavazadla, která vznikne v době od přijetí k přepravě až do výdeje, jakož i za jeho zpožděný výdej.

§ 2 Železnice je zbavena této odpovědnosti, jestliže ztráta, poškození nebo zpožděný výdej byly zaviněny cestujícím, jeho příkazem, který nevyplývá ze zavinění železnice, vadou samotného cestovního zavazadla nebo okolnostmi, kterým železnice nemohla zabránit a jejich následky odvrátit.

§ 3 Železnice je zbavena této odpovědnosti, vznikne-li ztráta nebo poškození z jedné nebo více dále uvedených skutečností, spojených se zvláštním nebezpečím:

- a) obal chybí nebo je vadný;
- b) zvláštní povaha zavazadla;
- c) podej předmětů, které jsou vyloučeny z přepravy, jako cestovních zavazadel.

Čl.36

Důkazní břemeno

§ 1 Důkaz o tom, že ztráta, poškození nebo zpožděný výdej vznikly z některé příčiny uvedené v článku 35 § 2, přísluší železnici.

§ 2 Dokáže-li železnice, že podle faktických okolností případu mohla ztráta nebo poškození vzniknout z jednoho nebo více zvláštních nebezpečí uvedených v článku 35 § 3, platí domněnka, že z nich škoda vznikla. Oprávněný má však právo prokázat, že škoda nebyla způsobena některým z těchto nebezpečí.

Čl.37

Domněnka o ztrátě cestovního zavazadla

§ 1 Oprávněný může bez dalšího prokazování považovat jednotlivý kus cestovního zavazadla za ztracený, nebyl-li mu vydán nebo připraven k výdeji do čtrnácti dnů po tom, kdy o jeho výdej požádal podle článku 23 § 3.

§ 2 Nalezne-li se kus cestovního zavazadla, který byl považován za ztracený, do jednoho roku poté, co bylo o jeho výdej žádáno, je železnice povinna o tom vyrozumět oprávněného, je-li jeho adresa známa nebo je-li ji možno zjistit.

§ 3 Do třiceti dnů po obdržení této zprávy může oprávněný požádat, aby mu bylo cestovní zavazadlo vydáno v některé stanici na přepravní cestě. V tomto případě zaplatí přepravné z odesílací stanice do stanice výdeje cestovního zavazadla a vrátí přijaté odškodnění, po odečtení případných výdajů, které v něm byly zahrnuty. Právo na náhradu škody za zpožděný výdej podle článku 40 mu však zůstává zachováno.

§ 4 Nepožádá-li oprávněný o výdej nalezeného kusu cestovního zavazadla ve lhůtě uvedené v § 3 nebo byl-li kus nalezen až po uplynutí jednoho roku od žádosti o jeho vydání, naloží s ním železnice podle zákonů a předpisů svého státu.

Čl.38

Náhrada škody při ztrátě

§ 1 Při úplné nebo částečné ztrátě cestovního zavazadla je železnice povinna bez další náhrady škody zaplatit:

a) je-li výše škody dokázána, částku ve výši této škody, nejvýše však 40 zúčtovacích jednotek za každý chybějící kilogram hrubé hmotnosti, nebo 600 zúčtovacích jednotek za každý kus zavazadla;

b) není-li výše škody dokázána, paušální částku 10 zúčtovacích jednotek za každý chybějící kilogram hrubé hmotnosti nebo 150 zúčtovacích jednotek za každý kus zavazadla.

Způsob náhrady za každý chybějící kilogram nebo za každý kus zavazadla stanoví mezinárodní tarify.

§ 2 Kromě toho nahradí železnice přepravné za zavazadlo, clo a jiné částky zaplacené v souvislosti s přepravou ztraceného kusu zavazadla.

Čl.39

Náhrada škody při poškození

§ 1 Při poškození cestovního zavazadla je železnice povinna bez další náhrady škody zaplatit částku, odpovídající míře znehodnocení cestovního zavazadla.

§ 2 Náhrada škody nemůže přesahovat:

a) je-li poškozením znehodnocené celé zavazadlo, částku, kterou by bylo třeba zaplatit v případě úplné ztráty;

b) je-li poškozením znehodnocena pouze část cestovního zavazadla, částku, kterou by bylo třeba zaplatit v případě ztráty znehodnocené části.

Čl.40

Náhrada škody při zpožděném výdeji

§ 1 Při zpožděném výdeji cestovního zavazadla je železnice povinna zaplatit za každých započatých 24 hodin od doby, kdy bylo o výdej požádáno, nejvýše však za 14 dní:

a) prokáže-li oprávněný, že zpožděním výdeje vznikla škoda včetně poškození, náhradu ve výši škody až do nejvyšší částky 0,40 zúčtovací jednotky za každý kilogram hrubé hmotnosti nebo 7 zúčtovacích jednotek za každý kus opožděně vydaného cestovního zavazadla;

b) neprokáže-li oprávněný, že zpožděním výdeje vznikla škoda, paušální náhradu 0,07 zúčtovací jednotky za každý kilogram hrubé hmotnosti nebo 1,40 zúčtovací jednotky za každý kus opožděně vydaného zavazadla.

Způsob náhrady škody za každý chybějící kilogram nebo za každý kus zavazadla stanoví mezinárodní tarify.

§ 2 Při úplné ztrátě cestovního zavazadla se nesmí kumulovat náhrada podle § 1 s náhradou podle článku 38.

§ 3 Při částečné ztrátě cestovního zavazadla se poskytne náhrada podle § 1 za část, která se neztratila.

§ 4 Při poškození cestovního zavazadla, které není způsobeno zpožděním výdeje, se poskytne náhrada podle § 1, případně spolu s náhradou podle článku 39.

§ 5 Náhrada škody podle § 1 spolu s náhradami podle článků 38 a 39 nesmí být v žádném případě vyšší než náhrada škody při úplné ztrátě cestovního zavazadla.

Čl.41

Motorová vozidla

§ 1 Je-li motorové vozidlo z důvodů zaviněných železnicí později naloženo nebo opožděně vydáno, je železnice povinna, dokáže-li oprávněný, že tím vznikla škoda, zaplatit náhradu, jejíž výše nesmí překročit přepravné za přepravu vozidla.

§ 2 Vzdá-li se oprávněný při opožděné nakládce z důvodů na straně železnice provedení přepravní smlouvy, vrátí se mu přepravné za přepravu vozidla a jízdné za cestující. Prokáže-li, že tímto zpožděním vznikla škoda, může kromě toho žádat náhradu, jejíž výše nesmí překročit přepravné za přepravu vozidla.

§ 3 Při úplné nebo částečné ztrátě vozidla se oprávněnému vypočítá náhrada za prokázanou škodu podle zůstatkové hodnoty vozidla, která nesmí přesahovat 8000 zúčtovacích jednotek.

§ 4 Za škodu na předmětech ponechaných ve vozidle odpovídá železnice jen v případě, že ji zavinila. Celková náhrada škody nesmí přesahovat 1000 zúčtovacích jednotek. Za předměty ponechané mimo vozidlo odpovídá železnice pouze v případě, že ke škodě došlo jednáním pracovníků železnice s úmyslem takovou škodu způsobit.

§ 5 Vozidlem se rozumí též přívěs s nákladem nebo bez nákladu.

§ 6 Jinak platí ustanovení o odpovědnosti za cestovní zavazadla také pro přepravu motorových vozidel.

KAPITOLA III

Společná ustanovení o odpovědnosti

Čl.42

Ztráta práva na omezenou odpovědnost

V člancích 30, 31 a 38 až 41 Jednotných právních předpisů předpokládána omezení odpovědnosti, jakož i ustanovení vnitrostátního práva omezující náhrady škody pevnou částkou se nepoužijí, je-li prokázáno, že škoda byla způsobena jednáním nebo opomenutím železnice, ať již s úmyslem takovou škodu způsobit, anebo přímo s vědomím, že taková škoda pravděpodobně vznikne.

Čl.43

Přepočet a zúročení náhrady škody

§ 1 Musí-li být při výpočtu náhrady škody přepočítány částky uvedené v cizí měně, přepočítávají se podle kursu platného v den a v místě vypláčení náhrady škody.

§ 2 Oprávněný může nárokovat úroky z náhrady škody ve výši 5 % ročně ode dne podání reklamace podle článku 49 nebo, nebyla-li podána reklamace, ode dne podání žaloby.

§ 3 U náhrad škod podle článků 27 a 28 se však počítají úroky teprve ode dne, kdy nastaly okolnosti rozhodné pro výpočet náhrady škody, pokud je tento den pozdější než den reklamace nebo podání žaloby.

§ 4 U cestovních zavazadel mohou být požadovány úroky jen tehdy, přesahuje-li náhrada 8 zúčtovacích jednotek na každý zavazadlový lístek.

§ 5 Nepředloží-li oprávněný u cestovního zavazadla železnici doklady potřebné ke konečnému vyřízení reklamace v přiměřené lhůtě, která je mu poskytnuta, staví se běh lhůty pro výpočet úroků od uplynutí této lhůty až do předložení těchto dokladů.

Čl.44

Odpovědnost při jaderné události

Železnice je zproštěna odpovědnosti podle Jednotných právních předpisů, byla-li škoda způsobena jadernou událostí, za kterou ve smluvním státě podle zákonů a předpisů o odpovědnosti v oboru jaderné energie odpovídá provozovatel jaderného zařízení nebo jiná jej zastupující osoba.

Čl.45

Odpovědnost železnice za její pracovníky

Železnice odpovídá za své zaměstnance a za jiné osoby, kterých použije k provádění přepravy.

Provádějí-li však tyto zaměstnanci a jiné osoby na požádání cestujícího úkony, které železnici nepřísluší, jsou pokládáni za zmocněnce cestujícího, pro něhož tyto úkony provádějí.

Čl.46

Jiné nároky

Ve všech případech, na které se vztahují Jednotné právní předpisy, může být proti železnici uplatňován nárok na náhradu škody, ať už spočívá na jakémkoli právním základě, jen za předpokladů a v mezích, v nich stanovených.

Totéž platí o nárocích uplatňovaných vůči železničním zaměstnancům a jiným osobám, za něž železnice odpovídá podle článku 45.

Čl.47

Zvláštní ustanovení

§ 1 S výhradou ustanovení článku 41 se řídí odpovědnost železnice za škodu, způsobenou zpožděním nebo odřeknutím vlaku nebo zmeškáním spoje, podle zákonů a předpisů státu, v němž došlo ke škodné události.

§ 2 S výhradou ustanovení článku 26 odpovídá železnice za předměty a zvířata, na něž dozor přísluší podle článku 15 § 5 cestujícímu, jakož i za předměty, které má cestující u sebe, jen byla -li škoda způsobena jejím zaviněním.

§ 3 Ostatní články oddílu III a oddílu IV se v případech uvedených v § 1 a 2 nepoužijí.

ODDÍL IV Uplatňování nároků

Čl.48

Zjištění částečné ztráty nebo poškození cestovního zavazadla

§ 1 Zjistí-li nebo předpokládá-li železnice částečnou ztrátu nebo poškození cestovního zavazadla, či tvrdí-li to oprávněný, je železnice povinna bez průtahu, a je-li to možné v přítomnosti oprávněného, sepsat zápis, v němž se podle povahy škody zjistí stav cestovního zavazadla, jeho hmotnost, a pokud je to možné, rozsah škody, její příčina a doba, kdy vznikla.

Opis tohoto zápisu se vydá bezplatně oprávněnému.

§ 2 Neuzná-li oprávněný zjištění uvedená v zápise, může požadovat, aby stav a hmotnost cestovního zavazadla, jakož i příčina a rozsah škody byly zjištěny znalcem určeným stranami nebo soudem. Pro toto řízení platí zákony a předpisy státu, v němž se zjištění koná.

§ 3 Při ztrátě jednotlivých kusů cestovního zavazadla je oprávněný povinen pro usnadnění pátrání železnice popsat ztracené kusy tak přesně, jak je to jen možné.

Čl.49

Reklamace

§ 1 Reklamace, týkající se odpovědnosti železnice za usmrcení a zranění cestujícího, je třeba podat písemně u některé z dále uvedených železnic:

- a) u odpovědné železnice; jestliže podle článku 26 § 4 jsou odpovědné dvě železnice, u jedné z nich;
- b) u výchozí železnice;
- c) u železnice určení;

d) u železnice, v jejímž obvodu má cestující trvalé bydliště nebo obvyklý pobyt, pokud je sídlo této železnice na území smluvního státu.

§ 2 Ostatní reklamace z přepravní smlouvy musí být podány písemně u železnice uvedené v článku 51 § 2 a 3.

Pro vyřízení reklamace může železnice žádat vrácení jízdenek nebo zavazadlových lístků.

§ 3 K podání reklamace jsou oprávněny osoby, které mohou podle článku 50 soudně uplatňovat nároky vůči železnici.

§ 4 Jízdenky, zavazadlové lístky a jiné doklady, které chce oprávněný připojit k reklamaci, musí být předloženy v originále nebo v opise náležitě ověřeném, pokud to železnice požaduje.

Čl.50

Osoby oprávněné k soudnímu uplatňování nároků vůči železnici

K soudnímu uplatňování nároků vůči železnici je oprávněn ten, kdo předloží jízdenku nebo zavazadlový lístek nebo kdo své oprávnění prokáže jinak.

Čl.51

Železnice, vůči nimž mohou být soudně uplatňovány nároky

§ 1 Nároky na náhradu škody na základě odpovědnosti železnice za usmrcení a zranění cestujícího mohou být soudně uplatňovány jen vůči odpovědné železnici ve smyslu článku 26 § 4. Při společném provozu dvou železnic má žalobce právo volby mezi těmito železnicemi.

§ 2 Nároky na vrácení částek, které byly zaplacený na základě přepravní smlouvy, mohou být soudně uplatněny vůči železnici, která je vybrala, nebo vůči železnici, v jejíž prospěch byla částka vybrána.

§ 3 Ostatní nároky z přepravní smlouvy mohou být soudně uplatněny vůči výchozí železnici, železnici určení nebo vůči té železnici, na níž došlo k události, která je důvodem pro uplatnění nároku.

Vůči železnici určení může být soudně uplatňován nárok i v případě, že cestovní zavazadla neobdržela.

§ 4 Má-li žalobce volbu mezi několika železnicemi, zaniká jeho právo volby, jakmile je podána žaloba proti jedné z těchto železnic.

§ 5 Cestou protižaloby nebo námitky mohou být nároky soudně uplatňovány také proti jiné železnici, než která je uvedena v § 2 a 3, jestliže žaloba spočívá na téže přepravní smlouvě.

Čl.52

Příslušnost

§ 1 Není-li v mezistátních smlouvách nebo koncesích stanoveno něco jiného, mohou být nároky založené na odpovědnosti železnice za usmrcení a zranění cestujícího soudně uplatněny jen před příslušnými soudy státu, na jehož území došlo k úrazu cestujícího.

§ 2 Není-li v mezistátních smlouvách nebo koncesích stanoveno něco jiného, mohou být ostatní nároky na základě Jednotných právních předpisů uplatněny jen před příslušnými soudy státu, jemuž náleží železnice, vůči níž se uplatňuje nárok.

Má-li železnice v provozu samostatné železniční sítě v různých státech, považuje se pro použití tohoto paragrafu každá z těchto sítí za zvláštní železnici.

Čl.53

Zánik nároků z odpovědnosti při usmrcení a zranění cestujícího

§ 1 Všechny nároky oprávněného z odpovědnosti železnice při usmrcení a zranění cestujícího zanikají, jestliže oprávněný neoznámí úraz nejpozději do šesti měsíců po tom, kdy se dozvěděl o škodě, některé ze železnic, u níž může být podána reklamacie podle článku 49 § 1.

Jestliže oprávněný oznámí železnici úraz ústně, musí železnice vystavit potvrzení o tomto ústním oznámení.

§ 2 Nároky však nezanikají, jestliže

- a) oprávněný podal během lhůty stanovené v § 1 reklamaci u některé z železnic uvedených v článku 49 § 1;
- b) odpovědná železnice - nebo, jsou-li podle článku 26 § 4 odpovědny dvě železnice, jedna z nich - se dověděla během lhůty stanovené v § 1 o úraze cestujícího jiným způsobem;
- c) opomenutí nebo opoždění oznámení bylo vyvoláno okolnostmi, které nelze přičíst k tíži oprávněnému;
- d) oprávněný prokáže, že úraz byl způsoben zaviněním železnice.

Čl.54

Zánik nároků ze smlouvy o přepravě zavazadla

§ 1 Odběrem cestovního zavazadla oprávněným zanikají všechny nároky z přepravní smlouvy vůči železnici pro částečnou ztrátu, poškození nebo zpožděný výdej.

§ 2 Nároky však nezanikají:

a) při částečné ztrátě nebo poškození, jestliže

1. ztráta nebo poškození byly zjištěny podle článku 48 oprávněným před převzetím cestovního zavazadla;

2. bylo zjištěno, k němuž mělo dojít podle článku 48, opomenuto pouze zaviněním železnice;

b) při zjevně neznatelné škodě, která byla zjištěna oprávněným teprve po odběru cestovního zavazadla, jestliže

1. požádá o zjištění podle článku 48 ihned po objevení škody a nejpozději tři dny po odběru cestovního zavazadla;

2. dokáže, že škoda vznikla v době od přijetí cestovního zavazadla k přepravě do jeho výdeje;

c) při opožděném výdeji, uplatní-li oprávněný svá práva u některé železnice uvedené v článku 51 § 3 během jedenadvaceti dnů;

d) dokáže-li oprávněný, že škoda vyplynula ze zlého úmyslu nebo hrubé nedbalosti železnice.

Čl.55

Promlčení nároků

§ 1 Nároky na náhradu škody vyplývající ze zodpovědnosti železnice při usmrcení a zranění cestujícího se promlčují takto:

- a) nároky cestujícího po třech letech, počítáno od prvního dne po úraze;
- b) nároky ostatních oprávněných po třech letech, počítáno od prvního dne po úmrtí cestujícího, nejpozději však po pěti letech, počítáno od prvního dne po úraze.

§ 2 Jiné nároky z přepravní smlouvy se promlčují po jednom roce.

Promlčecí lhůta však činí 2 roky u nároků za škody způsobené jednáním nebo opomenutím, ať již s úmyslem takovou škodu způsobit, anebo přímo s vědomím, že škoda může pravděpodobně vzniknout.

§ 3 Promlčecí lhůta podle § 2 začíná u nároků

- a) na odškodnění za úplnou ztrátu čtrnáctým dnem po uplynutí lhůty stanovené v článku 23 § 3;
- b) na odškodnění za částečnou ztrátu, poškození nebo zpožděný výdej dnem výdeje;
- c) na zaplacení nebo na vrácení jízdného a dovozného, poplatků nebo přírážek, nebo u nároků na opravu při nesprávném použití tarifu, chybném výpočtu anebo inkasu dnem zaplacení, nebo bylo-li placeno, dnem, kdy mělo být placeno;
- d) na doplacení částky požadované celními nebo jinými orgány státní správy dnem, kdy příslušný úřad nárok uplatnil;
- e) ve všech ostatních případech týkajících se přepravy cestujících dnem, kdy uplynula platnost jízdenky.

Den označený jako počátek promlčecí lhůty se do ní nikdy nepočítá.

§ 4 Při podání reklamace železnici s potřebnými doklady podle článku 49 staví se běh promlčecí lhůty až do dne, kdy železnice reklamaci písemně zamítne a vrátí doklady k ní přiložené. Je-li reklamaci vyhověno částečně, počne promlčecí lhůta znovu běžet pro tu část reklamace, která zůstala sporná. Předložit důkazy o podání reklamace nebo o odpovědi, jakož i o vrácení dokladů přísluší tomu, kdo se na tyto skutečnosti odvolává.

Další reklamace týkající se téhož nároku, nemají za následek stavění promlčecí lhůty.

§ 5 Promlčené nároky nemohou být již uplatněny ani protižalobou, ani námitkou.

§ 6 S výhradou předchozího ustanovení platí pro stavění a přerušení promlčecí lhůty vnitrostátní právo.

ODDÍL V

Vzájemné vztahy mezi železnicemi

Čl.56

Odúčtování mezi železnicemi

Každá železnice je povinna zaplatit zúčastněným železnicím podíl připadající na ně z jízdného a dovozného, které vybrala nebo měla vybrat.

Čl.57

Postih při ztrátě nebo poškození

§ 1 Železnice, která podle Jednotných právních předpisů zaplatila náhradu za úplnou nebo částečnou ztrátu nebo za poškození cestovního zavazadla, má právo postihu proti železnicím zúčastněným na přepravě podle těchto ustanovení:

- a) železnice, která škodu způsobila, odpovídá za ni sama;
- b) je-li škoda způsobena několika železnicemi, odpovídá každá z nich za škodu, kterou způsobila; není-li takové rozlišení možné, rozdělí se náhrada mezi železnice podle písmene c);
- c) nemůže-li se dokázat, že škoda byla způsobena jednou nebo několika železnicemi, rozdělí se náhrada mezi všechny železnice zúčastněné na přepravě s výjimkou těch, které dokáží, že na jejich tratích škoda způsobena nebyla; náhrada se rozdělí v poměru tarifních kilometrů.

§ 2 Je-li některá železnice neschopná placení, rozdělí se podíl na ni připadající, avšak jí nezaplacený, na všechny ostatní železnice zúčastněné na přepravě v poměru tarifních kilometrů.

Čl.58

Postih při opožděném výdeji

Ustanovení článku 57 se použije též při náhradě za opožděný výdej. Byl-li opožděný výdej zaviněn několika železnicemi, rozdělí se náhrada mezi tyto železnice v poměru opoždění vzniklých na jejich tratích.

Čl.59

Řízení při postihu

§ 1 Železnice, proti které je uplatňován postih podle článků 57 nebo 58, nemá právo popírat platnost platby železnicí, která postih uplatňuje, bylo-li odškodnění určeno soudem a spor jí byl řádně opověděn a měla-li možnost do něj vstoupit. Soud, který vede hlavní spor, určí lhůty pro opovědění sporu a pro vstup do tohoto sporu.

§ 2 Železnice uplatňující postih musí podat jedinou žalobu proti všem železnicím, s nimiž se nedohodla; jinak ztrácí právo postihu proti těm železnicím, které nežalovala.

§ 3 Soud je povinen rozhodnout v jednom rozsudku o všech postizích, jimiž se zabývá.

§ 4 Žalované železnice nemohou uplatňovat další postih.

§ 5 Řízení o postihu nesmí být zatahováno do řízení o náhradu škody, k němuž dal podnět oprávněný z přepravní smlouvy.

Čl.60

Příslušnost při postihu

§ 1 Soud sídla železnice, vůči níž je postih uplatňován, je výlučně příslušný pro všechny žaloby z postihu.

§ 2 Má-li se podat žaloba na několik železnic, má žalující železnice právo volby mezi soudy příslušnými podle § 1.

Čl.61

Ujednání o postihu

Železnice se mohou ujednáními odchýlit od ustanovení tohoto oddílu o vzájemném postihu, s výjimkou ustanovení článku 59 § 5.

ODDÍL VI Zvláštní ustanovení

Čl.62

Odchytky

Ustanovení Jednotných právních předpisů nemají přednost před ustanoveními, která přijmou některé státy pro svou vzájemnou přepravu k provedení zvláštních smluv, jako například smluv o Evropském společenství pro uhlí a ocel a o Evropském hospodářském společenství.

Příl.3

Příloha B k Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě (COTIF) z 9. května 1980

Jednotné právní předpisy pro smlouvu o mezinárodní železniční přepravě zboží (CIM)

ODDÍL I Všeobecná ustanovení

Čl.1.

Rozsah platnosti

§ 1 Tyto Jednotné právní předpisy platí, s výjimkami uvedenými v článku 2, pro všechny zásilky zboží, podané k přepravě s přímým nákladním listem, vystaveným pro přepravní cestu procházející po území nejméně dvou států a jen po tratích, které jsou zapsány do seznamu, sestaveného podle článků 3 a 10 Úmluvy, jakož v daném případě na přepravy jim na roveň postaveným podle článku 2 § 2, 2. odstavec Úmluvy.

§ 2 Výraz "stanice" v Jednotných právních předpisech zahrnuje kromě železničních stanic také přístavy lodní dopravy a všechny ostatní provozovny dopravních podniků otevřené pro veřejnost k provádění přepravní smlouvy.

Čl.2.

Výjimky z rozsahu platnosti

§ 1 Pro zásilky, jejichž odesílací stanice a stanice určení leží na území téhož státu a které se územím druhého státu přepravují jen v průvozu, tyto Jednotné právní předpisy neplatí,

- a) jsou-li průvozní tratě provozovány výhradně železnicí odesílacího státu nebo
- b) sjednaly-li zúčastněné státy nebo železnice dohody, podle kterých se tyto zásilky nepovažují za mezinárodní.

§ 2 Na zásilky mezi stanicemi dvou sousedních států, jakož i pro zásilky mezi stanicemi dvou států přepravované přes území třetího státu, se vztahují, jsou-li tratě zúčastněné na přepravě provozovány výhradně železnicemi jednoho z těchto tří států, předpisy platné pro vnitrostátní přepravu po této železnici, pokud odesílatel o to žádá použitím příslušného nákladního listu a pokud tomu neodporují zákony a předpisy žádného ze zúčastněných států.

Čl.3.

Přepravní povinnost železnice

§ 1 Železnice je povinna provést podle těchto Jednotných právních předpisů každou přepravu zboží podaného k přepravě jako vozová zásilka, jestliže

- a) odesílatel vyhoví těmto Jednotným právním předpisům, doplňujícím ustanovením a tarifům;
- b) je možné provést přepravu pracovníky a normálními dopravními zařízeními, která vyhovují pravidelným provozním potřebám;
- c) přepravě nebrání okolnosti, které železnice nemůže odvrátit a odstranit je není v její moci.

§ 2 Železnice je povinna přijímat k přepravě zboží, jehož naložení, přeložení nebo vyložení vyžaduje použití zvláštních zařízení pouze tehdy, pokud příslušné stanice jsou těmito zařízeními vybaveny.

§ 3 Železnice je povinna přijímat k přepravě pouze zboží, jehož přeprava může být provedena okamžitě; předpisy platné v odesílací stanici stanoví případy, kdy je třeba vzít prozatímně k uskladnění zboží, které této podmínce nevyhovuje.

§ 4 Jestliže příslušný orgán rozhodl, aby

- a) provoz byl přechodně nebo trvale, zčásti nebo zcela zastaven,
- b) určité zásilky byly vyloučeny z přepravy nebo přijímány k přepravě jen za určitých podmínek,
- c) určité zboží bylo přijato k přepravě přednostně, musí být tato opatření neprodleně oznámena veřejnosti a železnicím, které o nich informují železnice jiných států ke zveřejnění.

§ 5 Železnice mohou vzájemnou dohodou soustředit přepravu zboží v některých spojích na určité pohraniční přechody a určité průvozní země.

Tato opatření se oznamují Ústřednímu úřadu. Železnice je uvedou ve zvláštních seznamech, které se zveřejní jako mezinárodní tarify a vstoupí v platnost jeden měsíc od data jejich oznámení Ústřednímu úřadu.

§ 6 Každé porušení tohoto článku železnicí může zakládat nárok na náhradu způsobené škody.

Čl.4.

Předměty vyloučené z přepravy

Z přepravy jsou vyloučeny:

- a) předměty, jejichž přeprava je zakázána třeba jen na jednom z území, přes které se mají přepravovat;
- b) předměty, jejichž přeprava je vyhrazena poštovní správě třeba jen na jednom z území, přes které se mají přepravovat;
- c) předměty, které svými rozměry, svou hmotností nebo svou povahou se nehodí k přepravě vzhledem k zařízením nebo provozním prostředkům třeba jen jedné ze zúčastněných železnic;
- d) látky a předměty, které jsou z přepravy vyloučeny podle Řádu pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečného zboží (RID), Příloha I k Jednotným právním předpisům, s výhradou odchylek uvedených v článku 5 § 2.

Čl.5.

Předměty připuštěné k přepravě za zvláštních podmínek

§ 1 K přepravě za zvláštních podmínek jsou připuštěny:

- a) látky a předměty připuštěné k přepravě za podmínek stanovených RID nebo za podmínek stanovených dohodami a tarifními ustanoveními podle § 2 ;
- b) zásilky mrtvol, železniční vozidla jedoucí na vlastních kolech, živá zvířata a předměty, jejichž přeprava působí zvláštní potíže pro jejich rozměry, hmotnost a povahu, jsou připuštěny za podmínek uvedených v doplňujících ustanoveních; tato se mohou odchylovat od Jednotných právních předpisů.

Živá zvířata musí být doprovázena, přičemž průvodce zabezpečí odesílatel. Průvodce však není třeba, je-li to uvedeno v mezinárodních tarifech nebo pokud železnice zúčastněné na přepravě na žádost odesílatele doprovod nepožadují; v tomto případě je železnice - s výhradou opačného ujednání - zproštěna své odpovědnosti za ztrátu nebo poškození, které vyplynulo z nebezpečí, jemuž se mělo předejít doprovodem.

§ 2 Dva nebo více států mohou úmluvami, nebo dvě či více železnic mohou tarifními ustanoveními, sjednat podmínky, za nichž určité látky nebo určité předměty vyloučené z přepravy podle RID budou přesto připuštěny k přepravě.

Státy nebo železnice mohou stejným způsobem zmírnit podmínky uvedené v RID pro připuštění k přepravě. Tyto úmluvy a tarifní ustanovení musí být zveřejněny a oznámeny Ústřednímu úřadu, který je sdělí státům.

Čl.6.

Tarify. Zvláštní ujednání

§ 1 Dovožné a doplňující poplatky se počítají podle tarifů v každém státě právoplatných a řádně uveřejněných, které platí v den uzavření přepravní smlouvy, i když se dovožné počítá odděleně za různé úseky přepravní cesty.

§ 2 Tarify musí obsahovat všechny zvláštní podmínky rozhodné pro přepravu, zejména údaje potřebné pro výpočet dovožného a doplňujících poplatků, a případně i podmínky pro přepočtení měn. Tarifní podmínky se smějí odchylovat od Jednotných právních předpisů jen tehdy, pokud to Jednotné právní předpisy výslovně předvídají.

§ 3 Tarifů se musí používat vůči každému za stejných podmínek.

§ 4 Železnice se mohou usnášet na zvláštních ujednáních o slevách dovožného nebo jiných zvýhodněních, pokud jsou přiznávány i uživatelům, kteří jsou ve srovnatelném postavení. Slevy ze sazeb dovožného nebo jiná zvýhodnění mohou být přiznávány pro železniční službu nebo pro službu veřejné správy nebo pro dobročinné účely. Uveřejnění opatření přijatých podle prvního a druhého odstavce není povinné.

§ 5 Mezinárodní tarify mohou být prohlášeny za závazné v mezinárodní přepravě při současném vyloučení použití vnitrostátních tarifů. Použití mezinárodních tarifů je možné vázat na podmínku, že bude v nákladním listu výslovně předepsán.

§ 6 Tarify a změny tarifů platí za řádně zveřejněné, jakmile železnice o nich dá uživatelům k dispozici všechny podrobnosti. Mezinárodní tarify musí být zveřejněny jen v těch státech, jejichž železnice jsou na těchto tarifech zúčastněny jako železnice odesílací nebo železnice určení.

§ 7 Zvýšení sazeb dovožného mezinárodních tarifů a jiná ztížení přepravních podmínek těchto tarifů vstoupí v platnost nejdříve 15 dní po jejich uveřejnění, s výjimkou těchto případů:

- a) jestliže mezinárodní tarif předpokládá rozšíření vnitrostátního tarifu na celou přepravní cestu, platí lhůty pro zveřejnění tohoto vnitrostátního tarifu;
- b) jestliže zvýšení sazeb dovožného mezinárodního tarifu je důsledkem všeobecného zvýšení sazeb vnitrostátních tarifů jedné ze zúčastněných železnic, vstupuje toto zvýšení v platnost v den následující po jeho zveřejnění, pokud přizpůsobení sazeb dovožného mezinárodního tarifu tomuto zvýšení bylo vyhlášeno nejméně 15 dní předem; toto vyhlášení nesmí však předcházet datu, k němuž se zveřejňuje zvýšení sazeb příslušných vnitrostátních tarifů;
- c) jestliže jsou změny dovožného a doplňujících poplatků mezinárodních tarifů způsobeny kolísáním kursu nebo jde-li o opravy zřejmých chyb, vstupují tyto změny a opravy v platnost v den následující po jejich zveřejnění.

§ 8 Ve státech, kde neexistuje povinnost uveřejňovat určité tarify ani používat je vůči všem uživatelům za stejných podmínek, ustanovení tohoto článku se nepoužijí, pokud takovou povinnost obsahují.

§ 9 Kromě dovožného a doplňujících poplatků stanovených tarify, smějí železnice vybírat jen své hotové výdaje. Tyto výdaje musí být náležitě zjištěny a zapsány odděleně do nákladního listu a doloženy příslušnými důkazními prostředky. Tvoří-li tyto důkazní prostředky doklady, které se přikládají k nákladnímu listu a přísluší-li zaplatit tyto výdaje odesílateli, nevydávají se

doklady s nákladním listem příjemci, nýbrž se předají odesílateli s vyúčtováním výdajů podle článku 15 § 7.

Čl.7.

Zúčtovací jednotka. Přepočítací nebo přijímací kursy měn

§ 1 Zúčtovací jednotkou podle Jednotných právních předpisů je Zvláštní právo čerpání, jak je definováno Mezinárodním měnovým fondem. Hodnota vnitrostátní měny státu, který je členem Mezinárodního měnového fondu, vyjádřená ve Zvláštních právech čerpání se stanoví podle přepočtové metody Mezinárodního měnového fondu používané pro jeho vlastní operace a transakce.

§ 2 Hodnota vnitrostátní měny státu, který není členem Mezinárodního měnového fondu, vyjádřená ve Zvláštních právech čerpání se vypočte způsobem, který stanoví tento stát. Tento výpočet musí ve vnitrostátní měně pokud možno vést ke stejné reálné hodnotě, jaká by vyplynula z aplikace § 1.

§ 3 Pro stát, který není členem Mezinárodního měnového fondu a jehož zákonodárství nedovoluje použití § 1 nebo 2, se rovná zúčtovací jednotka podle Jednotných právních předpisů hodnotě 3 zlatých franků.

Zlatý frank je definován 10/31 gramu zlata o ryzosti 0,900. Přepočet zlatého franku musí ve vnitrostátní měně vést pokud možno ke stejné reálné hodnotě, jaká by vyplynula z aplikace § 1.

§ 4 Do tří měsíců po vstupu Úmluvy v platnost vždy v každém případě, kdy dojde ke změně metody výpočtu nebo změně hodnoty vnitrostátní měny v poměru k zúčtovací jednotce, sdělí státy Ústřednímu úřadu svou metodu výpočtu podle § 2 nebo výsledek přepočtu podle § 3. Ústřední úřad oznámí toto sdělení státům.

§ 5 Železnice je povinna oznámit kursy,

- a) podle nichž přepočítává částky vyjádřené v cizí měně, jestliže mají být uhrazeny v tuzemských platebních prostředcích (přepočítací kursy);
- b) podle nichž přijímá cizí platební prostředky (přijímací kursy).

Čl.8.

Zvláštní ustanovení pro některé přepravy

§ 1 Pro přepravu vozů přepravců jsou obsažena zvláštní ustanovení v Řádu pro mezinárodní přepravu vozů přepravců (RIP), Příloha II Jednotných právních předpisů.

§ 2 Pro přepravu kontejnerů jsou obsažena zvláštní ustanovení v Řádu pro mezinárodní přepravu kontejnerů (RICO), Příloha III Jednotných právních předpisů.

§ 3 Pro přepravu spěšnin mohou železnice tarifními ustanoveními sjednat zvláštní předpisy odpovídající Řádu pro mezinárodní železniční přepravu spěšnin (RIEx), Příloha IV Jednotných právních předpisů.

§ 4 Dva nebo více států mohou úmluvami, nebo dvě či více železnic mohou doplňujícími ustanoveními nebo tarifními ustanoveními, sjednat podmínky přepravy, které se mohou odchylovat od Jednotných právních předpisů, a to pro:

- a) zásilky s převoditelnými přepravními listinami,
- b) zásilky, které mohou být vydány pouze po odevzdání druhopisu nákladního listu,
- c) zásilky novin,
- d) zásilky určené pro veletrhy nebo výstavy,
- e) zásilky nakládacích pomůcek a ochranných prostředků přepravovaného zboží proti vlivu tepla a zimy,
- f) zásilky přepravované po celé přepravní cestě nebo po jejích částech s nákladními listy, které neslouží jako doklad pro výpočet dovozného a fakturaci,
- g) zásilky přepravované s doklady automatického zpracování dat.

Čl.9.

Doplňující ustanovení

§ 1 Dva nebo více států, nebo dvě či více železnic mohou k provádění Jednotných právních předpisů vydat doplňující ustanovení. Tato ustanovení se mohou odchylovat od Jednotných právních předpisů pouze tehdy, pokud to tyto výslovně předvídají.

§ 2 Doplňující ustanovení se zveřejňují a uvádějí v platnost formou stanovenou zákony a předpisy každého státu. Doplňující ustanovení a jejich uvedení v platnost se oznamují Ústřednímu úřadu.

Čl.10.

Vnitrostátní právo

§ 1 Nejsou-li v Jednotných právních předpisech, v doplňujících ustanoveních a v mezinárodních tarifech obsažena potřebná ustanovení, platí právo vnitrostátní.

§ 2 Vnitrostátním právem se rozumí právo státu, v němž oprávněný uplatňuje svůj nárok, včetně kolisních norem.

Oddíl II

Uzavření a provádění přepravní smlouvy

Čl.11.

Uzavření přepravní smlouvy

§ 1 Přepravní smlouva je uzavřena, jakmile odesílací železnice přijala k přepravě zboží s nákladním listem. Pro označení přijetí se opatří nákladní list a popřípadě každý doplňkový list otiskem datového razítka odesílací stanice nebo strojovým označením účtování a datem přijetí k přepravě.

§ 2 Úkony podle § 1 musí následovat ihned po podeji k přepravě všeho v nákladním listu uvedeného zboží a - pokud je tak stanoveno předpisy platnými v odesílací stanici - po zaplacení výdajů, které vzal na sebe odesílatel nebo po složení jistoty podle článku 15 § 7.

§ 3 Nákladní list opatřený datovým razítkem nebo strojovým účtovacím označením je důkazem o uzavření a obsahu přepravní smlouvy.

§ 4 U zboží, jehož nakládání přísluší odesílateli podle ustanovení tarifů nebo podle dohod sjednaných mezi ním a železnicí, jsou-li v odesílací stanici takové dohody dovoleny, slouží zápisy v nákladním listu o hmotnosti zboží nebo o počtu kusů jako důkaz proti železnici jen tehdy, jestliže železnice tuto hmotnost nebo tento počet kusů zjistila a osvědčila to v nákladním listu. Tyto údaje mohou být popřípadě prokázány jiným způsobem. Údaje v nákladním listu o hmotnosti nebo počtu kusů nejsou důkazem proti železnici, je-li zřejmé, že rozdíl hmotnosti nebo počtu kusů není způsoben skutečnou ztrátou. To je zejména v případě, kdy byl vůz předán příjemci s neporušenými původními uzávěry.

§ 5 Železnice je povinna potvrdit převzetí zboží a den jeho přijetí k přepravě otištěním datového razítka nebo strojového účtovacího označení na druhopisu nákladního listu před jeho vrácením odesílateli.

Tento druhopis nemá význam ani nákladního listu, který doprovází zboží, ani konosamentu.

Čl.12.

Nákladní list

§ 1 Odesílatel je povinen předložit řádně vyplněný nákladní list. Pro každou zásilku musí být vystaven samostatný nákladní list. Každý nákladní list se může týkat pouze nákladu jednoho vozu. Doplnující ustanovení se mohou od těchto pravidel odchýlit.

§ 2 Železnice stanoví jednotný vzor nákladního listu, jehož součástí musí být druhopis určený pro odesílatele. Pro určité přepravy, zejména pro přepravy mezi sousedními státy, mohou železnice v tarifech stanovit použití nákladního listu podle zjednodušeného vzoru. Pro určité přepravy se zeměmi nezúčastněnými v této Úmluvě, mohou tarify stanovit použití zvláštního postupu.

§ 3 Nákladní list musí být vytištěn ve dvou nebo případně ve třech jazycích, z nichž alespoň jeden musí být pracovním jazykem Organizace. Mezinárodní tarify mohou stanovit, ve kterém jazyce musí být zapsány údaje odesílatele v nákladním listu. Jinak musí být tyto údaje zapsány v jednom z úředních jazyků odesílacího státu a musí být připojen překlad do jednoho z pracovních jazyků Organizace, nejsou-li údaje zapsány v jednom z těchto jazyků.

Údaje odesílatele v nákladním listu musí být psány latinkou, pokud doplňující ustanovení nebo tarify nepřipouštějí odchylku.

Čl.13.

Obsah nákladního listu

§ 1 Nákladní list musí vždy obsahovat tyto údaje:

a) označení stanice určení;

- b) jméno a adresu příjemce; jako příjemce smí být označena pouze jediná fyzická osoba nebo jiný právní subjekt;
- c) pojmenování zboží;
- d) hmotnost nebo místo ní obdobný údaj podle platných předpisů odesílací stanice;
- e) počet kusů a druh obalu u kusových zásilek, jakož i u vozových zásilek, které musí být v přepravě železnice-moře překládány, bez ohledu na to, obsahují-li jeden nebo více kusů;
- f) číslo vozu, u vozu přepravců kromě toho vlastní hmotnost, u zboží, jehož nakládka přísluší odesílateli;
- g) podrobný seznam listin požadovaných celními nebo jinými orgány státní správy, které jsou přiloženy k nákladnímu listu nebo jsou podle údaje v nákladním listu připraveny pro potřebu železnice v blíže označené stanici nebo na celnici nebo na zcela jiném úředním místě;
- h) jméno a adresu odesílatele; jako odesílatel může být označena jediná fyzická osoba nebo jiný právní subjekt; vyžadují-li to předpisy platné pro odesílací stanici, musí odesílatel ke svému jménu a ke své adrese připojit svůj vlastnoruční podpis vytištěný nebo otištěný pomocí razítka.

Pro pojmy "vozová zásilka" a "kusová zásilka" jsou na celé přepravní cestě rozhodující předpisy platné pro odesílací stanici.

§ 2 Nákladní list musí obsahovat, je-li to zapotřebí, všechny ostatní údaje předepsané těmito Jednotnými právními předpisy. Jiné údaje mohou být zapsány do nákladního listu, jestliže to předepisují nebo připouštějí zákony a předpisy některého státu, doplňující ustanovení nebo tarify neodporují-li Jednotným právním předpisům.

§ 3 Odesílatel však smí zapsat do sloupce nákladního listu vyhrazeného pro tento účel údaje, které se týkají zásilky, avšak jen jako zprávu pro příjemce a bez závaznosti a odpovědnosti pro železnici.

§ 4 Je zakázáno nahrazovat nákladní list jinými listinami nebo k němu připojovat jiné doklady než ty, které předepisují nebo dovolují Jednotné právní předpisy, doplňující ustanovení nebo tarify.

Čl.14.

Přepravní cesta a použitelné tarify

§ 1 Odesílatel může v nákladním listu předepsat přepravní cestu uvedením pohraničních přechodů nebo pohraničních stanic, popřípadě přechodových stanic mezi železnicemi; může uvést jen pohraniční přechody a pohraniční stanice otevřené pro přepravu v příslušném spoji.

§ 2 Předpisu přepravní cesty se rovná:

- a) označení stanic, kde mají být splněny předpisy celní nebo předpisy jiných orgánů státní správy, jakož i označení stanic, ve kterých mají být provedeny zvláštní úkony se zásilkou (ošetření živých zvířat, doledování atd.);
- b) označení tarifů, jichž má být použito, pokud lze z nich zjistit stanice, mezi nimiž má být tarifů použito;
- c) záznam o placení celého přepravného nebo jeho části až do X (označení jména tarifního bodu mezi sousedními zeměmi).

§ 3 Železnice může kromě případů uvedených v článku 3 § 4 a 5 a v článku 33 § 1 provést přepravu po jiné cestě než po cestě předepsané odesílatelem pouze za těchto podmínek:

- a) formality požadované celními předpisy nebo předpisy jiných orgánů státní správy, jakož i zvláštní úkony se zásilkou se budou plnit ve stanicích, které označil odesílatel;
- b) přepravné nebude vyšší a dodací lhůta delší než přepravné a dodací lhůta vypočítaná po přepravní cestě předepsané odesílatelem.

Písmeno a) se nepoužije pro kusové zásilky, jestliže jedna ze zúčastněných železnic na základě svého předpisu pro organizaci nakládky v mezinárodní přepravě kusových záilek nemůže dodržet přepravní cestu předepsanou odesílatelem.

§ 4 S výhradou ustanovení § 3 se přepravné a dodací lhůta počítají po přepravní cestě předepsané odesílatelem nebo, není-li jím předepsána, po přepravní cestě, kterou zvolila železnice.

§ 5 Odesílatel může v nákladním listu předepsat tarify, jichž má být použito. Železnice je povinna použít těchto tarifů, jsou-li splněny podmínky pro jejich použití.

§ 6 Nedostačují-li údaje odesílatele k určení přepravní cesty nebo tarifů, jichž má být použito, nebo vylučují-li se některé z těchto údajů navzájem, zvolí železnice přepravní cestu nebo tarify, které se jeví nejvýhodnější pro odesílatele.

§ 7 Za škodu vzniklou z volby podle § 6 odpovídá železnice jen při zlém úmyslu nebo hrubé nedbalosti.

§ 8 (zrušen)

Čl.15.

Placení přepravného

§ 1 Přepravné (dovozné, doplňující poplatky, clo a jiné výdaje od přijetí zásilky k přepravě až do jejího dodání) zaplatí buď odesílatel, nebo příjemce podle dále uvedených ustanovení. Při použití těchto ustanovení se částky, které podle příslušného tarifu mají být při výpočtu dovozného připočteny k sazbám pravidelných nebo výjimečných tarifů, považují za dovozné.

§ 2 Chce-li odesílatel vzít na sebe přepravné zcela nebo zčásti, musí to vyznačit v nákladním listu jedním z těchto záznamů:

- a) 1. "Vyplaceno dovozné", bere-li na sebe jen dovozné;
2. "Vyplaceno dovozné včetně ...", bere-li na sebe kromě dovozného ještě další výdaje; tyto výdaje musí přesně označit; doplňky, které se mohou týkat jen doplňujících poplatků nebo jiných výdajů vzniklých od přijetí zásilky k přepravě až do jejího dodání, jakož i částek vybíraných celníci nebo jinými orgány státní správy, nesmí vést k rozdělení celkové částky výdajů stejného druhu (např. celková částka cla a ostatní částky, které se mají zaplatit celním úřadům; daň z přidané hodnoty se považuje za zvláštní druh výdajů);
3. "Vyplaceno dovozné až do X" (označení názvu tarifního bodu mezi sousedními zeměmi), bere-li na sebe dovozné až do X;
4. "Vyplaceno dovozné včetně ... až do X" (označení názvu tarifního bodu mezi sousedními zeměmi), bere-li na sebe kromě dovozného až do X ještě další výdaje, avšak s vyloučením celého přepravného týkajícího se následující země nebo železnice; číslice 2 platí obdobně;

b) "Vyplaceno celé přepravné", bere-li na sebe celé přepravné (dovozné, doplňující poplatky, clo a jiné výdaje);

c) "Vyplaceno ...", bere-li na sebe určitou částku; nestanoví-li tarify jinak, musí být tato částka vyjádřena v měně odesílací země.

Doplňující poplatky a jiné výdaje, které se musí podle předpisů platných v odesílací stanici počítat za celou přepravní cestu přicházející v úvahu, jakož i poplatek za udání zájmu na dodání podle článku 16 § 2, musí být při placení přepravného podle písmene a) číslice 4 zaplacený vždy zcela odesílatelem.

§ 3 Mezinárodní tarify mohou stanovit pro placení přepravného výhradní použití záznamů uvedených v § 2 nebo použití záznamů jiných.

§ 4 Přepravné, které odesílatel nevezal na sebe, se pokládá za poukázané na příjemce. Přepravné jde však vždy k tíži odesílatele, neodebral-li příjemce nákladní list ani neuplatnil svá práva podle článku 28 § 4, ani nezměnil přepravní smlouvu podle článku 31.

§ 5 Doplňující poplatky jako zdržné, skladištní a vážné, které vznikly okolnostmi způsobenými příjemcem, nebo které vznikly na jeho žádost, musí vždy zaplatit příjemce.

§ 6 Odesílací železnice může žádat, aby odesílatel zaplatil přepravné předem, jde-li o zboží, které je podle jejího úsudku vystaveno rychlé zkáze, nebo které jí vzhledem ke své nepatrné hodnotě nebo své povaze dostatečně nezaručuje zaplacení přepravného.

§ 7 Nelze-li při podeji k přepravě přesně určit částku přepravného, které odesílatel vzal na sebe, zapíše se tyto částky do výplatního účtu, který musí být s odesílatelem vyúčtován nejpozději do 30 dnů po uplynutí dodací lhůty. Železnice může žádat jako jistotu složení určité částky v přibližné výši přepravného, o čemž vydá stvrzenku. Podrobné vyúčtování přepravného, provedené podle údajů výplatního účtu, se vydá odesílateli po vrácení stvrzenky.

§ 8 Odesílací stanice musí v nákladním listu a v druhopisu nákladního listu podrobně rozvést vyplacené přepravné, které vybrala, pokud předpisy nebo tarify platné v odesílací stanici nestanoví, že toto přepravné smí být uvedeno jen v druhopisu nákladního listu. V případě uvedeném v § 7 nesmí být toto přepravné uvedeno ani v nákladním listu, ani v druhopisu nákladního listu.

Čl.16.

Zájem na dodání

§ 1 U každé zásilky může být udán zájem na dodání. Částka udaného zájmu musí být zapsána v nákladním listu v číslicích a vyjádřena v měně odesílací země, v jiné měně určené tarify nebo v zúčtovací jednotce.

§ 2 Poplatek za udání zájmu na dodání se počítá za celou příslušnou přepravní cestu podle tarifů odesílací železnice.

Čl.17.

Dobírka a záloha

§ 1 Odesílatel může zatížit zboží dobírkou až do výše jeho hodnoty v okamžiku přijetí k přepravě v odesílací stanici. Částka dobírky musí být vyjádřena v měně odesílací země; tarify mohou předvídat výjimky.

§ 2 Železnice je povinna vyplatit dobírku jen tehdy, jestliže příjemce příslušnou částku zaplatil. Tato částka musí být dána k dispozici ve lhůtě třiceti dnů od zaplacení; po uplynutí této lhůty se částka zúročí 5 % ročně.

§ 3 Je-li zboží vydáno zcela nebo zčásti příjemci bez předchozího vybrání dobírky, je železnice povinna, s výhradou postihu proti příjemci, nahradit odesílateli škodu až do výše dobírky.

§ 4 U zásilek na dobírku se vybírá poplatek stanovený tarify; tento poplatek musí být zaplacen, i když byla dobírka změnou přepravní smlouvy podle článku 30 § 1 zrušena nebo snížena.

§ 5 Zálohy jsou dovoleny pouze podle ustanovení platných v odesílací stanici.

§ 6 Částka dobírky a částka zálohy musí být uvedena v nákladním listu v číslicích.

Čl.18.

Odpovědnost za údaje v nákladním listu

Odesílatel odpovídá za správnost svých údajů v nákladním listu. Stihnou ho všechny následky vyplývající z toho, že jsou údaje nesprávné, nepřesné, neúplné nebo zapsané na jiném místě, než pro ně určeném.

Čl.19.

Stav, obal a označování zboží

§ 1 Přijímá-li železnice k přepravě zboží, na němž jsou zřejmé stopy poškození, může požadovat, aby byl stav zboží uveden v nákladním listu.

§ 2 Jestliže podle své povahy vyžaduje zboží obal, je odesílatel povinen zabalit je tak, aby bylo za přepravy chráněno před úplnou nebo částečnou ztrátou a před poškozením, a aby nemohlo způsobit škodu osobám, na provozních prostředcích nebo na jiném zboží. Jinak musí obal vyhovovat předpisům platným v odesílací stanici.

§ 3 Nedodrží-li odesílatel ustanovení § 2, může železnice zboží odmítnout nebo požadovat, aby odesílatel uznal v nákladním listu, že obal chybí nebo je vadný a přesně jej popsal.

§ 4 Odesílatel odpovídá za všechny následky vyplývající z toho, že obal chybí nebo je vadný a je povinen nahradit železnici škodu, kterou by z tohoto důvodu utrpěla. Neobsahuje-li nákladní list příslušné údaje, přísluší železnici, aby podala důkaz o tom, že obal chyběl nebo byl vadný.

§ 5 Označování zboží odesílatelem je upraveno doplňujícími ustanoveními nebo tarify.

§ 6 (zrušen)

Čl.20.

Podej zboží k přepravě a jeho nakládání

§ 1 Postup při podeji zboží k přepravě upravují předpisy platné v odesílací stanici.

§ 2 Zda zboží nakládá železnice nebo odesílatel, řídí se podle předpisů platných v odesílací stanici, pokud Jednotné právní předpisy nestanoví jinak nebo není-li v nákladním listu záznam o zvláštní dohodě sjednané mezi odesílatelem a železnicí. Přísluší-li nakládání odesílateli, musí odesílatel respektovat dovolenou mez zatížení vozu. Pokud platí na projížděných tratích různé meze zatížení, platí nejnižší dovolená mez pro celou přepravní cestu. Ustanovení o dodržování dovolené meze zatížení vozu se uveřejňují stejně jako tarify. Železnice sdělí odesílateli na požádání mez zatížení vozu, kterou je třeba dodržet.

§ 3 Nakládá-li zboží odesílatel, odpovídá za všechny následky vadného naložení a je zejména povinen nahradit železnici škodu, která jí z toho vznikla. Pro placení výdajů, které vzniknou úpravou vadně loženého nákladu, platí však článek 15. Důkaz o tom, že naložení bylo vadné, přísluší železnici.

§ 4 Zboží se přepravuje podle ustanovení mezinárodních tarifů buď ve vozech krytých, otevřených, otevřených s plachtami, nebo ve vozech zvlášť zařízených, nejsou-li o tom v Jednotných právních předpisech jiná ustanovení. Nejsou-li takové mezinárodní tarify nebo neobsahují-li o tom žádná ustanovení, platí pro celou přepravní cestu předpisy platné v odesílací stanici.

§ 5 Zavěšování plomb na vozy se řídí předpisy platnými pro odesílací stanici. Odesílatel je povinen zapsat do nákladního listu počet a označení plomb, které zavěsil na vůz.

Čl.21.

Přezkušování

§ 1 Železnice je kdykoliv oprávněna přezkoušet, souhlasí-li zásilka se zápisy odesílatele v nákladním listu a jsou-li dodržena ustanovení pro přepravu zboží přípuštěného podmíněně k přepravě.

§ 2 Jde-li o přezkoušení obsahu zásilky, je třeba k němu přizvat odesílatele nebo příjemce podle toho, přezkouší-li se zásilka v odesílací stanici nebo ve stanici určení. Nedostaví-li se zúčastněný nebo přezkouší-li se zásilka na cestě, provede se přezkoušení v přítomnosti dvou svědků cizích železnic, pokud zákony a předpisy platné ve státě, v němž se zásilka přezkoušuje, nestanoví něco jiného. Železnice však smí přezkoušet obsah zásilky na cestě jen tehdy, vyžadují-li to potřeby provozu nebo předpisy celní nebo předpisy jiných orgánů státní správy.

§ 3 Výsledek přezkoušení údajů se zapíše do nákladního listu. Je-li zásilka přezkoušena v odesílací stanici, zapíše se výsledek též do druhopisu nákladního listu, pokud je v držení železnice.

Neodpovídá-li zásilka údajům v nákladním listu nebo nebyly-li dodrženy předpisy pro přepravu zboží připuštěného podmíněně k přepravě, vážnou výdaje vzniklé přezkoušením na zboží, nebyly-li ihned zaplacený.

Čl.22.

Zjišťování hmotnosti a počtu kusů

§ 1 Předpisy každého státu stanoví, za jakých podmínek je železnice povinna zjistit hmotnost zboží nebo počet kusů, jakož i skutečnou vlastní hmotnost vozu. Železnice je povinna poznamenat v nákladním listu výsledek tohoto zjišťování.

§ 2 Zjistí-li železnice převážením po uzavření přepravní smlouvy rozdíl v hmotnosti, zůstává pro výpočet dovozného směrodatná hmotnost zjištěná odesílací stanicí, nebo jinak hmotnost udaná odesílatelem v těchto případech:

- a) je-li rozdíl zřejmě způsoben přirozenou povahou zboží nebo povětrnostními vlivy;
- b) bylo-li převážení provedeno železnicí na kolejové váze a nepřesahuje-li výsledek vážení 2 % hmotnosti, zjištěné odesílací stanicí nebo hmotnosti udané odesílatelem.

Čl.23.

Překročení meze zatížení

§ 1 Zjistí-li odesílací stanice nebo některá stanice mezilehlá překročení meze zatížení vozu, může být přetěž u vozu vyložena i v případě, když se nevybere přírážka k dovoznému. Případně se vyzve neprodleně odesílatel, nebo při změně přepravní smlouvy podle článku 31 příjemce, aby oznámil, co se má stát s přetěží.

§ 2 Za přetěž se počítá dovozný za projetou trať podle sazeb platných pro hlavní náklad, popřípadě s přírážkou podle článku 24. Výlohy za vyložení přetěže se vyberou podle tarifů té železnice, která výkon provedla. Příkáže-li oprávněný, aby přetěž byla přepravena do stanice určení hlavního nákladu nebo do jiné stanice určení, nebo aby byla vrácena do odesílací stanice, jedná se s ní jako se samostatnou zásilkou.

Čl.24.

Přirážky k dovoznému

§ 1 Kromě doplatku rozdílu dovozného a náhrady případné škody může železnice vybírat:

a) přírážku k dovoznému ve výši jedné zúčtovací jednotky za každý kilogram hrubé hmotnosti celého kusu

1. při nesprávném, nepřesném nebo neúplném označení látek a předmětů vyloučených podle RID z přepravy;
2. při nesprávném, nepřesném nebo neúplném označení látek a předmětů, které jsou podle RID připuštěny k přepravě za zvláštních podmínek, nebo nebyly-li dodrženy podmínky RID; Doplnující ustanovení mohou předem stanovit jiné způsoby výpočtu přírážky k dovoznému, zejména paušální přírážku k dovoznému u prázdných vozů přepravců.

b) přírážku k dovoznému ve výši 5 zúčtovacích jednotek za každých 100 kg hmotnosti, která převyšuje dovolenou mez zatížení vozu, byl-li vůz naložen odesílatelem.

§ 2 Přírážky k dovoznému váznou na zboží bez zřetele k tomu, kde byly zjištěny skutečnosti, které jejich vybírání opravňují.

§ 3 Výše přírážek k dovoznému i důvod pro jejich vybírání musí být poznamenány v nákladním listu.

§ 4 Případy, ve kterých se přírážka k dovoznému nevybírám, upřesňují doplňující ustanovení.

Čl.25.

Listiny pro plnění předpisů orgánů státní správy. Celní závěra

§ 1 Odesílatel je povinen připojit k nákladnímu listu listiny nezbytné ke splnění celních předpisů a předpisů jiných orgánů státní správy před dodáním zboží příjemci. Nestanoví-li celní nebo jiné správní předpisy nebo tarify jinak, smějí se tyto listiny vztahovat pouze na zboží, které je uvedeno v témže nákladním listu.

Nejsou-li tyto listiny připojeny k nákladnímu listu, nebo jestliže mají být dodány příjemcem, je odesílatel povinen označit v nákladním listu stanici, celnici nebo jiné úřední místo, kde budou tyto listiny přichystány pro potřeby železnice a kde mají být splněny příslušné formality.

Zúčastní-li se odesílatel plnění předpisů celních nebo jiných orgánů státní správy nebo dá-li se při něm zastupovat zmocněncem postačí, předloží-li se listiny při projednání.

§ 2 Železnice není povinna zkoumat, jsou-li tyto listiny dostačující a správné.

§ 3 Odesílatel odpovídá železnici, pokud jí nelze přičíst vinu, za každou škodu vzniklou z toho, že listiny chybějí, jsou neúplné nebo nesprávné.

Železnice odpovídá při zavinění za následky vyplývající ze ztráty, nepoužití nebo nesprávného použití listin zaznamenaných v nákladním listu a jej doprovázejících nebo železnici svěřených; náhrada škody, kterou by měla platit, nesmí však být nikdy vyšší než náhrada při ztrátě zboží.

§ 4 Odesílatel je povinen postarat se o zabalení a přikrytí zboží podle předpisů celních a jiných orgánů státní správy. Jestliže odesílatel nezabalil nebo nepřikryl zboží podle těchto předpisů, může tak učinit železnice; vzniklé výdaje váznou na zboží.

§ 5 Železnice může odmítnout zásilky, u nichž uzávěry přiložené celníci nebo jinými orgány státní správy jsou poškozené nebo vadné.

Čl.26.

Plnění předpisů orgánů státní správy

§ 1 Pokud je zásilka na cestě, splňuje železnice předpisy celní a předpisy jiných orgánů státní správy. Může však pověřit tímto úkolem zmocněnce.

§ 2 Při plnění těchto předpisů odpovídá železnice za své zavinění nebo za zavinění svého zmocněnce; v žádném případě není však povinna poskytnout vyšší náhradu škody než při ztrátě zboží.

§ 3 Odesílatel záznamem v nákladním listu nebo příjemce příkazem podle článku 31 může žádat, aby:

- a) byl on sám nebo jeho zmocněnec účasten řízení za tím účelem, aby podal všechny informace a nutná prohlášení;
- b) on sám nebo jeho zmocněnec provedl řízení, jestliže zákony a předpisy státu, ve kterém má řízení proběhnout, to připouštějí;
- c) pokud řízení provádí nebo se jej zúčastní on sám nebo jeho zmocněnec, zaplatil clo a jiné výdaje, jestliže zákony a předpisy státu, ve kterém má řízení proběhnout, to připouštějí.

Ani odesílatel, ani příjemce, který má dispoziční právo, ani jejich zmocněnec nemají právo vzít zboží do držení.

§ 4 Označí-li odesílatel pro splnění předpisů celních nebo předpisů jiných orgánů státní správy stanici, ve které platná ustanovení nedovolují je splnit nebo předepíše-li takový způsob řízení, který nemůže být proveden, učiní železnice co uzná pro oprávněného za nejvýhodnější a zpraví odesílatele o učiněných opatřeních.

Zapíše-li odesílatel do nákladního listu výplatní záznam zahrnující clo, je železnice oprávněna splnit celní předpisy buď na cestě, nebo ve stanici určení.

§ 5 S výhradou ustanovení § 4 druhý odstavec je příjemce oprávněn splnit celní předpisy ve stanici určení, je-li tam celnice a je-li v nákladním listu předepsáno celní řízení ve stanici určení, nebo není-li v nákladním listu takový předpis a zboží dojde do stanice určení nevycleno. Tyto předpisy mohou být příjemcem splněny také ve stanici určení, v níž není celnice, dovolují-li to zákony a předpisy státu nebo jestliže s tím železnice a celní úřady předem vyslovily souhlas. Využití některého z těchto práv je podmíněno předchozím zaplacením výdajů váznoucích na zboží. Neodebere-li příjemce nákladní list ve lhůtě stanovené předpisy pro stanici určení, může železnice postupovat podle § 4.

Čl.27.

Dodací lhůty

§ 1 Dodací lhůty se stanoví v ujednáních mezi železnicemi zúčastněnými na přepravě nebo v mezinárodních tarifech použitelných z odesílací stanice až do stanice určení. Pro určité zvláštní přepravy a v určitých spojích mohou být tyto lhůty stanoveny na základě přepravních plánů použitelných mezi zúčastněnými železnicemi; v tomto případě musí být lhůty zahrnuty do mezinárodních tarifů nebo do zvláštních ujednání, která se mohou odchylovat od ustanovení § 3 až 9. Dodací lhůty nesmějí však být v žádném případě delší než jsou lhůty, které vyplývají z následujících paragrafů.

§ 2 Nejsou-li dodací lhůty stanoveny podle § 1, platí - s výhradou ustanovení následujících paragrafů - tyto maximální dodací lhůty:

- a) pro vozové zásilky:
 - výpravní lhůta 12 hodin,
 - přepravní lhůta za každých
i je započatých 400 km 24 hodin,

b) pro kusové zásilky:
výpravní lhůta 12 hodin,
přepravní lhůta za každých
i jen započatých 200 km 24 hodin.

Všechny vzdálenosti se rozumí v tarifních kilometrech.

§ 3 Výpravní lhůta se počítá pouze jednou, bez ohledu na počet zúčastněných stanic. Přepravní lhůta se počítá za úhrnnou vzdálenost z odesílací stanice do stanice určení.

§ 4 Železnice mohou stanovit přírážky k dodacím lhůtám o určité délce v těchto případech:

- a) pro zásilky podávané k přepravě nebo dodávané mimo stanici,
- b) pro zásilky přepravované:
 - 1. po tratích s rozdílným rozchodem,
 - 2. po moři nebo po vnitrozemských vodních cestách,
 - 3. po silnici, jestliže není železniční spojení,
- c) pro zásilky, které se přepravují podle vnitrostátních zvláštních nebo výjimečných tarifů se zlevněnými sazbami;
- d) za mimořádných okolností, které mohou způsobit neobvyklý vzrůst dopravy nebo neobvyklé provozní potíže.

§ 5 Přírážky k dodacím lhůtám podle § 4 písm. a) až c) musí být zřejmé z tarifů nebo z předpisů náležitě zveřejněných v každém státě.

Přírážky k dodacím lhůtám podle § 4 písm. d) musí být zveřejněny a nesmí vstoupit v platnost před zveřejněním.

§ 6 Dodací lhůta počíná uplynutím 24. hodiny dne, kdy byla zásilka přijata k přepravě.

§ 7 Dodací lhůta se prodlužuje o dobu zdržení, které vzniklo bez zavinění železnice:

- a) přezkoušením podle článků 21 a 22 § 1, zjistí-li se odchylky od zápisů v nákladním listu;
 - b) plněním předpisů celních a předpisů jiných orgánů státní správy;
 - c) změnou přepravní smlouvy podle článků 30 nebo 31;
 - d) zvláštními úkony se zbožím;
 - e) překládkou nebo úpravou nákladu, ke které došlo pro nesprávné naložení zboží odesílatelem;
 - f) každým přerušením provozu, které dočasně brání začít s přepravou nebo v ní pokračovat.
- Příčina a doba tohoto prodloužení se poznamenají v nákladním listu. Mohou být případně prokázány jiným způsobem.

§ 8 Dodací lhůta neplyne o nedělích a zákonných svátcích. O sobotách neplyne ve státech, kde to je pro jejich železniční nákladní dopravu stanoveno platnými předpisy.

§ 9 Uplynula-li by dodací lhůta po skončení služebních hodin ve stanici určení, končí tato lhůta teprve dvě hodiny po začátku následných služebních hodin.

§ 10 Dodací lhůta je zachována, jestliže před jejím uplynutím:

- a) byla o příchodu zboží podána zpráva příjemci a zboží je přichystáno k odběru, pokud jde o zásilku, která se má vydat ve stanici a o jejím příchodu se podává zpráva;
- b) je zboží přichystáno k odběru příjemci, pokud jde o zásilku, která se má vydat ve stanici a o jejím příchodu se zpráva nepodává;

c) zboží je přichystáno příjemci k odběru, pokud jde o zásilku, která se má podat mimo stanici.

Čl.28.

Dodání

§ 1 Železnice je povinna vydat ve stanici určení příjemci nákladní list a zboží na potvrzení příjmu a po zaplacení pohledávek železnice poukázaných na příjemce. Přijetí nákladního listu zavazuje příjemce, aby zaplatil železnici částky na něho poukázané.

§ 2 Dodání zboží příjemci je postaveno na roveň, jestliže podle předpisů platných pro stanici určení

- a) zboží se vydá celním nebo daňovým úřadům v jejich výpravních místnostech nebo skladištích, nejsou-li tato zařízení pod dohledem železnice;
- b) zboží se uskladní u železnice nebo u zasílatele nebo ve veřejném skladišti.

§ 3 Předpisy platné pro stanici určení nebo ujednání s příjemcem stanoví, je-li železnice oprávněna nebo povinna přichystat zboží příjemci jinde než ve stanici určení, ať již na vlečce, v domě příjemce nebo ve skladu železnice. Přichystává-li železnice nebo dává-li přichystat zboží na vlečku, do domu příjemce nebo do skladu železnice, pokládá se dodání za uskutečněné okamžikem tohoto přichystání. S výhradou odchylného ujednání mezi železnicí a uživatelem vlečky, nespádají do přepravní smlouvy výkony provedené železnicí na účet a pod vedením uživatele vlečky.

§ 4 Po příchodu zboží do stanice určení má příjemce právo žádat, aby mu železnice odevzdala nákladní list a vydala zboží. Je-li zjištěna ztráta zboží nebo nedošlo-li zboží ve lhůtě stanovené v článku 39 § 1, je příjemce oprávněn vlastním jménem uplatnit proti železnici svá práva z přepravní smlouvy.

§ 5 Oprávněný může odmítnout příjem zboží i po převzetí nákladního listu a po zaplacení přepravného, dokud nebude vyhověno jeho požadavku na zjištění škody, o které tvrdí, že k ní došlo.

§ 6 V ostatním se provádí dodání zboží podle předpisů platných pro stanici určení.

Čl.29.

Oprava vybraného přepravného

§ 1 Bylo-li tarifu užito nesprávně nebo došlo-li k chybám při výpočtu přepravného nebo při jeho vybírání, musí být nedoplatek zaplacen a přeplatek vrácen. Nedoplatek se nevybere a přeplatek se nevrátí, nedosáhne-li u jednoho nákladního listu 8 zúčtovacích jednotek. Vrácení se uskuteční z vlastního podnětu.

§ 2 Nedoplatky zaplatí železnici odesílatel, nebyl-li nákladní list odebrán. Odebral-li příjemce nákladní list nebo změnil-li přepravní smlouvu podle článku 31, zaplatí odesílatel nedoplatek jen toho přepravného, které jde k jeho tíži podle výplatního záznamu v nákladním listu. Zbytek zaplatí příjemce.

§ 3 Částky dlužné podle tohoto článku se zúročí 5 % ročně, a to ode dne příchodu doplatkové výzvy nebo ode dne podání reklamace podle článku 53 nebo, nepředcházela-li ani doplatková výzva, ani reklamace, ode dne podání žaloby. Nepředloží-li oprávněný železnici doklady potřebné ke konečnému vyřízení reklamace ve stanovené lhůtě, nepočítají se úroky za dobu od uplynutí této lhůty do předložení dokladů.

Oddíl III Změna přepravní smlouvy

Čl.30.

Změna prováděná odesílatelem

§ 1 Odesílatel je oprávněn změnit přepravní smlouvu dodatečným příkazem tak, že přikáže, aby

- a) zboží mu bylo vráceno v odesílací stanici,
- b) zboží bylo zadrženo na cestě,
- c) dodání zboží bylo oddáleno,
- d) zboží bylo vydáno jiné osobě než příjemci označenému v nákladním listě,
- e) zboží bylo vydáno v jiné stanici než ve stanici určení uvedené v nákladním listě,
- f) zboží bylo vráceno do odesílací stanice,
- g) byla uložena dobírka,
- h) byla dobírka zvýšena, snížena nebo zrušena,
- i) bylo vyplaceno přepravné u nevyplacené zásilky nebo zvýšeno vyplacené přepravné podle článku 15 § 2.

Tarifní odesílací železnice mohou stanovit, že příkazy dle písmen g) až i) nejsou přípustné. Doplnující ustanovení nebo mezinárodní tarify, platné mezi železnicemi zúčastněnými na přepravě, mohou připustit i příkazy shora neuvedené. Příkazy nesmějí mít za následek rozdělení zásilky.

§ 2 Příkazy musí být dány prohlášením podle vzoru železnicemi stanoveného vzoru. Toto prohlášení musí odesílatel opakovat a podepsat na druhopisu nákladního listu, který železnici předloží. Podpis může být natištěn nebo nahrazen razítkem odesílatele. Každý příkaz daný jiným způsobem, než je předepsáno, je neplatný.

§ 3 Provede-li železnice příkazy odesílatele, aniž si vyžádala předložení druhopisu nákladního listu, odpovídá příjemci za škodu tím vzniklou, byl-li mu druhopis odesílatelem odevzdán. V žádném případě však není povinna poskytnout vyšší náhradu škody než při ztrátě zboží.

§ 4 Právo odesílatele měnit přepravní smlouvu zaniká, i když vlastní druhopis nákladního listu, v případech, kdy příjemce

- a) odebral nákladní list,
- b) přijal zboží,
- c) uplatnil svá práva podle článku 28 § 4, nebo
- d) je podle článku 31 oprávněn dávat příkazy, jakmile zásilka vstoupila do celního území země určení.

Od tohoto okamžiku musí železnice dbát příkazů a pokynů příjemce.

Čl.31.

Změna prováděná příjemcem

§ 1 Nevzal-li odesílatel na sebe přepravné za přepravu v zemi určení ani nezapsal do nákladního listu záznam "Příjemce není oprávněn měnit přepravní smlouvu", může příjemce měnit přepravní smlouvu dodatečným příkazem tak, že přikáže, aby

- a) zboží bylo zadrženo na cestě;
- b) dodání zboží bylo oddáleno;
- c) zboží bylo vydáno v zemi určení jiné osobě než příjemci označenému v nákladním listu;
- d) zboží bylo vydáno v zemi určení v jiné stanici, než je stanice určení uvedená v nákladním listu, pokud mezinárodní tarify nestanoví jinak;
- e) předpisy celní a předpisy jiných orgánů státní správy byly splněny podle článku 26 § 3.

Doplňující ustanovení nebo mezinárodní tarify, platné mezi železnicemi zúčastněnými na přepravě, mohou připustit i příkazy shora neuvedené. Příkazy nesmějí mít za následek rozdělení zásilky. Příkazy příjemce jsou proveditelné až po vstupu zásilky do celního území země určení.

§ 2 Příkazy musí být dány prohlášením podle železnicemi stanoveného vzoru. Každý příkaz daný jiným způsobem, než je předepsáno, je neplatný.

§ 3 Právo příjemce měnit přepravní smlouvu zaniká v případech, kdy příjemce

- a) odebral nákladní list,
- b) přijal zboží,
- c) uplatnil svá práva podle článku 28 § 4;
- d) označil podle § 1 písm. c) určitou osobu a tato osoba odebrala nákladní list, převzala zboží nebo uplatnila svá práva podle článku 28 § 4.

§ 4 Předepsal-li příjemce, aby zboží bylo vydáno jiné osobě, není tato osoba oprávněna měnit přepravní smlouvu.

Čl.32.

Provedení dodatečných příkazů

§ 1 Železnice smí provedení příkazů podle článku 30 nebo 31 odmítnout nebo oddálit jen tehdy, jestliže

- a) jejich provedení již není možné v okamžiku, kdy dojdou do stanice, která by je měla vyplnit;
- b) jejich provedení by mohlo narušit pravidelný provoz;
- c) jejich provedení odporuje, jde-li o změnu stanice určení, zákonům a předpisům některého státu, zejména předpisům celním a předpisům jiných orgánů státní správy;
- d) hodnota zboží podle názoru železnice nekryje, jde-li o změnu stanice určení, celkové přepravné, které bude váznout na zboží po jeho příchodu do nové stanice určení, ledaže by toto přepravné bylo ihned zapláceno nebo zaručeno.

Toho, kdo dal dodatečný příkaz, je třeba ihned zpravit o překážkách, které brání jeho provedení.

Nemohla-li železnice tyto překážky předvídat, nese ten, kdo dal dodatečný příkaz, všechny následky toho, že její železnice začala plnit.

§ 2 Výdaje vzniklé prováděním příkazu, kromě výdajů způsobených zaviněním železnice, musí být zaplacený podle článku 15.

§ 3 S výhradou ustanovení § 1 železnice odpovídá při svém zavinění za následky neprovedení nebo nesprávného provedení příkazu. Případná náhrada škody nesmí však být nikdy vyšší než náhrada při ztrátě zboží.

Čl.33.

Přepravní překážka

§ 1 Vyskytne-li se přepravní překážka, rozhodne železnice, je-li účelné přepravit zboží po jiné přepravní cestě nebo v zájmu odesílatele vyžádat si od něj pokyny, přičemž mu oznámí všechny dostupné užitečné údaje. Železnice je oprávněna, pokud jí nelze přičíst zavinění, vybrat dovozní po použité přepravní cestě a použít dodacích lhůt pro tuto cestu.

§ 2 Nelze-li v přepravě pokračovat, vyžádá si železnice pokyny odesílatele. Železnice však není povinna tak učinit, jde-li o překážku dočasnou, vzniklou z důvodů uvedených v článku 3 § 4.

§ 3 Odesílatel může v nákladním listu uvést pokyny pro případ, že se vyskytne přepravní překážka. Nelze-li podle úsudku železnice tyto pokyny provést, vyžádá si pokyny nové.

§ 4 Mění-li pokyny odesílatele označení příjemce nebo stanice určení nebo jsou-li sděleny stanicí, kde se zboží nachází, musí odesílatel své pokyny zapsat do druhopisu nákladního listu a tento předložit železnici.

§ 5 Provede-li železnice návrhy odesílatele bez vyžádání předložení druhopisu nákladního listu, odpovídá příjemci za škodu z toho vzniklou, předal-li mu odesílatel tento druhopis. Železnice však není povinna poskytnout vyšší náhradu škody než při ztrátě zboží.

§ 6 Jestliže odesílatel vyrozuměný o přepravní překážce nedá v přiměřené lhůtě proveditelné návrhy, postupuje železnice podle ustanovení o překážkách při dodání, platných v místě, kde bylo zboží zadrženo.

Bylo-li zboží prodáno, musí být výtěžek z prodeje dán k dispozici odesílateli po srážce výloh vázoucích na zboží. Je-li výtěžek prodeje menší než tyto výlohy, musí rozdíl doplatit odesílatel.

§ 7 Pomine-li přepravní překážka před příchodem návrhů odesílatele, přepraví se zboží do stanice určení bez čekání na návrhy; odesílatel se o tom zpraví co nejdříve.

§ 8 Vznikne-li přepravní překážka po změně přepravní smlouvy příjemcem podle článku 31, je železnice povinna podat zprávu tomuto příjemci. Ustanovení § 1, 2, 6, 7 a 9 platí obdobně.

§ 9 Nenese-li železnice vinu, je oprávněna při přepravních překážkách vybírat zdržné.

§ 10 Pro přepravy provedené podle článku 33 platí článek 32.

Čl.34.

Překážka při dodání

§ 1 Vznikne-li překážka při dodání, musí o tom železnice podat odesílateli neprodleně zprávu a vyžádat si jeho pokyny.

§ 2 Pomine-li překážka při dodání zboží dříve, než dojdou stanici určení pokyny odesílatele, vydá se zboží příjemci. Odesílatel o tom musí být bezodkladně vyrozuměn.

§ 3 Odmítne-li příjemce zboží, je odesílatel oprávněn dát pokyny, i když se nemůže prokázat druhopisem nákladního listu.

§ 4 Odesílatel může údajem v nákladním listu též žádat, aby mu bylo zboží bez dalšího vráceno, dojde-li k překážce při dodání. Jinak je jeho výslovný souhlas nutný.

§ 5 Pokud není výše nic stanoveno, postupuje železnice příslušná pro dodání zboží podle předpisů platných v místě dodání. Bylo-li zboží prodáno, musí být výtěžek z prodeje dán k dispozici odesílateli po srážce výloh váznuoucích na zboží. Je-li výtěžek prodeje menší než tyto výlohy, musí rozdíl doplatit odesílatel.

§ 6 Vyskytne-li se překážka při dodání po tom, kdy příjemce změnil přepravní smlouvu podle článku 31, je železnice povinna podat zprávu tomuto příjemci. Ustanovení § 1 2 a 6 platí obdobně.

§ 7 Pro přepravy provedené podle článku 34 platí článek 32.

Oddíl IV Odpovědnost

Čl.35.

Společná odpovědnost železnic

§ 1 Železnice, která přijala zboží s nákladním listem k přepravě, odpovídá za provedení přepravy po celé přepravní cestě až do jeho dodání.

§ 2 Každá následující železnice tím, že převzala zboží s nákladním listem, vstupuje do přepravní smlouvy podle tohoto dokladu a přejímá na sebe závazky, které z toho vyplývají, bez újmy ustanovení článku 55 § 3, týkajících se železnice určení.

Čl.36.

Rozsah odpovědnosti

§ 1 Železnice odpovídá za škodu vzniklou úplnou nebo částečnou ztrátou nebo poškozením zboží v době od přijetí zboží k přepravě až do jeho dodání, jakož i za škodu vzniklou překročením dodací lhůty.

§ 2 Železnice je zbavena této odpovědnosti, jestliže byla ztráta, poškození nebo překročení dodací lhůty zaviněno oprávněným, příkazem oprávněného nevyplývajícím ze zavinění železnice, vlastní vadou zboží (vnitřní zkázou, ubýváním atd.) nebo okolnostmi, které železnice nemohla odvrátit a jejichž následkům předejít nebylo v její moci.

§ 3 Železnice je zbavena této odpovědnosti, jestliže ztráta nebo poškození vyplývá ze zvláštního nebezpečí spojeného s jednou nebo několika uvedenými skutečnostmi:

- a) přeprava v otevřeném voze podle stanovených předpisů nebo podle dohody mezi odesílatelem a železnicí uvedené v nákladním listu;
- b) chybí obal nebo je vadný u zboží, které je při nebalení nebo nedostatečném balení pro svou povahu vystaveno ztrátám nebo poškozením;
- c) nakládání odesílatelem nebo vykládání příjemcem podle příslušných předpisů nebo podle dohod mezi odesílatelem a železnicí uvedené v nákladním listu nebo podle dohody sjednané mezi příjemcem a železnicí;
- d) vadné naložení odesílatelem podle příslušných předpisů nebo podle dohody sjednané mezi odesílatelem a železnicí uvedené v nákladním listu;
- e) plnění formalit požadovaných celními nebo jinými orgány státní správy odesílatelem, příjemcem nebo zmocněncem jednoho z nich;
- f) povaha určitého zboží, pro kterou je vystaveno úplné nebo částečné ztrátě nebo poškození, zejména lomem, zrezavěním, přirozenou vnitřní zkázou, vysýcháním, roztroušením;
- g) nesprávné, nepřesné a neúplné označení předmětů vyloučených z přepravy nebo předmětů připuštěných k přepravě jen za zvláštních podmínek nebo nedbání předepsaných bezpečnostních opatření u předmětů podmíněně připuštěných k přepravě odesílatelem;
- h) přeprava živých zvířat;
- i) přeprava zásilky, která podle příslušných předpisů nebo podle dohody sjednané mezi odesílatelem a železnicí uvedené v nákladním listu, musí být doprovázena, pokud ztráta nebo poškození vznikly z nebezpečí, které mělo být doprovodem odvráceno.

Čl.37.

Důkazní břemeno

§ 1 Důkaz o tom, že ztráta, poškození nebo překročení dodací lhůty vznikly z příčin uvedených v článku 36 § 2, přísluší železnicí.

§ 2 Zjistí-li železnice, že podle okolností případu mohla ztráta nebo poškození vzniknout z jednoho nebo z několika zvláštních nebezpečí uvedených v článku 36 § 3, platí domněnka, že z nich vznikly. Oprávněný má však právo dokázat, že škoda nebyla způsobená nebo jen zčásti některým z těchto nebezpečí.

Tato domněnka však neplatí v případě článku 36 § 3 písm. a), jde-li o neobyčejně velkou ztrátu nebo o ztrátu kusů.

Čl.38.

Domněnka při novém podeji

§ 1 Je-li zásilka podaná k přepravě podle Jednotných právních předpisů nově podávaná podle týchž předpisů a zjistí-li se částečná ztráta nebo poškození po tomto novém podeji, platí domněnka, že ztráta nebo poškození vznikly za poslední přepravní smlouvy, pokud zásilka zůstala v držení železnice a byla nově podána v takovém stavu, v jakém došla do stanice nového podeje.

§ 2 Tato domněnka platí i tehdy, jestliže přepravní smlouva předcházející novému podeji nebyla sjednána podle Jednotných právních předpisů, pokud tyto předpisy byly použitelné v případě přímé přepravy z původní odesílací stanice do poslední stanice určení. Tato domněnka platí dále, jestliže přepravní smlouva předcházející novému podeji byla podrobena jiné srovnatelné mezinárodní úmluvě o přímé mezinárodní železniční přepravě a tato obsahuje stejnou právní domněnku ve prospěch zásilek podaných k přepravě podle Jednotných právních předpisů.

Čl.39.

Domněnka o ztrátě zboží

§ 1 Oprávněný může bez dalších důkazů považovat zboží za ztracené, nebylo-li dodáno příjemci nebo nebylo-li pro něj přichystáno do třiceti dnů po uplynutí dodací lhůty.

§ 2 Oprávněný může při přijetí náhrady za ztracené zboží písemně požádat, aby byl bezodkladně zpraven, bude-li zboží nalezeno do jednoho roku po vyplacení náhrady. O této žádosti vydá železnice písemné potvrzení.

§ 3 Do třiceti dnů po obdržení takové zprávy může oprávněný požadovat, aby mu bylo zboží dodáno v některé stanici na cestě. V tomto případě musí zaplatit přepravné z odesílací stanice do stanice, v níž došlo k dodání a vrátit přijatou náhradu, popřípadě po odečtení přepravného, které v ní bylo zahrnuto. Zachovává se mu však právo na náhradu škody za překročení dodací lhůty podle článků 43 a 46.

§ 4 Nebyla-li podána žádost podle § 2 nebo nebyly uděleny pokyny ve lhůtě podle § 3, anebo bylo-li zboží nalezeno teprve po uplynutí jednoho roku po vyplacení náhrady, naloží železnice se zbožím podle zákonů a předpisů státu, jemuž náleží.

Čl.40.

Náhrada při ztrátě

§ 1 Při úplné nebo částečné ztrátě zboží musí železnice poskytnout s vyloučením dalších odškodnění náhradu škody, která se vypočte podle ceny na burze, jinak podle tržní ceny, a není-li ani jedna z nich, podle obecné hodnoty zboží stejného druhu a jakosti platné v den a v místě, kde bylo zboží přijato k přepravě.

§ 2 Náhrada škody však nesmí přesahovat 17 zúčtovacích jednotek za každý chybějící kilogram hrubé hmotnosti.

§ 3 Kromě toho nahradí železnice dovozní, clo a jiné výdaje, zaplacené v souvislosti s přepravou ztraceného zboží.

Čl.41.

Odpovědnost při ztrátě na hmotnosti za přepravu

§ 1 U zboží, které pro svou povahu ztrácí zpravidla přepravou na hmotnosti, odpovídá železnice bez zřetele k projeté vzdálenosti jen za tu část ztráty na hmotnosti, která přesahuje dále uvedené meze:

- a) 2 % hmotnosti u kapalin nebo u zboží podaného k přepravě ve vlhkém stavu,
- b) 1 % hmotnosti u suchého zboží.

§ 2 Omezení odpovědnosti podle § 1 se nelze dovolávat, dokáže-li se, že ztráta nevyplývá z příčin, které ospravedlňují přípustnou mez ztráty podle okolností případu.

§ 3 Přepravuje-li se s jedním nákladním listem několik kusů zboží, vypočítává se přípustná ztráta na hmotnosti zvlášť pro každý kus, je-li jeho hmotnost při podeji udána odděleně v nákladním listu nebo lze-li ji zjistit jinak.

§ 4 Při úplné ztrátě zboží nebo při ztrátě jednotlivých kusů se při výpočtu náhrady škody nesráží nic za ztrátu na hmotnosti přepravou.

§ 5 Tímto článkem nejsou nijak dotčena ustanovení článků 36 a 37.

Čl.42.

Náhrada za poškození zboží

§ 1 Při poškození zboží je železnice povinna s vyloučením dalších odškodnění zaplatit částku odpovídající snížení hodnoty zboží. Její výše se stanoví procentem znehodnocení zjištěného v místě určení vzhledem k hodnotě zboží stanovené podle článku 40.

§ 2 Náhrada škody nesmí přesahovat:

- a) částku náhrady za úplnou ztrátu, je-li poškozením znehodnocena celá zásilka;
- b) částku náhrady za ztrátu znehodnocené části, je-li poškozením znehodnocena pouze část zásilky.

§ 3 Železnice je kromě toho povinna uhradit výlohy uvedené v článku 40 § 3 v poměru uvedeném v § 1.

Čl.43.

Náhrada škody za překročení dodací lhůty

§ 1 Vznikne-li překročením dodací lhůty škoda včetně poškození zboží, je železnice povinna platit náhradu, která nesmí přesáhnout čtyřnásobek dovozného.

§ 2 Při úplné ztrátě zboží se náhrada podle § 1 nemůže slučovat s náhradou podle článku 40.

§ 3 Při částečné ztrátě zboží nesmí převyšovat náhrada podle § 1 trojnásobek dovozného případajícího na ztracenou část zásilky.

§ 4 Při poškození zboží, které nevzniklo překročením dodací lhůty, sloučí se případná náhrada podle § 1 s náhradou podle článku 42.

§ 5 V žádném případě nesmí být náhrada podle § 1 spolu s náhradami podle článků 40 a 42 vyšší než náhrada při celkové ztrátě zboží.

§ 6 Železnice může stanovit v mezinárodních tarifech nebo ve zvláštních ujednáních další úpravy náhrady škody odchylně od § 1, je-li dodací lhůta stanovena na základě plánů přepravy podle článku 27 § 1.

Jsou-li v tomto případě dodací lhůty podle článku 27 § 2 překročeny, může oprávněný požadovat buď náhradu škody podle předchozího § 1, nebo náhradu škody stanovenou mezinárodním tarifem nebo zvláštním ujednáním.

Čl.44.

Ztráta práva na omezení odpovědnosti

Omezení odpovědnosti stanovené v člancích 25, 26, 30, 32, 33, 40, 42, 43, 45 a 46 nelze použít, je-li prokázáno, že škoda byla způsobena jednáním nebo opomenutím železnice způsobeným s úmyslem takovou škodu způsobit, nebo lehkomyšlností s vědomím, že k takové škodě může pravděpodobně dojít.

Čl.45.

Omezení náhrady škody určitými tarify

Poskytuje-li železnice zvláštní přepravní podmínky zvláštními nebo výjimečnými tarify, které ve srovnání s obecně platnými tarify poskytují slevu z dovozného, může železnice omezit náhradu příslušející oprávněnému za překročení dodací lhůty za podmínky, že toto omezení je v tarifech uvedeno.

Jestliže se tyto zvláštní přepravní podmínky použijí jen na části přepravní cesty, může se železnice tohoto omezení dovolávat jen tehdy, udála-li se skutečnost odůvodňující náhradu na této části přepravní cesty.

Čl.46.

Výše náhrady škody při udaném zájmu na dodání

Je-li udán zájem na dodání, může se kromě náhrad škody podle článků 40, 42, 43 a 45 požadovat náhrada další prokázané škody až do částky udaného zájmu na dodání.

Čl.47.

Přepočítání a zúročení náhrady

§ 1 Musí-li být při výpočtu náhrady škody přepočítány částky uvedené v cizí měně, přepočítávají se podle kursu platného v den a v místě vyplácení náhrady škody.

§ 2 Oprávněný může žádat úroky ve výši 5 % ročně, a to ode dne reklamace podle článku 53 nebo, nebyla-li reklamace podána, ode dne podání žaloby.

§ 3 Úroky mohou být požadovány pouze tehdy, přesahuje-li náhrada škody u jednoho nákladního listu 8 zúčtovacích jednotek.

§ 4 Nepředloží-li oprávněný železnici doklady potřebné ke konečnému vyřízení reklamace v jemu stanovené přiměřené lhůtě, nepočítají se úroky za dobu od uplynutí této lhůty do předložení dokladů.

Čl.48.

Odpovědnost v přepravě železnice-moře

§ 1 V přepravě železnice-moře po linkách zmíněných v článku 2 § 2 Úmluvy může každý stát doplnit důvody zbavující odpovědnosti podle článku 36 souhrnem dále uvedených důvodů, jestliže požaduje, aby byla do seznamu tratí (linek) podléhajících Jednotným právním předpisům zapsána příslušná poznámka.

Dopravce se jich může dovolávat jen tehdy, dokáže-li, že ztráta, poškození nebo překročení dodací lhůty vznikly na námořní lince v době od naložení zboží na loď až do jeho vyložení z lodi.

Důvody zbavující odpovědnosti jsou následující:

- a) jednání, nedbalost nebo chyba kapitána, lodní posádky, lodivoda nebo pracovníka dopravce při řízení nebo při provozu lodě;
- b) nezpůsobilost lodě k plavbě, dokáže-li dopravce, že tuto nezpůsobilost nelze přičíst nedostatku řádné péče z jeho strany o to, aby loď byla ve stavu způsobilém k plavbě nebo aby jí byla zajištěna náležitá výzbroj, lodní posádka a zásoby, nebo aby byly zařízeny a udržovány v dobrém stavu všechny části lodi, kam se ukládá zboží tak, aby byly způsobilé pro přijetí, přepravu a uchování zboží;
- c) požár, dokáže-li dopravce, že nevznikl jeho jednáním nebo jeho zaviněním ani jednáním nebo zaviněním kapitána, lodní posádky, lodivoda nebo jeho pracovníků;
- d) ohrožení, nebezpečí nebo nehody na moři nebo na jiných splavných vodách;
- e) záchrana nebo pokus o záchranu života nebo majetku na moři;
- f) naložení zboží na palubě lodi, bylo-li naloženo na palubu se souhlasem odesílatele zapsaným v nákladním listu, a není-li na železničním voze.

Důvody zbavující odpovědnosti, které jsou výše vyjmenovány, ani neruší, ani nezmenšují všeobecné povinnosti dopravce, zejména jeho povinnost řádně pečovat o to, aby loď byla ve stavu způsobilém k plavbě, nebo aby jí byla zajištěna náležitá výzbroj, lodní posádka a zásoby nebo aby byly zařízeny a udržovány v dobrém stavu všechny části lodi, kam se ukládá zboží tak, aby byly způsobilé pro přijetí, přepravu a uchování zboží.

Jestliže se dopravce dovolává předchozích důvodů zbavujících odpovědnosti, zůstává přesto odpovědným, dokáže-li oprávněný, že ztráta, poškození nebo překročení dodací lhůty vznikly

jiným zaviněním dopravce, kapitána, lodní posádky, lodivoda nebo jeho pracovníků, než zaviněním uvedeným pod písmenem a).

§ 2 Obsluhuje-li se jedna námořní trať několika podniky zapsanými do seznamu tratí podle článků 3 a 10 Úmluvy, musí platit pro všechny podniky stejné předpisy o odpovědnosti.

Byly-li tyto podniky zapsány do seznamu na žádost několika států, musí kromě toho dojít dříve k dohodě mezi těmito státy o použití těchto předpisů o odpovědnosti.

§ 3 Opatření učiněná podle tohoto článku se musí oznámit Ústřednímu úřadu. Vstoupí v platnost nejdříve po uplynutí třiceti dnů ode dne data dopisu, kterým Ústřední úřad zpraví o těchto opatřeních ostatní státy.

Zásilky na cestě nejsou těmito opatřeními dotčeny.

Čl.49.

Odpovědnost při jaderné nehodě

Železnice je zproštěna odpovědností podle Jednotných právních předpisů, byla-li škoda způsobena jadernou nehodou a podle zvláštních zákonů a předpisů upravujících odpovědnost v oboru jaderné energie odpovídá za tuto škodu v některém smluvním státu provozovatel jaderného zařízení nebo jiná jej zastupující osoba.

Čl.50.

Odpovědnost železnice za její pracovníky

Železnice odpovídá za své zaměstnance a za jiné osoby, kterých použije k provedení přepravy. Sepisují-li však tito pracovníci železnice a jiné osoby na požádání účastníka nákladní listy, pořizují-li překlady nebo provádějí-li jiné úkony, které železnici nepřísluší, jsou pokládáni za zmocněnce osoby, za niž tyto úkony provádějí.

Čl.51.

Jiné nároky

Ve všech případech, pro které platí tyto Jednotné právní předpisy, může být proti železnici uplatňována odpovědnost z jakéhokoliv právního důvodu jen za podmínek a v mezích těchto předpisů. Totéž platí o odpovědnosti uplatňované proti pracovníkům a osobám, za něž železnice odpovídá podle článku 50.

3 Oddíl V Uplatňování nároků

Čl.52.

Zjištění částečné ztráty nebo poškození zboží

§ 1 Zjistí-li železnice částečnou ztrátu nebo poškození zboží nebo se tak domnívá či tvrdí-li tak oprávněný, je železnice povinna bez průtahů vzhledem k druhu škody zjistit stav zboží, jeho hmotnost a pokud je to možné rozsah a příčinu škody, jakož i okamžik jejího vzniku a sepsat o tom komerční zápis; pokud je to možné, sepíše se komerční zápis v přítomnosti oprávněného. Opis tohoto zápisu vydá železnice oprávněnému zdarma.

§ 2 Neuzná-li oprávněný zjištění uvedená v komerčním zápisu, může žádat, aby stav a hmotnost zboží, jakož i příčiny a výše škody byly zjištěny znalcem jmenovaným stranami nebo soudem. Pro toto řízení platí zákony a předpisy státu, v němž se zjištění provádí.

Čl.53.

Reklamacce

§ 1 Reklamacce z přepravní smlouvy musí být podány písemně u železnice uvedené v článku 55.

§ 2 Právo podat reklamacci přísluší tomu, kdo je podle článku 54 oprávněn železnici žalovat.

§ 3 Podává-li reklamacci odesílatel, musí předložit druhopis nákladního listu. Nemůže-li tak učinit, musí předložit souhlas příjemce nebo prokázat, že příjemce odmítl zásilku převzít.

Podává-li reklamacci příjemce, musí předložit nákladní list, byl-li mu odevzdán.

§ 4 Nákladní list, druhopis nákladního listu a jiné doklady, které oprávněný považuje za nutné připojit k reklamacci, musí být předloženy v originálech nebo v opisech, na žádost železnice náležitě ověřených.

Pro vyřízení reklamacce může železnice vyžadovat předložení nákladního listu, druhopisu nákladního listu nebo dobírkové průvodky v originále, aby v nich zaznamenala toto vyřízení.

Čl.54.

Osoby oprávněné žalovat železnici

§ 1 Žalovat železnici o vrácení částek zaplacených podle přepravní smlouvy může jen ten, kdo je zaplatil.

§ 2 Žalobu na železnici týkající se dobírek podle článku 17 je oprávněn podat pouze odesílatel.

§ 3 Ostatní žaloby z přepravní smlouvy příslušejí

a) odesílateli až do okamžiku, kdy příjemce

1. odebral nákladní list,

2. přijal zboží nebo

3. uplatnil svá práva podle článku 28 § 4 nebo podle článku 31;

b) příjemce od okamžiku, kdy

1. odebral nákladní list,

2. přijal zboží,

3. uplatnil svá práva podle článku 28 § 4 nebo

4. uplatnil svá práva podle článku 31; jeho právo podat tuto žalobu však zaniká, jakmile byl nákladní list odebrán nebo zboží přijato osobou jím označenou podle článku 31 § 1 písm. c), nebo jakmile tato osoba uplatnila svá práva podle článku 28 § 4.

§ 4 Při podání žaloby musí odesílatel předložit druhopis nákladního listu. Nepředloží-li druhopis nákladního listu, může žalovat železnici pro nároky podle § 3 písm. a) jen se souhlasem příjemce nebo dokázat, že příjemce odmítl zásilku převzít.

Při podání žaloby musí příjemce předložit nákladní list, byl-li mu odevzdán.

Čl.55.

Železnice, které lze žalovat

§ 1 Žalobu na vrácení částky zaplacené podle přepravní smlouvy lze podat proti železnici, která tuto částku vybrala, nebo proti železnici v jejíž prospěch byla částka vybrána.

§ 2 Žaloba týkající se dobírky podle článku 17 může být podána pouze proti odesílatci železnici.

§ 3 Ostatní žaloby z přepravní smlouvy mohou být podány jen proti odesílatci železnici, proti železnici určení nebo proti železnici, na jejíž trati došlo k události, která je předmětem žaloby. Železnice určení může však být žalována i tehdy, když nedostala ani zboží, ani nákladní list.

§ 4 Má-li žalobce volbu mezi několika železnicemi, zaniká jeho právo volby, jakmile je žaloba podána proti jedné z nich.

§ 5 Žaloba může být podána proti jiné železnici, než jsou uvedeny v § 1, 2 a 3, jde-li o protižalobu nebo námitku v řízení vztahující se na hlavní žalobu a spočívající na téže přepravní smlouvě.

Čl.56.

Příslušnost

Žaloby podle Jednotných právních předpisů mohou být podány pouze u příslušných soudů státu žalované železnice, není-li dohodami mezi státy nebo koncesemi stanoveno jinak.

Má-li jedna železnice v provozu více samostatných železničních sítí v různých státech, považuje se pro použití tohoto článku každá z těchto sítí za samostatnou železnici.

Čl.57.

Zánik nároků proti železnici

§ 1 Přijetím zboží oprávněným zanikají všechny nároky z přepravní smlouvy proti železnici pro částečnou ztrátu, poškození nebo překročení dodací lhůty.

§ 2 Nároky však nezanikají

a) při částečné ztrátě nebo při poškození, jestliže

1. ztráta nebo poškození bylo zjištěno podle článku 52 před odběrem zboží oprávněným;
 2. zjištění, k němuž mělo dojít podle článku 52, bylo opomenuto pouze vinou železnice;
- b) při zjevně neznatelné škodě, která byla zjištěna oprávněným teprve po přijetí zboží, jestliže
1. požádá oprávněný o zjištění podle článku 52 ihned po objevení škody a nejpozději do sedmi dnů po převzetí zboží a
 2. dokáže kromě toho, že škoda vznikla v době od přijetí zboží k přepravě do jeho dodání;
- c) při překročení dodací lhůty, uplatní-li oprávněný svá práva u některé železnice označené v článku 55 § 3 do šedesáti dnů;
- d) dokáže-li oprávněný, že škodu způsobila železnice zlým úmyslem nebo hrubou nedbalostí.

§ 3 Bylo-li zboží podle článku 38 § 1 nově podáno, zanikají nároky na náhradu škody za částečnou ztrátu nebo poškození z některé z předcházejících přepravních smluv, jako by šlo o jedinou přepravní smlouvu.

Čl.58.

Promlčení nároků

§ 1 Nároky z přepravní smlouvy se promlčují po jednom roce. Po dvou letech se však promlčují nároky

- a) na výplatu dobírky, kterou železnice vybrala od příjemce;
- b) na výplatu výtěžku z prodeje uskutečněného železnicí;
- c) vyplývající ze škody způsobené jednáním nebo opomenutím, ať již s úmyslem takovou škodu způsobit, anebo přímo s vědomím, že taková škoda pravděpodobně vznikne;
- d) z některé z přepravních smluv předcházejících novému podeji podle článku 38 § 1.

§ 2 Promlčecí doba začíná:

- a) při odškodnění za úplnou ztrátu: třicátým dnem po uplynutí dodací lhůty;
- b) při odškodnění za částečnou ztrátu, poškození nebo za překročení dodací lhůty: dnem dodání;
- c) při nárocích na zaplacení nebo na vrácení dovozného, doplňujících poplatků, jiných výdajů nebo přírážek nebo při nárocích na opravu při nesprávném užití tarifu nebo při chybném výpočtu nebo vybrání:
 1. bylo-li zaplaceno: dnem placení;
 2. nebylo-li zaplaceno: dnem přijetí zboží k přepravě, měl-li platit odesílatel, nebo dnem odebrání nákladního listu příjemcem, měl-li platit příjemce;
 3. jde-li o výplatní částky podle výplatního účtu: dnem, kdy železnice podle článku 15 § 7 předá vyúčtování přepravného odesílateli; nedošlo-li k vyúčtování, počíná lhůta pro uplatnění pohledávky železnice třicátým dnem po uplynutí dodací lhůty;
- d) při nárocích železnice na zaplacení částek, které zaplatil příjemce místo odesílatele nebo odesílatel místo příjemce a které je železnice povinna vrátit oprávněnému: dnem, kdy bylo požádáno o vrácení;
- e) při nárocích z dobírky podle článku 17: třicátým dnem po uplynutí dodací lhůty;
- f) při nárocích na vyplacení výtěžku z prodeje: dnem prodeje;
- g) při nárocích na doplacení částky požadované celníci nebo jiným orgánem státní správy: dnem, kdy byl nárok příslušným orgánem státní správy uplatněn;
- h) ve všech ostatních případech: dnem, kdy právo může být uplatněno.

Den označený jako počátek promlčecí doby se do ní nikdy nezapočítává.

§ 3 Při reklamaci zaslané železnici podle článku 53 s nutnými doklady se staví promlčecí doba až do dne, kdy železnice reklamaci písemně odmítne a doklady vrátí. Vyhoví-li se reklamaci jen zčásti, počne běh promlčecí doby dále jen pro tu část reklamace, která zůstala sporná. Předložit důkazy o doručení reklamace nebo odpovědi a o vrácení dokladů přísluší té straně, která se těchto skutečností dovolává. Pozdější reklamace o témže nároku promlčení nestaví.

§ 4 Promlčené nároky se již nemohou uplatňovat ani protižalobou, ani námitkami.

§ 5 S výhradou předchozích ustanovení se stavění a přerušení promlčecí doby řídí vnitrostátním právem.

ODDÍL VI Vzájemné vztahy mezi železnicemi

Čl.59.

Vyúčtování mezi železnicemi

§ 1 Každá železnice, která při podeji zboží nebo při jeho dodání vybrala přepravné nebo jiné pohledávky z přepravní smlouvy, je povinna zaplatit zúčastněným železnicím podíl, který na ně připadá.

Způsob placení stanoví dohody sjednané mezi železnicemi.

§ 2 Odesílací železnice odpovídá za dovozní a jiné výdaje, které nevybrala, ačkoliv je odesílatel podle článku 15 vzal na sebe.

§ 3 Dodá-li železnice určení zboží, aniž by vybrala přepravné nebo jiné pohledávky z přepravní smlouvy, pak za tyto částky odpovídá.

§ 4 Neplatí-li některé železnice a zjistí-li to Ústřední úřad na žádost některé věřitelské železnice, nesou důsledky toho všechny ostatní železnice zúčastněné na přepravě v poměru svých podílů na dovozním.

Právo postihu proti železnici, o níž bylo zjištěno, že neplatí, zůstává vyhrazeno.

Čl.60.

Postih při náhradě za ztrátu nebo poškození zboží

§ 1 Jestliže železnice zaplatila podle Jednotných právních předpisů náhradu za úplnou nebo částečnou ztrátu nebo za poškození zboží, má právo postihu proti železnicím zúčastněným na přepravě podle těchto ustanovení:

a) železnice, která škodu způsobila, odpovídá za ni sama;

b) je-li škoda způsobena několika železnicemi, odpovídá každá z nich za škodu, kterou způsobila; není-li rozlišení v daném případě možné, rozdělí se náhrada mezi železnice podle písmene c);

c) nemůže-li se dokázat, že byla škoda způsobena jednou nebo několika železnicemi, rozdělí se náhrada škody mezi veškeré železnice zúčastněné na přepravě, s výjimkou těch, které

dokáží, že na jejich tratích škoda nebyla způsobena; náhrada se rozdělí v poměru tarifních kilometrů.

§ 2 Je-li některá železnice neschopna platit, rozdělí se podíl na ni připadající, ale jí nezaplacený, na všechny ostatní na přepravě zúčastněné železnice v poměru tarifních kilometrů.

Čl.61.

Postih při překročení dodací lhůty

§ 1 Článek 60 se použije při náhradě za překročení dodací lhůty. Bylo-li překročení dodací lhůty zaviněno několika železnicemi, rozdělí se náhrada mezi tyto železnice v poměru doby zdržení vzniklého na jejich tratích.

§ 2 Dodací lhůty stanovené článkem 27 se rozdělí takto:

a) v přepravě mezi dvěma železnicemi zúčastněnými na přepravě:

1. výpravní lhůta se rozdělí rovným dílem;
2. přepravní lhůta se rozdělí v poměru tarifních kilometrů;

b) v přepravě mezi třemi nebo více železnicemi zúčastněnými na přepravě:

1. výpravní lhůta se rozdělí rovným dílem mezi odesílací železnici a železnici určení;
2. přepravní lhůta se rozdělí mezi všechny zúčastněné železnice
 - třetina stejným dílem
 - dvě třetiny v poměru tarifních kilometrů.

§ 3 Přírážky k dodacím lhůtám se přidělí té železnici, která má na ně právo.

§ 4 Časový úsek od podeje zboží k přepravě do začátku běhu výpravní lhůty se přidělí výhradně odesílací železnici.

§ 5 Výše uvedené dělby se použije pouze tehdy, nebyla-li zachována celková dodací lhůta.

Čl.62.

Řízení při postihu

§ 1 Železnice, proti níž se uplatňuje postih podle článků 60 a 61, nemá právo popírat právoplatnost výplaty náhrady železnicí, která postih uplatňuje, byla-li náhrada určena soudem a spor jí byl řádně opověděn a měla-li možnost do něj vstoupit soud, který vede hlavní spor, určí lhůty pro opovědění sporu a pro vstoupení do něj.

§ 2 Železnice, která uplatňuje postih, musí podat jen jednu žalobu u téhož soudu proti všem železnicím, s nimiž se nedohodla; jinak ztrácí právo postihu proti těm železnicím, které nežalovala.

§ 3 Soud je povinen rozhodnout jedním rozsudkem o všech postizích, o nichž jednal.

§ 4 Žalované železnice nemohou uplatňovat další postih.

§ 5 Není dovoleno spojit postihy se žalobou na náhradu škody, kterou podal oprávněný z přepravní smlouvy.

Čl.63.

Příslušnost při postihu

§ 1 Soud sídla železnice, proti níž je veden postih, je výlučně příslušný k projednávání všech žalob o postihu.

§ 2 Má-li se podat žaloba na několik železnic, má žalující železnice právo zvolit si mezi soudy příslušnými podle § 1.

Čl.64.

Dohody o postizích

Železnice se mohou dohodami odchýlit od ustanovení tohoto oddílu o vzájemném postihu, s výjimkou ustanovení článku 62 § 5.

ODDÍL VII

Zvláštní ustanovení

Čl.65.

Přechodné odchytky

§ 1 Může-li hospodářský a finanční stav některého státu způsobit při používání oddílu VI vážné nesnáze, mohou se dva nebo více jiných států dohodami odchýlit od článků 15, 17 a 30 tím, že pro přepravu se státem nacházejícím se v těžkostech stanoví, že

- a) zásilky odesílané z každého z těchto států musejí být povinně vyplaceny odesílatelem až po hranice státu, který má těžkosti, ale ne dále,
- b) zásilky určené do každého z těchto států musejí být povinně vyplaceny odesílatelem až po hranice státu, který má těžkosti, ale ne dále,
- c) zásilky do a ze státu, který má těžkosti, nesmí být zatíženy ani dobírkami, ani zálohami, nebo že tyto jsou dovoleny jen do stanovených částek,
- d) odesílatel nesmí změnit přepravní smlouvu, pokud jde o zemi určení, výplatní záznam a dobírku.

§ 2 Za podmínek stanovených v § 1 a se zmocněním svých vlád se mohou železnice, které mají vztahy se železnicí státu nacházejícího se v těžkostech, dohodnout o odchytkách z článků 15, 17, 30 a 31 ve vzájemné přepravě se železnicí státu, který má těžkosti.

Tato odchylka se rozhodne dvoutřetinovou většinou železnic, které mají vztahy se železnicí státu, nacházejícího se v těžkostech.

§ 3 Opatření učiněná podle § 1 a 2 se oznámí Ústřednímu úřadu.

Opatření uvedená v § 1 vstoupí v platnost nejdříve po uplynutí lhůty osmi dnů počítané ode dne data dopisu, kterým Ústřední úřad zpraví o opatření ostatní státy. Opatření uvedená v § 2

vstoupí v platnost nejdříve po uplynutí lhůty dvou dnů počítané ode dne jejich zveřejnění v zúčastněných státech.

§ 4 Zásilký na cestě nejsou těmito opatřeními dotčeny.

§ 5 Bez ohledu na ustanovení tohoto článku, může každý stát přijmout jednostranná opatření podle článku 3, § 4 písmena b).

Čl.66.

Odchyly

Ustanovení Jednotných právních předpisů nemají přednost před ustanoveními, která přijmou některé státy pro vzájemnou přepravu k provedení zvláštních smluv, jako například smluv o Evropském společenství pro uhlí a ocel a o Evropském hospodářském společenství.

Příl.4

(Články 4 a 5)

**Řád pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečného zboží
(RID)
(ve zvláštním svazku)**

Příl.5

(Článek 8 § 1)

**Řád pro mezinárodní železniční přepravu vozů přepravců
(RIP)**

Čl.1..

Předmět řádu

§ 1 Tento řád platí pro všechny přepravy prázdných nebo ložených vozů přepravců připuštěných podle článku 2 k mezinárodní přepravě a podaných k přepravě podle Jednotných právních předpisů CIM.

§ 2 Nejsou-li v tomto řádu zvláštní ustanovení, platí pro přepravy uvedené v § 1 ostatní ustanovení Jednotných právních předpisů.

Čl.2..

Připuštění vozů přepravců k mezinárodní přepravě

Aby mohly být připuštěny k mezinárodní přepravě, musí být vozy zařazeny na jméno soukromníka (fyzické osoby nebo jiného právního subjektu) do vozového parku některé železnice, jejíž tratě podléhají Jednotným právním předpisům a musí být opatřeny touto železniční značkou (P).

V tomto řádu se označuje soukromník (přepravce), jehož jméno musí být napsáno na voze jako "zařaditel".

Čl.3..

Používání vozů přepravců

Odesílatel smí použít vůz přepravce jen k přepravě těch druhů zboží, pro jejichž přepravu je vůz podle zařaditelské smlouvy způsobilý. Odesílatel je sám odpovědný za následky vyplývající z nedbání tohoto ustanovení.

Čl.4..

Zvláštní zařízení

Je-li vůz opatřen zvláštními zařízeními (chladicími přístroji, nádržemi na vodu, mechanismy atd.), je povinností odesílatele, aby zajistil sám nebo dal zajistit obsluhu těchto zařízení. Tato povinnost přechází na příjemce, jakmile uplatní svá práva podle článků 28 nebo 31 Jednotných právních předpisů.

Čl.5..

Podej k přepravě

§ 1 Právo podat vůz přepravce k přepravě přísluší zařaditeli. Každý jiný odesílatel prázdného nebo loženého vozu přepravce musí předat odesílací stanici současně s nákladním listem zmocnění vydané zařaditelem, které se může týkat více vozů.

Toto zmocnění není nutné, jestliže tento odesílatel byl příjemcem vozu přepravce při předchozí přepravě a pokud stanice neobdrží do uzavření nové přepravní smlouvy písemný, telegrafický nebo dálnopisný zákaz zařaditele odeslat vůz nebo vozy bez jeho souhlasu.

§ 2 Nepřikáže-li zařaditel jinak, je železnice oprávněna vrátit do domovské stanice na náklady zařaditele s nákladním listem znějícím na jeho jméno a adresu

- každý došlý prázdný vůz, s jehož nakládkou nebylo započato do 15 dnů po jeho přichystání;
- každý došlý ložený vůz, který nebyl během 8 dnů po ukončení vykládky znovu podán k přepravě.

Nepoužije-li železnice této možnosti, musí po uplynutí shora uvedených lhůt zpravit o tom zařaditele; v tom případě však nesmí vůz vrátit během 8 dnů následujících po odeslání zprávy zařaditeli.

Tento paragraf se neuplatňuje u vozů nalézajících se v zemi zařaditelské železnice a u vozů na vlečkách přepravců.

§ 3 Nájemce, jehož jméno je se souhlasem zařaditelské železnice napsáno na voze, nastupuje v otázkách uplatnění tohoto článku plnoprávně na místo zařaditele.

Čl.6..

Zápisy do nákladního listu

§ 1 Kromě zápisů předvídaných v Jednotných právních předpisech, musí odesílatel zapsat do nákladního listu:

a) do sloupce pro pojmenování zboží

- jde-li o prázdný vůz přepravce, "P-vůz, prázdný" (německy: "P-Wagen, leer"),

- jde-li o ložený vůz, za pojmenování zboží slova "naloženo v P-vozu" (německy: "auf P-Wagen verladen");

b) do sloupce nákladního listu pro to určeného zvláštní znaky vozu.

§ 2 Žádá-li odesílatel prázdného vozu přepravce zvláštní záruku dodržení dodací lhůty podle článku 14, musí zapsat do nákladního listu do sloupce určeného pro jeho prohlášení záznam "Zvláštní záruka dodací lhůty" (německy: "Besondere Gewährleistung der Lieferfrist").

Čl.7..

Zájem na dodání

§ 1 U zásilek prázdných vozů přepravců není přípustné udávat zájem na dodání.

§ 2 U ložených vozů přepravců platí udaný zájem na dodání jen pro naložené zboží.

Čl.8..

Dobírka a záloha

§ 1 Prázdné vozy přepravců nemohou být zatíženy ani dobírkou ani zálohou.

§ 2 Ložené vozy přepravců nesmějí být zatíženy dobírkou přesahující hodnotu naloženého zboží.

Čl.9..

Prodloužení dodací lhůty

§ 1 Dodací lhůta se prodlužuje nejen v případech uvedených v článku 27 § 7 Jednotných právních předpisů, ale též po dobu trvání přerušení přepravy v důsledku poškození vozu, pokud železnice neodpovídá za poškození podle článku 12.

§ 2 Překládá-li se zboží z poškozeného vozu do jiného vozu, končí pobyt pro zboží v okamžiku, kdy je lze po překládce dále přepravovat.

Čl.10..

Zjištění poškození vozu přepravce nebo jeho součástí

§ 1 Zjistí-li železnice poškození vozu přepravce nebo ztrátu jeho součástí, nebo se domnívá, že taková škoda vznikla nebo tvrdí-li to oprávněný, je železnice povinna bezodkladně sepsat v souladu s článkem 52 Jednotných právních předpisů komerční zápis konstatující druh poškození nebo ztráty a pokud možno jejich příčinu a dobu vzniku.

Komerční zápis se musí bezodkladně zaslat zařaditelské železnici, která dodá zařaditeli jeho kopii. Jedná-li se o vůz, na němž je napsáno se souhlasem zařaditelské železnice jméno nájemce, dodá se kopie komerčního zápisu přímo tomuto nájemci.

§ 2 Je-li vůz přepravce naložen, vyhotoví se popřípadě zvláštní komerční zápis podle článku 52 Jednotných právních předpisů pro zboží.

Čl.11..

Poškození vozu brání pokračovat v přepravě

§ 1 Poškodí-li se prázdný vůz přepravce tak, že nelze pokračovat v jeho přepravě, nebo tak, že do něj nelze nakládat zboží, musí stanice, v níž bylo poškození zjištěno, vyrozumět o tom bezodkladně telegraficky nebo dálnopisně odesílatele a uvést přitom, pokud možno, druh poškození.

§ 2 Každý prázdný vůz vyřazený z oběhu musí železnice uvést do provozuschopného stavu, pokud není poškozen tak těžce, aby musel být naložen na jiný vůz.

Po uvedení vozu do stavu použitelnosti, může železnice provést bez souhlasu opravy do částky stanovené v zařaditelské smlouvě.

Tato ustanovení se uplatní, aniž by tím byla jakkoliv dotčena otázka odpovědnosti.

§ 3 Provádí-li železnice opravy v souladu s § 2 a je-li třeba předpokládat jejich trvání po dobu delší 4 dnů, požádá železnice telegraficky nebo dálnopisně odesílatele o sdělení návrhu, má-li se po skončení prací pokračovat v plnění přepravní smlouvy nebo má-li se tato změnit. Nedá-li odesílatel do skončení prací návrh, pokračuje se v plnění přepravní smlouvy.

§ 4 Neprovdá-li železnice opravu sama, požádá stanice, v níž bylo poškození zjištěno, bezodkladně telegraficky nebo dálnopisně přímo odesílatele o návrhy. Není-li odesílatel současně zařaditelem, zašle se kopie této žádosti bezodkladně telegraficky nebo dálnopisně zařaditeli. Neobdrží-li železnice návrh odesílatele během 8 dnů po odeslání telegramu nebo dálnopisu, je oprávněna, uvedla-li popřípadě vůz do provozuschopného stavu, vrátit jej bez souhlasu zpět do jeho domovské stanice s nákladním listem vyhotoveným na jméno a adresu zařaditele.

Důvody vrácení vozu se musí zapsat do nákladního listu za slova "P-vůz, prázdný" (německy: "P-Wagen, leer").

§ 5 Poškodí-li se ložený vůz přepravce tak, že není možné pokračovat v přepravě a je nutné zboží vyložit, uplatní se tento článek na vyložený vůz.

Lze-li vůz opravit bez vyložení zboží, platí ustanovení § 1, 2, 3, 6 a 7 tohoto článku.

§ 6 Přepravné a jiné výdaje vzniklé až do stanice zadržetí vozu, výdaje za odeslání zprávy odesílateli a zařaditeli, jakož i výdaje vzniklé popřípadě při plnění návrhů nebo při odeslání vozu z vlastního podnětu do domovské stanice, váznou na zásilce.

§ 7 Nájemce, jehož jméno je se souhlasem zařaditelské železnice napsáno na voze, přejímá při uplatňování ustanovení tohoto článku veškerá práva zařaditele.

Čl.12..

Odpovědnost železnice při ztrátě nebo poškození vozu nebo jeho součástí

§ 1 V případě ztráty nebo poškození vozu přepravce nebo jeho součástí, které vznikly od převzetí k přepravě až do dodání, odpovídá železnice, neprokáže-li, že škoda nevznikla její vinou.

§ 2 Při ztrátě vozu přepravce je náhrada limitována výší hodnoty vozu; zásady pro výpočet této hodnoty se stanoví v zařaditelské smlouvě. V případě poškození vozu přepravce se náhrada vypočítá podle ustanovení zařaditelské smlouvy.

§ 3 Při ztrátě nebo poškození oddělitelných vozových doplňků odpovídá železnice jen tehdy, jsou-li doplňky napsány po obou podélných stranách vozu. Železnice nenesे žádnou odpovědnost za ztrátu nebo poškození oddělitelného nářadí.

§ 4 Nedokáže-li oprávněný, že škody byly způsobeny zaviněním železnice, odpovídá železnice

- za škody vzniklé na hliněných, skleněných, terakotových atd. nádobách jen tehdy, souvisí-li tyto škody s jiným poškozením vozu přepravce, za které železnice odpovídá podle předchozích ustanovení;

- za škody vzniklé na nádobách s vnitřním povlakem (smalt, ebonit apod.) jen tehdy, jsou-li na nádobách stopy vnějšího poškození, za které železnice odpovídá podle předchozích ustanovení.

§ 5 Jde-li o náhradu za ztrátu nebo poškození vozu přepravce nebo jeho součástí, zařaditel nastupuje na místo odesílatele nebo příjemce. Reklamáce mohou být podány jen u zařaditelské železnice a nároky mohou být uplatněny jen vůči té železnici, která nastupuje po právu na místo odpovědné železnice.

§ 6 Nároky železnice vůči zařaditeli za škody způsobené vozem přepravce během přepravy se řídí zařaditelskou smlouvou. Jedině zařaditelská železnice může uplatnit práva jiných železnic vůči zařaditeli.

§ 7 Nároky podle § 1 a 6 se promlčují po třech letech. Toto promlčení začíná

- u nároků zařaditele vůči železnici podle § 1 až 5 dnem, kdy byla ztráta nebo poškození vozu zjištěno, popř. s přihlédnutím k článku 13 § 1;

- u nároků železnice vůči zařaditeli podle § 6 dnem, kdy škoda vznikla.

Čl.13..

Domněnka o ztrátě vozu přepravce

§ 1 Oprávněný může považovat vůz přepravce za ztracený bez dalších důkazů, nebyl-li během tří měsíců po uplynutí dodací lhůty dodán příjemci nebo mu nebyl dán k dispozici.

Tato lhůta se prodlužuje o dobu vyřazení vozu z provozu pro příčinu nezaviněnou železnicí nebo pro poškození vozu.

§ 2 Jestliže vůz přepravce považovaný za ztracený se nalezne po výplatě náhrady, může zařaditel během šesti měsíců po obdržení zprávy od zařaditelské železnice vrátit náhradu a žádat, aby mu byl vůz bezplatně přichystán v domovské stanici.

Čl.14..

Náhrada při překročení dodací lhůty

§ 1 Odpovídá-li železnice za překročení dodací lhůty u prázdného nebo loženého vozu přepravce, musí zaplatit oprávněnému pevné odškodné za každý i jen započatý den zpoždění, nezávisle na případné náhradě za překročení dodací lhůty u naloženého zboží.

Toto odškodné činí:

- a) 4,50 zúčtovacích jednotek za moderní podvozkové vozy a vozy jim na roveň postavené, tak jak jsou definovány v zařaditelské smlouvě,
- b) 3,00 zúčtovací jednotky za ostatní vozy.

§ 2 Je-li překročení dodací lhůty způsobeno zlým úmyslem nebo hrubou nedbalostí železnice, zvyšuje se pevné odškodné na 9,00 zúčtovacích jednotek za každý den pro vozy jmenované v § 1a) a na 6,50 zúčtovacích jednotek za každý den pro vozy jmenované v § 1b).

§ 3 Odesílatel prázdného vozu přepravce může požadovat zvláštní záruku dodací lhůty. Vybírá se za to poplatek 1,00 zúčtovací jednotky za každých i jen započatých 100 km, avšak nejméně 10,00 zúčtovacích jednotek. Při placení přepravného podle článku 15 § 2a) číslice 4 Jednotných právních předpisů, zaplatí tento poplatek vždy plně odesílatel.

Při překročení dodací lhůty je železnice povinna zaplatit pevné odškodné 9,00 zúčtovacích jednotek za každý den pro vozy jmenované v § 1a) a 6,50 zúčtovacích jednotek za každý den pro vozy jmenované v § 1b), avšak nejméně 20,00 zúčtovacích jednotek.

Příl.6

(Článek 8 § 2)

Řád pro mezinárodní železniční přepravu kontejnerů (RICO)

KAPITOLA I

Všeobecně

Čl.1,

Předmět řádu

§ 1 Tento řád platí pro kontejnery podávané k přepravě podle podmínek Jednotných právních předpisů CIM.

Tyto kontejnery musí patřit železnici nebo soukromníkům (fyzickým osobám nebo jiným právním subjektům), přičemž musí být v posledním případě schváleny železnicí nebo odpovídat platným mezinárodním předpisům pro stavbu velkých kontejnerů.

§ 2 Podle tohoto řádu se považuje za "kontejner" přepravní prostředek (schrána, nádrž nebo podobné zařízení), který

- má trvalý charakter a je proto dostatečně odolný, aby umožňoval opětovné použití,
- je přizpůsoben k usnadnění přepravy zboží jedním nebo více druhy dopravy bez zásahu do obsahu,
- je opatřen zařízeními usnadňujícími manipulaci a upevnění,
- má obsah nejméně 1m³ a rozměry nepřesahující míry stanovené v předpisech železnic.

Za "velké kontejnery" se považují kontejnery o obsahu nad 3 m³ a délce 6 m (20 anglických stop) a více.

Pojem "kontejner" zahrnuje příslušenství a výstroj kontejneru podle jeho druhu (kategorie), za podmínky přepravy společně s ním. Nezahrnuje ani vozidlo, ani příslušenství a výstroj vozidel, ani obvyklé obaly.

Čl.2,

Všeobecná ustanovení

§ 1 Nestanoví-li tarify jinak, může být obsah kontejneru předmětem jen jediné přepravní smlouvy.

§ 2 Neobsahuje-li tento řád zvláštní ustanovení, platí pro přepravu prázdných nebo naplněných kontejnerů ostatní ustanovení Jednotných právních předpisů.

Čl.3,

Přeprava z domu do domu

U kontejnerů svážených železnicí z domu přepravce se uzavírá přepravní smlouva v domě odesílatele. U kontejnerů dodávaných v domě přepravce končí přepravní smlouva v domě příjemce.

KAPITOLA II Kontejnery železnice

Čl.4,

Přichystání. Vracení. Poplatky.

Za použití kontejneru lze vybírat poplatek, jehož výši stanoví tarify. Tarify dále stanoví podmínky, za kterých se kontejnery přichystávají, lhůtu pro jejich vracení, jakož i poplatky vybírané při nedodržení této lhůty.

Čl.5,

Zápisy do nákladního listu

Kromě zápisů předvídaných Jednotnými právními předpisy musí odesílatel zapsat na předepsaných místech nákladního listu druh (kategorii), znaky, číslo, vlastní hmotnost v kilogramech a popř. jiné charakteristiky kontejneru.

Do vlastní hmotnosti se nesmí zahrnovat hmotnost zvláštních vnitřních a oddělitelných zařízení, která mají charakter obalu nebo upevňovadel.

Čl.6,

Manipulace. Čištění

Tarify stanoví podmínky pro nakládání a vykládání kontejnerů. Nakládkou se nerozumí jen uložení kontejnerů na vůz, ale i doplňující úkony, především upevnění kontejnerů.

Příjemce je povinen vrátit kontejnery v čistém stavu. Není-li tomu tak, může železnice požadovat zaplacení poplatku, jehož výši stanoví tarify.

Čl.7,

Opětovné použití

Dodané naplněné kontejnery smí příjemce použít k nové přepravě jen se souhlasem železnice určení.

Čl.8,

Ztráta a poškození

§ 1 Ten, kdo přijímá od železnice prázdný nebo naplněný kontejner, je povinen zjistit stav kontejneru v okamžiku jeho převzetí; on je odpovědný za všechny škody, které se zjistí při vracení kontejneru železnici, a které jím nebyly hlášeny při převzetí, leč by prokázal, že škoda existovala již při převzetí, nebo že vyplynula z okolností, jimž nemohl zabránit a jejichž následkům předejít nebylo v jeho moci.

§ 2 Odesílatel odpovídá za ztráty nebo poškození kontejnerů, které vznikly během plnění přepravní smlouvy, jestliže to vyplynulo z jeho jednání nebo z jednání jeho pracovníků.

§ 3 Není-li kontejner vrácen železnici během 30 dnů počítáno ode dne následujícího po dnu jeho předávky odesílateli nebo příjemci, může jej železnice považovat za ztracený a požadovat zaplacení jeho hodnoty.

KAPITOLA III Kontejnery přepravců

Čl.9,

Schválení

Kontejnery přepravců (soukromé) mohou být schváleny některou železnicí, jejíž trať podléhá Jednotným právním předpisům, vyhovují-li svou konstrukcí a nápisy předpisům pro tento účel vydaným. Schválené kontejnery, mimo velké kontejnery, opatří železnice zvláštní značkou P.

Čl.10,

Zápisy do nákladního listu

Kromě zápisů předvídaných Jednotnými právními předpisy musí odesílatel zapsat do nákladního listu do sloupců k tomu vyhrazených tyto údaje:

- druh (kategorii), číslo, vlastní hmotnost v kilogramech a popř. jiné charakteristiky kontejneru,
- u schválených kontejnerů navíc označení schvalovací železnice a, s výjimkou velkých kontejnerů, písmeno P,
- konečně, u prázdných kontejnerů, jako pojmenování zboží zápis "schválený kontejner, prázdný" (německy: zugelassener leerer Container") nebo "velký kontejner, prázdný" (německy: "Grosscontainer, leer").

Čl.11,

Dobírka

Prázdné kontejnery nemohou být zatíženy dobírkou.

Čl.12,

Zvláštní zařízení

Jsou-li kontejnery opatřeny zvláštními zařízeními (chladicími přístroji, nádržemi na vodu, mechanismy atd.), přísluší odesílateli zajistit nebo nechat zajistit jejich obsluhu. Tato povinnost přechází na příjemce, jakmile uplatní svá práva podle článku 28 nebo článku 31 Jednotných právních předpisů.

Čl.13,

Vrácení prázdného nebo nové použití kontejneru

Po dodání kontejneru, pokud není zvlášť dohodnuto jinak, není železnice povinna se starat o zpětnou přepravu prázdného kontejneru nebo o jeho nové použití k přepravě.

Čl.14,

Náhrada za ztrátu nebo poškození kontejneru

Náhrada placená podle článku 40 Jednotných právních předpisů za ztrátu kontejneru se vypočítá podle hodnoty kontejneru.

Náhrada placená podle článku 42 Jednotných právních předpisů za poškození kontejneru se vypočítá podle výdajů za opravu.

Čl.15,

Náhrada při překročení dodací lhůty

Nezávisle na ustanoveních Jednotných právních předpisů může železnice sjednat ve zvláštních dohodách s vlastníky nebo nájemci kontejnerů přepravců (soukromých), že jim poskytnou při překročení dodací lhůty zvláštní náhradu.

Příl.7

(Článek 8 § 3)

Řád pro mezinárodní železniční přepravu spěšnin (RIEx)

§ 1 Za spěšninu se považuje jen zboží přepravované zvlášť rychle podle podmínek mezinárodního tarifu.

Jako spěšnina může být připuštěno k přepravě pouze zboží, které může být bez obtíží naloženo do zavazadlového vozu vlaků osobní přepravy. Mezinárodní tarify mohou stanovit výjimky z tohoto pravidla.

§ 2 Z přepravy jako spěšnina jsou vyloučeny předměty v článku 4 Jednotných právních předpisů. Látky a předměty uvedené v RID nebo ty, na které se vztahují tarifní dohody a doložky sjednané podle článku 5 § 2 Jednotných právních předpisů, jsou připuštěny k přepravě jako spěšnina pouze v případě, kdy je tento způsob přepravy výslovně povolen RID nebo uvedenými dohodami nebo tarifními ustanoveními. Mezinárodní tarify stanoví, zda ostatní zboží je rovněž vyloučeno z přepravy nebo k ní může být připuštěno za zvláštních podmínek.

§ 3 Spěšniny mohou být podávány k přepravě s jinou přepravní listinou než je nákladní list podle článku 12 § 2 Jednotných právních předpisů. Vzor, jehož se použije a zápisy, které musí nebo mohou být v něm obsaženy, stanoví mezinárodní tarify. Tento doklad musí povinně obsahovat:

- a) označení odesílací stanice a stanice určení;
- b) jméno a adresu odesílatele a příjemce;
- c) pojmenování zboží;
- d) počet kusů a druh obalu;
- e) podrobný seznam dokladů požadovaných celními nebo jinými orgány státní správy připojených k přepravnímu dokladu.

§ 4 Spěšniny musí být přepravovány rychlými prostředky ve lhůtách stanovených mezinárodními tarify. Dodací lhůty musí být ve všech případech kratší než lhůty platné podle článku 27 Jednotných právních předpisů.

§ 5 Mezinárodní tarify mohou také předvídat jiné odchylky od Jednotných právních předpisů, než které jsou uvedeny výše. Nelze se však odchýlit od článků 35 až 38, 40 až 42, 44 a 47 až 58 Jednotných právních předpisů.

§ 6 Pro přepravu spěšnin se použijí Jednotné právní předpisy, pokud tomu neodporují předcházející ustanovení a ustanovení mezinárodních tarifů.